

ઓર કોઉ સમજે સો સમજે હમકું ઈતની સમજ ભલી! (અમૃતવચનાવલી)

કિરતાનંત્ર ગોસ્વામી
ગોસ્વામી

રઘુનાથ ગોસ્વામી

સ્વામી બનોદા

(શુનાગઢ)

યોગેશ ગોસ્વામી (ગોકુળ-પાલી)

(કિરાનગઢ-પાલી)

શરદ ગોસ્વામી (માંડવી)

સહયોગ પ્રકાશન

સહયોગ પ્રકારણ

ગો.વડ.શ્રીકૃષ્ણલાલ ભાસ્તર (મુંબઈ-મુરત)	શ્રીદેવન્દ્ર રાહા (બુદ્ધ)
શ્રીઅમૃતાધારેન કૃપાલાલ ભાસ્તર(મુરત)	શ્રીરાસેરા રાહા (અંદેશાલ)
શ્રીમુકુર નાયાબાદી (અણાંદ)	શ્રીજ્યેન્દ્રભાઈ ખરીઅ (કાંદીબાદી)
શ્રીધરમણ રાહા (ગેઠગા)	શ્રીચનુલ રાહા (રાજકોટ)
શ્રીલક્ષ્મીદાસ મહિલાયા (મુરત)	શ્રીવલભભાસ્યાર્થ ટ્રસ્ટ, માંડવી
ઓડરાણાન્ય સત્કાર મંડળ, જુનાગઢ	શ્રીનરેન્દ્ર રાહા (વડોદરા)

સંસ્કરણ	વિ.સં.	પ્રતિ	બાળ
૧.	૨૦૪૭	૧૦૦૦૦	(ગુજરાતી)
૨.	૨૦૫૦	૫૦૦૦	(કાંદીબાદી)
૩.	૨૦૬૦	૪૦૦૦	(કાંદીબાદી)
૪.	૨૦૬૦	૪૦૦૦	(ગુજરાતી)
૫.	૨૦૬૦	૩૦૦૦	(ગુજરાતી)
૬.	૨૦૬૦	૨૦૦૦	(ગુજરાતી)
૭.	૨૦૬૦	૨૦૦૦	(ગુજરાતી)
૮.	૨૦૬૧	૩૦૦૦	(હિન્દી)
૯.	૨૦૬૧	૨૦૦૦	(હિન્દી)
૧૦.	૨૦૬૧	૧૦૦૦	(ગુજરાતી)
૧૧.	૨૦૬૧	૧૦૦૦	(ગુજરાતી)
૧૨.	૨૦૬૨	૧૧૦૦	(હિન્દી)
૧૩.	૨૦૬૩	૩૦૦૦	(કાંદીબાદી)
૧૪.	૨૦૬૪	૧૦૦૦૦	(ગુજરાતી)
૧૫.	૨૦૬૪	૧૦૦૦૦	(હિન્દી)
૧૬.	૨૦૬૪	૨૦૦૦	(ગુજરાતી)
૧૭.	૨૦૬૪	૨૦૦૦	(કાંદીબાદી)
૧૮.	૨૦૬૫	૪૦૦૦	(ગુજરાતી)
૧૯.	૨૦૬૬	૫૦૦૦	(ગુજરાતી)
કુલ પ્રતિ =		૩૩,૧૦૦	

પ્રકારણ વર્ષ : વિ.સં. ૨૦૬૫, શ્રીવલભાબુ ૫૩૨, ઈ.સ. ૨૦૦૯.

પ્રતિ : ૫,૦૦૦ નિઃશુલ્કબિતરણાર્થ

મુદ્રક :
પૂર્વી પ્રેસ પ્રા.લિ., રાજકોટ

ખાસ સૂચના અને ચેતવણી

પુસ્તક વાંચવાની રીત:

- ૧ પ્રત્યેક વચનામૃતને ખુબજ ધ્યાનથી બે-બે વખત વાંચો અને તેના અર્થ-તાત્પર્યને વિચારો :
- ૨ વિચારો કે આ વચનામૃતોમાં કહેલ પુષ્ટિમાર્ગના ખરા સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે આપણું ફર્તાન છે કે નહીં !
- ૩ વિચારોકે આપણી કથની અને કરણી માં કયાંક બેદ તો નથીને !
- ૪ વિચારોકે આ વચનામૃતોને વાંચ્યા પહેલા આપણે જેને પુષ્ટિમાર્ગ સમજતા હતા અને આને વાંચ્યા પછી આપણને જે પુષ્ટિમાર્ગ સમજાય છે તેમાં કેટલો તકાવત છે ?
- ૫ વિચારોકે તમારી પુષ્ટિમાર્ગ વિરોની અજ્ઞાનતાનો સ્વાચ્છ લોકો જેરતાબ તો લઈ નથી રહ્યા !
- ૬ વિચારો કે અંધવિશવાસમાં અત્યાર સુધી તમે કોઈ ઠગભગતાના રવાડે તો ચઢી ગયાન હતાને !
- ૭ અન્તે બધા વચનામૃતોનો સાર કાઢો, પાકો નિર્ધાર કરો કે હવે પછી શ્રીમહાપ્રભુજીની આજાથી વિસુદ્ધ કોઈ કાર્ય નહીં કરીએ.
- ૮ ખાસ ચેતવણી : એવી પૂરી શક્યતા છે કે કેટલાક લોકો આ ચોપડીને તમારા હથ કે ઘર માં નોઈને અવનવી ચતુરાઈથી તેને તમારી પાસેથી પડાવી લેવાના પ્રયાસો કરશો. અથવા તો “આ ચોપડી વાંચવાથી તમે બહિર્મુખ થઈ જશો” એવો બય દેખાડરો. પણ તમે અડગ રહેજો. પુસ્તક પૂરી વાંચનો.

ચેતવણી : આસ્થાળું વિચારશીલ પુષ્ટિમાર્ગાંઓ માટે

લો તમે શ્રીમહાપ્રભુજીને ગુરુ માનો છો, આમ છતાં શ્રીમહાપ્રભુજીની સાક્ષાત્ વાણી એવા ખોડાયાન્યો દ્વારા તમે પુષ્ટિમાર્ગને સમજવાનો પ્રયાસ કર્યો નથી, જે તેના દોરવાચા દોરવાચો છો, પરન્તુ એક વખત શ્રીમહાપ્રભુજીની આજાઓ જાણી લીધા પછી તેનાથી જુદી આજા જો કોઈ

ગુરુજનો પણ કરતા હોય તો પણ તેને ન અનુસરીને શ્રીમહાપ્રભુજીની જ આજાને અનુસરો એવી અટલ શક્તા શ્રીમહાપ્રભુજી ઉપર તમે ધરાવો છો તો આ પુસ્તક વાંચીને તમને જબરદસ્ત આધાત લાગી રહે છે. જો પ્રભુએ તમને વિચારશક્તિ તેમજ સમજશક્તિ આપી હો, જો શ્રીમહાપ્રભુજી પ્રત્યે તમારામાં વફાઈ હો, જો પુષ્ટિમાર્ગને વળગી રહેવાની તમારી આસ્થા ડરી નહીં હોય તો એક પછી એક વચનામૃતો વાંચતા-વિચારતાં-સમજતાં તમારા મનમાં આવા-આવા વિચારો-લોગણીઓના પૂર આવી શકે છે :

“આપણો તો હવેલીએવી પ્રસાદ લીધો એટલે ભયો-
ભયો સમજતા હતા. જ્યારે હવેલીનો હેવદ્રવ્યનો પ્રસાદ ખાવાથી
તો નરકમાં પડાય એવી આજા શ્રીમહાપ્રભુજીથી લઈને આજ
સુધીના લગભગ બધા ગુરુજનો કહી રહ્યા છે ! નવાઈની વાત તો
એ છે કે જોઓ હેવદ્રવ્યનો પ્રસાદ અબુધ વૈષણવોને લેવડાવી
રહ્યા છે એ પણ એવી આજા કરી રહ્યા છે કે હેવદ્રવ્યનો પ્રસાદ
આવાથી નરકમાં પડાય !”

“દક્ષિણા લઈને થતી બાગવત કથા-કીર્તિન-
દાઢીલીલા વગેરેમાં સામેલ થઈને ભક્તિ કર્યાનો હરખ આપણો
માનતા હતા. પણ તેને તો શ્રીમહાપ્રભુજી ભયંકર દુઃસંગ અને
ગતરનું પાણી પીધા બરાબર કહી રહ્યા છે ! આવા કથા-કીર્તિન
સંભળીને આનંદ લેનાર શ્રીમહાપ્રભુજીની નજરમાં દુક્કર
સમાન સાબિત થાય છે !”

“જે હવેલીઓમાં અધિકારી-દ્રસ્તીની જવાબદારી
સેવા સમજીને સ્વીકારી હતી એના માટે તો ખુદ શ્રીનાથજી-
શ્રીગુસાઈજી આજા કરે છે કે જે અધિકારી-દ્રસ્તી બનશો તેનો
સર્વનાશ થશો !”

“પોતાના ઠકોરજીના દર્શન અવૈષણવને કરાવે તેની
એક વર્ષની સેવા નિષ્ઠળ જાય છે એમ મહાનુભાવ શ્રીહરિચિંદ્રજી
આજા કરે છે. તો વલ્લભકુજ પોતે પોતાના ઠકોરજીના જાહેરમાં
અને હવે તો ટી.વી. ચેનલોમાં અંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણે દર્શન ખોલીને
સેવાને ક્ષણે-ક્ષણે નિષ્ઠળ કેમ બનાવતા હશે !”

“અમે અવું તે શું પાપ કર્યું હતું કે જેના હંડ સ્વરૂપે
અમને પુષ્ટિમાર્ગના નામે આટલા-આટલા વખત સુધી મૂર્ખ
જનાવલવામાં આવ્યા? ખ્યો પુષ્ટિમાર્ગ અમને શ્રીમહાપ્રભુજીની
વાણીથીકેમ સમજાવલવામાં ન આવ્યો?”

“અરે, આપણે તો ધોંધાકીય મનોરથોમાં બેટ-
સામગ્રી આપી-આપીને ભવ બગાડ્યો! આ બધું તો
શ્રીમહાપ્રભુજીના માર્ગથી સહંતર વિરુદ્ધ છે!”

“આપણે તો હવેલી પંથને પુષ્ટિમાર્ગ સમજતા હતા!
અહીં તો આટલા બધા આચાર્યો એનાથી સાચ ઊંઘી જ વાત
કહી રહ્યા છે! જાહેર હવેલી, જાહેર સેવા, જાહેર દર્શાન, જાહેર
મનોરથ ને તો પુષ્ટિમાર્ગમાં કોઈ સ્થાન જ નથી! અને વળી
દર્શાનની વાત તો શ્રીમહાપ્રભુજીએ કોઈ ગ્રન્થમાં ક્યાંય કરી જ
નથી!”

“વિતલ સેવાના નામે હવેલીએ બેટ-સામગ્રી ધરીને
આપણે સમજતા હતા કે આપણા દ્રવ્યનો પ્રભુકાર્યમાં
વિનિયોગ થયો. પણ પુષ્ટિમાર્ગમાં તો પ્રભુ પાસ્કાની વસ્તુ
અંગીકાર કરતા જ નથી! તો આટલા વખ્યો આપણે બધું રાજમાં
જ હોયુંને!”

કાળજીનું કઠણા કરીને વચનામૃત વાંચવા-વિચારવા. “સર્વથા શરણાં
હુરિઃ” નું સમરણા કરવું, ધીરજ રાખવી. પરન્તુ વચનામૃતો એકો એક વાંચવા,
એક પણ છોડવા નહીં.

ચેતવણી : કોરી પાટી જેવા પુષ્ટિમાર્ગાઓ માટે
જો તમે હવેલી-મંદિરમાં દર્શાન કરવા, ત્યાં બેટ-સામગ્રી નોંધાવવી, ક્યારેક
મનોરથો કરાવવા વગેરેને જ પુષ્ટિમાર્ગ સમજી રહ્યા છો; જો તમે વક્તાને
દક્ષિણા-બેટ આપીને આયોજાતી ભાગવત કથા-કીર્તન, લોટી ઉત્સવ, ચુંદડી
ઉત્સવ, સર્વોત્તમયાગ, સોમયાગ, પુરુષોત્તમયાગ, યમુનાયાગ વગેરેને

પુષ્ટિમાર્ગ માની રહ્યા છો તો આ પુસ્તક વાંચીને તમે કણો-કણો નવાઈ પામશો. કયારેક તમને વિચાર આવશો કે આપણાથી મોટા મૂર્ખના સરદાર બીજા કોઈ નહીં હોય. કયારેક પોતાના ઉપર હંસવું આવશો. કયારેક એમ ધરો કે જેને ગુરુ બનાવ્યા એમણે જ અમને અંધારામાં કેમ રાખ્યા? કયારેક વિચાર આવશો કે “તો પછી સાચું શું? કોણી વાત માનવી? કયારે કહેલી વાત માનવી? હવે શું કરવું?”.

ધીરજ રાખણો. “સર્વથા શરણાં હરિઃ” નું સમરજ કરવું. અદ્ભાને ડગવા ન દેશો. બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરણો. કોઈનો ભરોસો કરશો નહીં. શ્રીમહપ્રભુજીની આજાઓથી જરા સરખી પણ જુદી વાતો કરનારના સંગને દુષ્ટસંગ જાણણો. બધું છોડીને શ્રીમહપ્રભુજીના મૂળ આદેશો (ઘોડાગ્રાન્થો) વડે પુષ્ટિમાર્ગને સમજપાનો દદ સંકલ્પ કરણો.

ત.ટ.ક. : “પુષ્ટિમાર્ગમાં છેલ્લા કેટલાય દાયકાઓથી જાહેર મંદિરો, જાહેર સેવા, જાહેર દર્શન, પારકા પૈસે મનોરથો, ધંધકીય હવેલીઓ, દક્ષિણા લઈને ભાગવત કથા વગેરે ચાલી રહ્યું છે. આ બધું જો ખોટું છે તો શું આપણા બાપ-દાદાઓ બધા મૂર્ખ હતા? તેઓ સિદ્ધાન્ત જાણતા ન હતા?” આવું કહેનારાઓ આ વચનામૃતો ખાસ વાંચે અને નિર્ઝય કરે કે મૂર્ખ બાપ-દાદાઓ હતા કે પછી આપણે પોતે જ છીએ!

॥ विषयानुक्रमांक ॥

१	श्रीनाथल
२	भगवत्प्रभु श्रीपत्न्यसामाज्यार्थ
३	श्रीगंगाधरनाथप्रभुवरस
४	श्रीचिद्गलनाथप्रभुवरस (श्रीगुरुसार्वदेव)
५	श्रीगोद्गुलनाथप्रभुवरस
६	श्रीधनरथभातप्रभु गोपीला
७	महानुभाव श्रीहरिराधल
८	ओं श्रीपूरुषोनभर्तु
९	श्रीपत्न्यसामाज्यार्थप्रभुवरस
१०	नि. ली.गो. श्रीनृसिंहलालल महाराज (मुंबई)
११	नि. ली.गो. श्रीमद्दुण्ड महाराज (जतिपुरा)
१२	नि. ली.गो. ओगोवर्धनलालल महाराज (नायदरा)
१३	नि. ली.गो. श्रीनृसिंहलालल महाराज (राजनगर)
१४	नि. ली.गो. श्रीपाण्डितलालल महाराज (अमरेली)
१५	नि. ली.गो. श्रीहृषीनन्दनाचार्यल महाराज (कामवन)
१६	नि. ली.गो. श्रीजनराजलालल महाराज (सुरेत)
१७	नि. ली.गो. श्रीचिदिष्टलालल महाराज (इंदौर)
१८	नि. ली.गो. श्रीहीमित्तल महाराज (डिरलगढ़-मुंबई)
१९	नि. ली.गो. श्रीकृष्णभूषणलालल महाराज (कांडोली)
२०	नि. ली.गो. श्रीकृष्णलालल महाराज (मदस)
२१	नि. ली.गो. श्रीगोपिनाथल महाराज (पोरबंदर)
२२	नि. ली.गो. श्रीगृहभूषणलालल महाराज (जमनगर)
२३	नि. ली.गो. श्रीसंकृतेलालल महाराज (कोटा-जतिपुर-मुंबई)
२४	नि. ली.गो. श्रीबालकृष्णल महाराज (सुरत)
२५	नि. ली.गो. श्रीइश्वरकुमारल महाराज (काहीवटी-कामवन)
२६	पंचमगृहाधीश नि. ली.गो. श्रीचिदिष्टलालल महाराज (कामवन-विधानगर)
२७	नि. ली.गो. श्रीजनराजलालल महाराज (दृहेसर)
२८	नि. ली.गो. श्रीजनराजल तथा गो. श्रीजनन्दल महाराज
२९	भजनगृहाधीश पू. खांगो. श्रीजनस्यामलालल महाराज (कामवन)
३०	नि. ली.गो. श्रीभाष्यसारल तथा गो. श्रीनीराजकुमारल (नारिक-मुंबई)
३१	ओं श्रीहरिराधल महाराज (जमनगर)
३२	ओं श्रीश्रीहृषीकेशलालल महोदय (अमरेली-कांडीवली-चांपाड़)
३३	प्रधामगृहाधीश गो. श्रीबालमणील महाराज (कोटा-मुंबई-जतिपुरा)
३४	ओं श्रीयाजीकुमारल श्रीउकोइकुमारल (खोडना-कंकोली)
३५	ओं श्रीभयोद्येश्वरल महाराज (खोडना)
३६	तृतीयगृहाधीश पू. खांगो. श्रीबलेश्वरकुमारल (कंकोली-धोडेश्वर)

૭ ગો. સુશ્રીઠનિદ્રબેટીલ (વડોદરા)	૪૫
૮ ગો. શ્રીગોકૃલોલાલજ મહારાજ (કંદ્વેર-નાયદુરા)	૪૬
૯ પદમનુહાથીશ પૂ. ચા. ગો. ચિ. શીલ્યાસ્કેરાલાલજ મહોલ્ય (વડોદરા)	૪૭
૧૦ ગો. ચિ. શીલ્યાસ્કેરાલાલજ મહોલ્ય (વડોદરા)	૪૮
૧૧ નિ. લી. ગો. શીગોવિનદ્રાલાલજ મહારાજ(કડી-કોટા)	૪૯
૧૨ ગો. શીરલોલકુમારલુ મહારાજ(કડી-અમદાવાદ)	૫૧
૧૩ ગો. શીરલોલકુમારલુ મહારાજ(કડી-અમદાવાદ)	૫૨
૧૪ ગો. શીરલોલકુમારલુ મહારાજ(કડી-અમદાવાદ)	૫૩
૧૫ ગો. શીરલોલકુમારલુ મહારાજ(કડી-અમદાવાદ)	૫૪
૧૬ ગો. શીરલોલકુમારલુ શીગોવિનદ્રાલાલજ મહારાજ (સુરત)	૫૫
૧૭ ગો. શ્રીયોગેસ્વરલુ શ્રીમદુર્ઘરાલજ (વડોદરા)	૫૬
૧૮ ગો. શ્રીહરિશ્યાળ શ્રીગોવિનદ્રાલાલજ મહારાજ (ખોરનંદા)	૫૭
૧૯ ગો. શ્રીદારકોરાલાલજ શ્રીગોવિનદ્રાલાલજ મહારાજ (સુરત)	૫૮
૨૦ ગો. શ્રીનાનીલતાલાલજ મહારાજ (આચનંદ)	૫૯
૨૧ ગો. શ્રીવલભમારાલજ મહારાજ (વિક્રીબાબા-કામબન-વિદ્યાનગર)	૬૦
૨૨ ગો. શ્રીરમેશ્વરકુમારલુ મહારાજ (નાગિક-મુલુક)	૬૧
૨૩ ગો. શ્રીમધધરાલાલજ મહારાજ (યેરાવળ)	૬૨
૨૪ ગો. શ્રીશરદ્ધકુમારલુ શીમુર્ગલિધરલુ તથા ગો. શ્રીઅન્દ્રગોપાલલુ (વેગાળ) ૬૩	૬૩
૨૫ ગો. શ્રીયાગસુંહરલુ તથા ગો. શ્રીદાલાલિધરલુ (ખોરીવાડી)	૬૪
૨૬ ગો. શ્રીયોગેશ્વરકુમારલુ તથા ગો. શ્રીઅન્નપુરામારલુ (કાદીવાડી-મદ્રાસ)	૬૫
૨૭ ગો. શ્રીરસ્થિરાલાલજ નથા ગો. શ્રીગોપિકાંકાલાલજ (હિલ્લેટ-રાજકોટ)	૬૬
૨૮ ગો. ચિ. શ્રીપુરુષોત્તમલાલજ શ્રીદાનંદરાલાલજ (નુનગાડ)	૬૭
૨૯ ગો. ચિ. શ્રીઅર્થિષ્કુમારલુ શ્રીકનેષ્ઠાલાલજ (રાજકોટ)	૬૮
૩૦ ગો. ચિ. શ્રીનાનીલતાલાલજ શ્રીકનેષ્ઠાકુમારલુ	૬૯
૩૧ સંયુક્ત ધોપણાપત્ર : અમદાવાદ	૭૦
૩૨ "શ્રીમહદ્વલભાલાચાર્ય વંશાનુ ગોસ્વામીઓનું સંયુક્ત ધોપણાપત્ર" ૧૯૮૯	૭૧
૩૩ સંયુક્તધોપણાપત્ર વડે સિદ્ધાન્ત ગર્ભા કુનારા ગોસ્વામીઓના હસ્તક્ષેપની છેણીએ	૭૨
૩૪ સંયુક્તધોપણાપત્ર વડે સિદ્ધાન્ત ગર્ભા કુનારા ગોસ્વામી ભદ્રનુઅંગોના ફેટેશાફલ્સ	૭૩
૩૫ સંયુક્તધોપણાપત્રને સમાચિત આપતા પત્રો :	
૧. નિ. લી. ગો. શ્રીગોવિનદ્રાલાલજ મહારાજ (કડી-કોટા)	૭૪
૨. નિ. લી. ગો. શ્રીજાનભૂતાલાલજ મહારાજ (જામનગર-ચોપામની)	૭૫
૩૬ પુટિસિદ્ધાન્ત અર્થાત્તાભાગાં ગો. શ્રીશયામ મનોહરલુ(પાલો) એ વિચારાથે પ્રસ્તુત કરેલ સિદ્ધાન્તવચનાપત્રી ના વિચિષ્ટ વિષયોના આવાનુચાનાં ઉપસ્થિત મહાનુભાવોએ દર્શાવેલ પોતાની સહાયી/અસહાયતિનું ડોઢક.	
૩૭ એતિહાસિક રાખથપત્ર	૭૬
૩૮ માહિતિ સભર અતિ મહત્વપૂર્ણ પરિસિધ્ધ	૧૦૨

શ્રીનાથજી

(ક) શ્રીગુરુંઈજીએ શ્રીગોવિર્ધનધરને પૂછ્યું કે “મહારાજ! કૃખળાસનો તો દેહ છૂટચો... હવે અમે કોને અધિકાર (દ્રસ્તીનું પદ) આપીને બગાડ કરીએ? તેથી આપ કહો તેને અધિકારી (દ્રસ્તી) બનાવીએ”. ત્યારે શ્રીગોવિર્ધનનાથજીએ કહ્યું કે “અમે પણ ક્યા જીવનો બગાડ કરીએ? જે પણ અધિકાર સ્વીકારશે (દ્રસ્તી બનશે) તેનો બગાડ થશે! તેથી તમે એક કામ કરો કે અધિકારનો ઉપરણો હાથમાં લઈને બધાની સામે કહોકે લેને અધિકારી (દ્રસ્તી) થવું હોય તે ઉપરણો ઓછે. ત્યારે જે આવીને કહે તેને (દ્રસ્તી પદ) આપો. જેનો બગાડ થવાનો હશે તે તેની મેળેજ (દ્રસ્તી થવા) આવશે!”.
(શ્રીનાથજી, ૮૪ વૈભગ્યવાર્તા, કૃખળાસની વાર્તા)

(૫) એક દિવસ એક વૈષણવે કિશોરીભાઈને કાંઈક સામગ્રી આપી હતી. ત્યારે કિશોરીભાઈએ તેની સામગ્રી સિદ્ધ કરીને શ્રીઠકોરણને બોગ સમયો. તે દિવસે શ્રીઠકોરણ આરોગ્ય પદ્ધાર્યા નહીં. ત્યારે કિશોરીભાઈ પોતાના મનમાં ખૂબજ ખેદ કરવા લાગી. ત્યારે

શ્રીઠકોરણ બોલ્યા : “તો મારા માટે સામગ્રી કેમ લીધી? તે અમે કેવી રીતે આરોગ્યાએ?”

ભાવપ્રકાશ : આમાં એ જીતાયું કે પારકી, બીજાની સત્તા, સામગ્રી પોતાના શ્રીઠકોરણને આરોગ્યાવવી નહીં. અને કોઈ પણ વસ્તુ વૈભગ્ય પાસેથી લઈને શ્રીઠકોરણને વિનિયોગ ન કરાવવી. તે શ્રીઠકોરણ અંગીકાર કરતા નથી.

(૨૫૨ વૈ.વાર્તા, કિશોરીભાઈ વા.પ્ર.૨)

મહાપ્રભુ શ્રીવત્તલભાચાર્ય

(ક) ને કટોરી(ગિરવિ) મૂકીને સામગ્રી આવી તેનો તો બોગ શ્રીઠકોરળુ પોતાના જ દ્વાયનો આરોગ્યા, તેથી તે બોગ તો આપનો જ થયો. ને શ્રીઠકોરળુનુ (દેવ) દ્વાય ખાશે તે મારો(પુષ્ટિમાર્ગી) નહીં કહેવાય. અને મારો સેવક ભગવદીય હરો તે દેવદ્વાય ક્યારેય નહીં ખાય. ને (દેવદ્વાયનો પ્રસાદ) ખાશે તે મહાપતિત થશે. તેથી તે (દેવદ્વાયના) પ્રસાદમાંથી બોજન કરવાનો આપણો અધિકાર ન હતો તેથી તે ગાયોને ખવડાવ્યો અને શ્રીધરમુનાળુમાં પદ્ધરાવ્યો". આ સાંભળીને બધા વૈષણવો ચુપ થઈ ગયા. (ધર્મવાતાં-૩).

(ખ) શ્રીભાગવતનો પાઠ પોતે જ કરવો જોઈએ. લોકિક(ફડફળા)-પારલોકિક(મૃતકનો ઉદ્ધર-પુણ્ય-પ્રાયશિદત) કોઈ પણ હેતુ-પ્રયોગનથી શ્રીભાગવતનો પાઠ કે તેનું શ્રવણ કરવું ન જોઈએ. પ્રાણ કંઠ સુધી આવી ગયા હોય તો ભૂખ્યા મરી ભરે જવું પણ ભાગવતની કથા ચળમાન પાસેથી દક્ષિણા લઈને આણુવિકા માટે ન જ કરવી.

(તત્ત્વાર્થીપનિભન્દ)

(ગ) કથા-કીર્તન કરીને પોતાની આણુવિકા ચલાવનારા નીચ લોકોના મનોભાવને, તેઓ ભગવદ્બુદ્ધિગાન કરતા હોય તો પણ, મોહું-મળ વગેરેને ધોતાં નીકળેલા ગંડા પણીના નિકાલ માટે ખોઢેલા ખાડા (સેસપોલ-ગટર) જેવા જાણવા ભાગવત વગેરેની કથા કરીને દક્ષિણા લેનારા કથાકરો પણ આવા નીચ કીર્તનકરો (ગટર) જેવા જ હોય છે. તેથી આવા નીચ લોકોદ્વારા કરવામાં આવતા કથા-કીર્તન પુષ્ટિમાર્ગીઓએ ન સાંભળવા (જલભેદ)

શ્રીગોપીનાથપ્રભુચરણ

...શ્રીઆચાર્યજીને વૈષણવે આવીને કહ્યું :
“મહારાજ ! શ્રીદ્વારકાનાથજી વૈભવ સહિત પદાર્થાછે...”.

ત્યારે શ્રીઆચાર્યજીએ કહ્યું : “ઠાકોરજીનો વૈભવ જોઈને તમે રાજ થયા ? ”.

ત્યારે શ્રીગોપીનાથજીએ કહ્યું : “આપનો કહૃપડાવીને જે શ્રીઠાકોરજીની વસ્તુ(દેવદૂત્ય) ઊપર પોતાનું મન બગાડશો તેનો નિર્મળ નાશ થશે”.

આ સાંભળીને શ્રીઆચાર્યજીએ કહ્યું : “અમારો માર્ગ તો આવો જ છે”.

(શ્રીગોપીનાથપ્રભુચરણ, ૮૪ વૈષણવવાતા, દામોદારદાસ સરભલવાળાની વાતા)

શ્રીવિઠ્ઠલનાથપ્રભુચરણ

(ક) ધન વિની કામનાઓને પૂર્ણ કરવામાટે જે શાસ્ત્રમાં બતાવેલા શ્રવણ-કીર્તન-સેવા કરે કરવામાં આવે છે તેને કર્મભાગીય સમજવા જોઈએ. પોતાની આળવિકા (ભરણ-પોષણ) ચલાવવામાટે પેસા કમાવવાના રૂપમાં જે શ્રવણ-કથા-કીર્તન-સેવા વિનેરે કરવામાં આવતાં હોય તો તેમને તો ખેતી-વાડીના ધંધાની માફક 'લૌકિકકર્મ' જ કહેવા જોઈએ (ધર્મ-ભક્તિ કદાપિ નાં). (જો કોઈ અધમ ભાષણ) જાગૃ જઈને પોતાના મળને ઘોલા માટે

ગંગાજળનો ઉપયોગ કરે તો રૂં તેને ગંગાસનાનું શાસ્ત્રોક્ત ઉચ્ચ ફળ મળી રહે? ના. પવિત્ર ગંગાનો આવો દુરુપયોગ કરવાથી તો તેને માત્ર અને માત્ર પાપ જ લાગે છે. આ જ મ્રમાણો જેઓ પેસા કમાવવામાટે પ્રભુની સેવા-કથા કરે છે તેઓને પણ તેવી સેવ-કથાનું કંઈ પણ કણ મળતાં નથી. ઉલટાનું, આવા અધમ આચરણને કારણે તેઓ પાપના જ ભાગીદાર બને છે. (શ્રીવિઠ્ઠલનાથપ્રભુચરણ : ભક્તિહંસ).

(ખ) આળવિકા કે પણ વગેરે કમાવવા માટે ભાલન કરે તો રી ગતિ થાય? ...તે વ્યક્તિ અન્તે કલેશ જ પામે છે એવો શ્રીમહાપ્રભુજીના કથનનો સાફસાફ અર્થ છે. વાત કેવળ એહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિષિદ્ધ આચરણને કારણો નારા થાય છે. ... અત્યારે પણ જ્ઞાન કે સંસ્કાર હોય તે આવું કુદૃત્ય કરી શકતો નથી. (સિદ્ધાન્તમુક્તાવલી વિવૃતિ)

(ગ) શ્રીગુરુંઠિલુએ શ્રીગોવર્ધનધરસને પૂર્ણયું કે "મહારાજ! કૃખણદાસનો તો હેઠ છૂટ્યો... હવે અમે કેને અધિકાર (દ્રસ્તીનું પદ) આપીને બગાડ કરીએ? તેથી આપ કહો તેને અધિકારી (દ્રસ્તી) બનાવીએ". ત્યારે શ્રીગોવર્ધનનાથજીએ કહ્યું કે "અમે પણ ક્યા જીવનો બગાડ કરીએ? ને પણ અધિકાર સ્વીકારશે (દ્રસ્તી બનશે) તેનો બગાડ થશે! તેથી તમે એક કામ કરો કે અધિકારનો ઉપરણો હાથમાં લઈને બધાની સામે કહોકે જેને અધિકારી (દ્રસ્તી) થયું હોય તે ઉપરણો ઓડે. ત્યારે ને આવીને કહે તેને (દ્રસ્તી પદ) આપો. જેનો બગાડ થબાનો હશે તે તેની મેળે જ દ્રસ્તી થબા) આવરો!" (૮૪વૈષણવલાર્તા, કૃખણદાસની વાર્તા, પ્ર. ૧૦)

શ્રીગોકુલનાથજી

પોતાના સેવ્ય સ્વરૂપની
સેવા જાતે જ કરવી. અને
ઉત્સવ વગેરે સમય અનુસાર,
પોતાના જ ધન અનુસાર,
વખ - આભૂષણ વિવિધ
પ્રકારના મનોરથો કરી સામગ્રી
કરવી.

(શ્રીગોકુલનાથજી-ચતુર્થો :
૨૪ વચ્ચનામૃત)

શ્રીધનશયામાત્મજ શ્રીગોપીશચ્ચરણ

સેવામાં જરૂરી તેવા ધન-સામગ્રી-સાજ વગેરે ન હોય તો સેવા કેમ
થઈ શકે ! આ બધું વસાવવામાટે બીજો કોઈ ઉપાય ન હોય તો કોઈક પાસેથી
ઉધાર લઈને કે કોઈક પાસેથી માંગીને કે ફડ-ફળો કરીને સેવા-મનોરથ કરી
રાકાયકે નહીં ?

ઉપરોક્ત શંકાને હું કરવામાટે શ્રીમહાપ્રભુજી 'વિવેકધીર્યાંશ્રય' ગ્રન્થમાં આજ્ઞા કરે છે આવી પરિસ્થિતિ આવી પડી હોય, પછી તે પ્રભુસુખ-
સેવા સમબન્ધી પણ કેમ ન હોય, તો પણ હઠ ન કરવી. "ઉધાર લઈને કે કોઈ
પાસેથી માંગીને પણ હું સેવા-મનોરથ કરીશ જ" આવી હઠ ન કરવી.
યથાલાભ સન્તોષ રાખીને પોતાની પાસે જે ઉપલબ્ધ હોય તેનાથી જે બની રહે
તેનું જ પ્રભુસેવામાં સમર્પણ કરવું. ઉધાર કરીને કે ઠકોરલુ માટે માંગીને સેવા ન
જ કરવી. કારણ કે ભગવદ્ધાશ્રય રાખીને પ્રભુ જે સહજતાથી કરાવે તે કરવું
આવી પુછિમાર્ગીય મર્યાદામાં રહીને પ્રભુને જે સમર્પણ કરવામાં આવે છે તેનો
જ અંગીકાર પ્રભુ કરે છે એવો શ્રીમહાપ્રભુજીનો આશાય છે.

(શ્રીધનશયામાત્મજ શ્રીગોપીશજ 'વિવેકધીર્યાંશ્રય' વિવૃતિ શલોક ૪)

મહાનુભાવ શ્રીહરિરાયજી

જ્યારે સંતદાસનું બધું ઘન નાશ પામ્યું ત્યારે શ્રીહકુરલુંકી સેવાના ખર્ચની વ્યવસ્થા તેમણે (પહેલેથી જ પોતાના ઠકોરલુંમાટે પોતાના જ અલગથી મૂકી રાખેલ) દેવદ્રવ્યથી કરી. અને ઠકોરલુના દ્રવ્યમાંથી ચોવીસ ટકા લોન તરફિ લઈને તેને મૂકી તરીકે રાખીને તેની કોડી વેચતા. (તેમાંથી જે નકો મળતો તે પોતાની કમાઈના પેસાથી પોતાના ઠકોરલને બોગ અલગથી ઘરતા અને તે બોણનો જ પ્રસાદ પોતે લેતા. એક

હિંસ સંતદાસને આર્થિક સંકટમાં જાણીને નારાયણદાસે મહદ મોકલાવી. સંતદાસે તે ન સ્વીકારી અને નારાયણદાસે મોકલેલ માણસ સાથે તે મહદ પછી મોકલાવી.) હવે શ્રીહકોરલુના દ્રવ્યમાંથી તો નારાયણદાસના માણસને બાંડ-ખર્ચ આપી ન શકાય. તેથી તેમણે પોતાની કમાણીનો ટકો તેને આપી દીધો. તેથી તે હિંસ તેઓ મોતાની કમાઈના પેસાથી ઠકોરલને રાજભોગ ઘરી ન શક્યા. તેથી જ તેમણે તે હિંસે પ્રસાદ પણ ન લીધો. કેમકે તેઓ પોતાની કમાઈના ટકાના લોટનો જુદો બોગ ઘરતા અને તેને જ રાજભોગ ધર્યો માનતા અને મહાપ્રસાદ પણ તેનો જ લેતા. ઠકોરલુના દ્રવ્યથી તો રોજ ઘર્યી બોગ-સામગ્રી ઘરતા (પરન્તુ તે તો દેવદ્રવ્યનો બોગ હતો). નારાયણદાસના માણસને બાંડ-ખર્ચ આપવાને કારણે તે હિંસની રાજભોગની સેવા પોતાની ન માની. તેમણે નારાયણદાસને લઘું કે તમારી પ્રભુતાને કારણે ઠકોરલને હું એક હિંસ મારી કમાઈના પેસાથી રાજભોગ ઘરાવી ન શક્યો. આ પ્રકારે સન્તદાસે વિવેકધીર્યાંશ્રય લુંબી દેખાડ્યા. વિવેક એકે શ્રીગુણાઈલુને હું મોકલાવી, (તે હિંસે) પોતાની સેવા ન થઈ તેમ માન્યું, રાજભોગા ઠકોરલ ન આરોગ્યા તેમ માન્યું, દીર્ઘ એ કે શ્રીહકુરલુના દ્રવ્યના મહાપ્રસાદનું ખાન-પાન ન કર્યું આશ્રય એ કે મનમાં આનંદ પામ્યા, હું ખલેશા ન કર્યો.

(બાળપ્રકાશ ૮૪ વૈખ્યવવાર્તા-૭૬).

૧૧ મો અપસાધ : અવૈષ્ણવ જો પોતાના સેવ્ય શ્રીહકોરલુના દર્શન કરી લે

ફળ : એક વર્ષની સેવા નિષ્ઠળ થઈ જય છે. પ્રાયશિચિત : શ્રીઠકોરણને પંચમૃતથી સ્નાન કરાવયું.

૩૬મો અપરાધ : શ્રીઠકોરણના નામે માંગયું.

ફળ : સેવા સર્વથા નિષ્ઠળ બની જય છે. પ્રાયશિચિત : લેટલું માગયું કે લેંગું કષ્યું હોય તેનું પાંચ ગણું નેવેદ્ય પ્રભુને દાન રૂપે આપયું.

૩૫ મો અપરાધ : શ્રીમહાપ્રભુલુની આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન.

ફળ : ‘અસિપત્ર’ કરેને નામના ધોર નરકોમાં પાત થાય.

પ્રાયશિચિત : વૈખણિક અને શ્રીમહાપ્રભુલુને પ્રસન્ન કરવા.

(ષટ્ખચિરપરાધસ્તતળાનિ-પ્રાયશિચિતાનિ ૨)

ગોસ્વામી શ્રીપુરુષોત્તમચરણ

મહેનતાણા (ન્યોછાવર-બેટ-પગાર-મજૂરી) તરફિ રૂપીઆ આપીને બીજા કોઈ પાસેથી સેવા કરાવવામાં આવતી હોય તો તેથી ચિત્તમાં અહંકાર વધે પણ ચિત્ત કંઠ ભગવાનમાં ચોટ નહીં. તે જ પ્રમાણે, જો ભગવત્સેવા કરવામાટે બીજા પાસેથી મહેનતાણા તરફિ રૂપીઆ લેવામાં આવે તો યજીમાન વતી કર્મ કરનાર ગોર-મહારાજને લેમ યજયાગનું ફળ ન મળે પણ યજીમાનનેજ મળે તેમ પારકા પેસે સેવા કરનારની ભગવત્સેવા પણ

નિષ્ઠળણ જય છે. દશિણા આપીને યજીમાન ગોર-મહારાજદ્વારા લેમ યજયાગ કરાવે તેમ ભગવત્સેવા (હુલમાં લેમ વૈખણિકો બેટ-સામગ્રી-મનોરથો નોંધાવીને ગોસ્વામી-મહારાજેદ્વારા હવેલી-મન્દિરોમાં કરાવે છે તેમ -અનુવાઙ્ક) કરવી લેવામાં શો વાંધો? ઉત્તર : કર્મમાર્ગમાં તેવું કરવાનું શાશ્વતમાં કષ્યું હોવાથી તેમ કરી શકાય છે. ભક્તિમાર્ગમાં, પરંતુ, તેવી વિધિ ઉપહેરાયેલી ન હોવાથી, આવી રીતે ધન આપીને ભગવત્સેવા કરાવવી નહીં. ભક્તિમાર્ગમાં તો ભગવાનુકૃત પ્રકારે(પોતાના તન-મન-ધનથી પોતાના ધરે પોતાના પરિવારનોના સહયોગથી)જ ભગવત્સેવા કરવી લોઈએ.

(સિદ્ધાન્તમુક્તાવલી વિવૃતિ પ્રકારા. રલોક ક. ૨)

શ્રીવલ્લભાત્મજ શ્રીબાલકૃષ્ણજી

અહીં બક્ષિતવર્ધિની ગ્રન્થમાં સેવોપયોગી સ્થળના રૂપમાં પોતાના ઘરનું વિધાન (ગૃહ સ્થિત્યા) હોવાથી, પોતાના ઘરમાં બિરાજતા ઠકોરજીની સેવા છોડીને કોઈ બીજી જગ્યાએ (એટલે કે હવેલીઓમાં બેભ આત્મારે બેટ-સામગ્રી આપીને નિત્ય કે મનોરથ ની ઝાંખી કરી લેવી તેને જ વૈભળવો એ પુછિમાર્ગમાં પરમ ધર્મ માની લીધો છે તેમ) ભગવત્સેવા કરવાવાળાને પણ કૃપારેય બક્ષિત સિદ્ધ થઈ રહીતી નથી.

(શ્રીવલ્લભાત્મજ-શ્રીબાલકૃષ્ણજી, 'બક્ષિતવર્ધિની' વ્યાખ્યા શલોક-૨)

નિ.લી.ગો.શ્રીનૃસિંહલાલજ મહારાજ

લોહિક કામનાઓને પૂર્ણ કરવાની ઈચ્છાથી જે ભગવત્સેવા-કથા કરે છે તે (લોકાર્થી) હેઠ પ્રકારે કલેશ પામે છે. તેથી, કંઈક બેટ-સામગ્રી મળી રહે તેમાટે જે સેવા-કથા વગેરે કરે છે તે 'પાખંડી' અને 'ફેલક' કહેવાય છે. તેથી સેવા-કથા કરવામાં આર્થિક વગેરે લાભ કે પદ-પ્રતિષ્ઠા ની કામના રાખ્યા સિવાય જેમાં નિષેધ નથી તેવા પ્રકારે એટલે કે "મારું લોહિક સિદ્ધ થાય" એવી કામનાથી જે સેવા-કથા કરતો હોય તેને 'લોકાર્થી' કહેવાય છે.

(નિ.લી.ગો.શ્રીનૃસિંહલાલજ મહારાજ : સિદ્ધા.મુક્તા.ટી.શલો.૧૬-૧૭).

ગો. શ્રીમહુલ મહારાજ

ને શ્રીવલ્લભકુળ છે તે પોતના સેવ્યસ્વરૂપ ઉપર કેવો સ્નેહ રાખે છે કે એક બાળુ દ્રવ્યનો ઢગલો કરો અને એક બાળુ શ્રીઠકોરણુને પદરાવો તો શ્રીવલ્લભકુળ એ દ્રવ્ય સામું નોશો પણ નહિં; અને શ્રીઠકોરણુને અતિસ્નેહ કરી પદરાવી લેશો પણ ને આ કળિનો લુલ છે તેને તો દ્રવ્ય ધણું પ્રિય છે. માટે તે તો શ્રીઠકોરણ સામું નોશો નહિં. અને કેવળ વૈભવ સામું નોશો અને તરત મોહ પામશો...

ગોસ્વામિતિલકાયિત નિ.લી.ગો.શ્રીગોવર્ધનલાલજ મહારાજ (નાથદારા)

શ્રીઉદ્યમુર જ્ઞબારને આશીર્વાદ આથી જાણાવવામાં આવે છે કે મેં સ્થાવર-જંગમ સંપત્તિના આર્થિક તथા માલિકીય વહિવટ અંગે, મને સલાહ આપવામાટે, યોગ્ય વ્યક્તિઓની એક સમિતિની નીમણૂક કરી છે. સેવા વિગેરે બાબતમાં પુરાતન તેમજ પ્રવર્તમાન પ્રણાલીના અનુસાર કાર્ય કરવામાં આવશે. તથા ને પુરાતન પરંપરાનો બાધ ન થતો હોય અને સમિતિ ને કોઈ સુધારાની ઈચ્છા રાખતી હોય તો તે સુધારાઓ સ્વીકારવામાં આવશે. તથા શ્રીઠકુરણ (શ્રીનાથજ) નું દ્રવ્ય અમારા વ્યક્તિગત વપરારામાં નહીં આવે, જેવી કે પરંપરા આજે પણ છે; અને તેને જાળવવામાં આવશે તે છતાં પણ મારા વડવાઓના સમયથી ચાલ્યા આવતાં મારા માલિકીના હસ્કો તેજ પ્રમાણે કાયમ રહેશે. આ મુજબજ જમા-ઉધારની નોંધો પણ તે-તે ખાતામાં ચાલુ રહેશે, જે મુજબ ચાલુ ખાતામાં હાલ નોંધાઈ રહ્યું છે.

(કેલેરેશન મિતિ-ભાડ-શુક્રા પંચમી સં. ૧૯૮૯=તા ૫-૬-૧૯૩૨).

નિ. લી. ગો. શ્રીરણાઠોડલાલજી (રાજનગર)

...તેવીજ રીતે આપણે ત્યાં સન્મુખભેટ થાય છે તે પણ હેવદ્વાય છે; અને તે સામગ્રીના કામમાં નથી આવતી. શ્રીગોકુલાથજી અને શ્રીચન્દ્રમાલ ના ધરમાં હલ્લ આ નિયમનું પાલન થાય છે. ત્યાં ને સન્મુખભેટ થાય તે કીર્તનિયો લઈ જાય છે. એ કીર્તનિયો મહાવનિયો હોય છે. તે વલ્લભકુલનો, યમુનાલુનો ગેર હોય છે. બીજો તેનું અનુકરણ કરે તે ખોટું... અમે શ્રીનાથજી અગાડી ને સન્મુખભેટ ધરીએ છીએ તે શ્રીમહાપભુજની પાદુકાલુને ધરીએ છીએ છતાં તે અલંકારાદિકમાં વપરાય છે, સામગ્રીમાં નહિ. સન્મુખભેટ ધરવામાં ધળો અનાચાર થાય છે... શ્રીઠકોરલુનિભિતે કાંઈ મંગાય નહીં કે કાંઈ અપાય નહીં. એ રીતે આવેલ દ્વાય હેવદ્વાય બને.. તે લેનારની બુદ્ધિ બગડ્યા વગર ન રહે. (વચનામૃત = ૪૮૪-૮૭)

નિ. લી. ગો. શ્રીવાગધીશલાલજી મહારાજ (અમરેલી)

મહારાજને ને આવક વૈષણવો વિગેરેમાંથી આવે તેમાંથી ધર-ખરચ તરીકે ધાકોરલુનો ખરચ મહારાજ ચલાવે છે. ધાકોરલુને માટે સ્થાપન કે જંગમ અમુક મિલકત જુદી કાઢી તેમાંથી ખરચ ચલાવતા નથી. ધાકોરલુના વૈષણવનો, ભોગનો, આભૂષણ-વચ્ચ વિગેરેનો ખરચો મહારાજ કરે છે.... ધાકોરલુની સન્મુખ ભેટ ધરી શકતી નથી... ધાકોરલુની બેટ દ્વાયમંહિરમાંજ મોકલવી પડે. મહારાજથી તે બેટનો ઉપયોગ થઈ શકે નહિ.

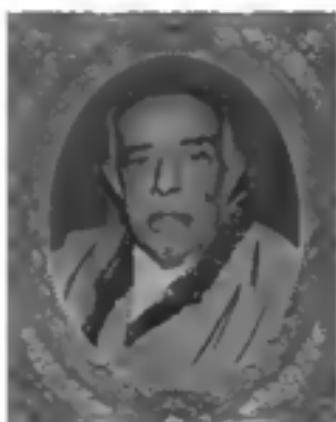
(મહારાજશ્રીના આમ-મુખ્યમાન. “અમેરેલી હવેલી વજનિગત છે કે સાર્વજનિક” મુહૂર ડિપર ફિઝ. ૧૯૦૯-૧૦ માં ગાંધીજીની વડોદરા રાજ્યની કોર્ટમાં આપવામાં આવેલી ગુબાની).

પંચમગૃહાધીશ
નિ. લી. ગો. શ્રીદિવકીનન્દનાચાર્યજી
(કામવન)

જેવી રીતે અમારા પૂર્વપુરુષો પોતે આપણા ધર્મનું સત્ય સ્વકૃપ તથા શુદ્ધાક્ષેત્ર સિદ્ધાંત સંપૂર્ણરીતે સમજુને વૈખણિક ધર્મનો યથાર્થ ઉપદેશ લોકોને કરતાં હતા; અને વચ્ચા કાળમાં, જે સંપત્તિ વિગેરે કારણોથી અમે ઘણે જીજાને છોડી દીધો છે, તેથી ઘણા ખરાં લોકોને સાધારણ સેવા અને કોરી વિતળ ભજિનું ઝંડે અનુસાર જ્ઞાન રહ્યું છે.

નિ. લી. ગોસ્વામી શ્રીપ્રભરતનલાલજી મહારાજ
(સુરત)

કાલ : જે પુષ્ટિમાર્ગીય કોઈ પણ મંદિરમાં વૈખણિકો શ્રીઠકુરણની સેવા તેમજ નેગ-બોગમાટે અને શ્રીઠકુરણની સેવાના નભાવમાટે બેટ વિગેરે આપી વિતળ સેવા કરતા હોય તો અને તે મંદિરમાં તનુજ સેવા કરતા હોય તો તે મંદિર પુષ્ટિમાર્ગીય નથી એમ આપનું કહેવું છે?

પૂર્ણ મહારાજાંશી : પુષ્ટિમાર્ગીય વૈખણિકોની તનુજ કે વિતળ સેવા સ્વતંત્ર કરવાની પ્રક્રિયા નથી અને તેવી સેવા કરે તો તે સંપ્રદાયિક મંદિર ન કહેવાય.

(“નાઈયાણી હવેલી વ્યક્તિગત છે કે સર્વાનિક” વિવાહમાં પુષ્ટિમાર્ગના વિશેષજ્ઞ સાફીના રૂપમાં આપેલી કુદાની).

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તરફાતા મારા જેવા પામર છુંકને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજતથીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચાગાવનારા મૂળ્ય ગુરુદેવને સુનીલ બાગિરદાર, સુરત ના સાદર દંડવત્.

દ્વિતીયગૃહીતા
નિ. લી. ગો. શ્રીગિરિધરલાલજી મહારાજ
 (દિનવીર-નાથદારા)

આપણે પ્રમુખ સિદ્ધાન્ત છે 'અસમર્પિતનો ત્યાગ'. ઉત્તમ ઉપાય તો તે જ છે કે ધરમાને પણ રસોઈ બને તે પ્રભુને ભોગ ધરીને પછી જ મહાપ્રસાદ લેવો. ... જ્યાં સુધી અસમર્પિતનો ત્યાગ નહીં થાય ત્યાં સુધી બુદ્ધિ ઉત્તમ નહીં બને. સાનુભાવતા કયારે સિદ્ધ થઈ રહે? જ્યારે આપણી બુદ્ધિ નિર્મળ બને. ... આને આપણે (ધરમાને બિરાજતા સેવ્ય) હીરાને પારખી

નથી શકતા. સાચા હીરાને જવેઠી જ પારખી રહે. સ્થિતિ કેવી છે કે આપણે ખોટા હીરાને સાચો માનીને તેની પાછળ (હવેલી-મન્દિરોમાં?) ભાગી રહ્યા છીએ. શ્રીમહાપ્રભુજીએ તો નિધિકૃપી સાચો હીરો જ આપણને આપ્યો છે. ભગવાન ગીતામાં કહે છે કે "હિંયં છ્યામિ તે ચક્ષુ: પશ્ય મે યોગમીશ્વરમ्". ભગવાનને ઓળાખવામાટે તો હિંયતા પ્રાપ્ત થવી જોઈએ. હિંયતા જ આત્મબળ છે. ... તેથી મારો તો આપ લોકોથી સાગ્રહ અનુરોધ છે કે આત્મબળને પ્રાપ્ત કરવામાટે પોતાનો કંઈક ફેનિક નિયમ બનાવો. ઘોડરાગ્રન્થના પાઠનો નિયમ લો...

(શ્રીમહાયત્ત્સભ અને શ્રીહરિસયલુ લુધનહર્ષાન, બાગ-૨, વયનામૃત જમું, પૃષ્ઠ ૧૨૪).

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છાંસાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા ભારા લેવા પાયર લુધને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુછિના પાટે ચબાવનારા પૂજાય ગુરુદેવને પ્રવીણાચંદ્ર શાલ, મહેલોલ ના સાહર હંડવત્.

નિ. લી. ગો. શ્રીદીક્ષિતજી મહારાજ

(મુંબઈ-કિશનગઢ)

(ક) અને જ્યારે જનરલ પબ્લિક-ડ્રસ્ટ છે ત્યારે છોરળને ગોસ્વામી-સંબંધથી જુદા કરીને, છોરળને બધી સંપત્તિ અર્પણ કરીને, એટલેકે બેટ કરીને, રિલીનિયસ એંડ મેન્ટ ના રૂપમાં થયેલા તે ટ્રસ્ટ છે. આવી સ્થિતિમાં આવા દુસ્ટોથી જે નેગ-ભોગ જલાવવામાં આવે છે તે હેવદ્રબ્યથી ચલાવવામાં આવે છે. હેવદ્રબ્યનો ઉપભોગ કરનાર અંતે હેવલક (નરકમાં પડ નાર પાપી) જ છે.

શ્રીમદ્ભાગવતસંક્ષિપ્તચરણો પ્રભુની સોનાની કટોરી ગિર્ઝાને જ્યારે ભોગ આરોગાય્યો ત્યારે આપે હેવદ્રબ્યથી સમર્પિત બધો જ પ્રસાદ ગાયોને ખવડાવી દીધો હતો. આ છે સામ્રાજ્યિક સિહ્ધાંત. આવા આહરણુપ સિહ્ધાંતોનો જે (બાહેર હવેલીઓની) પ્રથાથી વિનાશ થઈને આચાર્યાને હેવલક બનાવવામાં આવે છે તે પ્રથાને જેટલી જલહી સમ્મદ્દાયમણી હટાવી હેવામાં આવે એટલો જ શ્રેય તેમાં ગોસ્વામી સમાજ તથા વૈષણવ સમાજનો રહેલો છે.

(ખ) ભગવત્સેવા એ સંપ્રદાયની આત્મચૂપ પ્રવૃત્તિ છે. આચાર એ સેવાનો અંગ છે. સેવાની અનુકૂળતાના અનુચૂપ જ આચારનું પાલન કરવું જોઈએ. આચાર-પાલનને પ્રમુખતા આપીને ભગવત્સેવાનો ત્યાગ કરવો ઉચિત નથી. ભગવત્સેવા જેમ પણ બને કરો... ગુરૂધરમાં ન મોકલો જો આપણે ભગવદ્રબ્યને પેટમાં નાખીશું તો તે અપરાધ છે. આપણાને ગ્રન્થોના અધ્યયન પ્રત્યે લોકોને આકર્ષિત કરવા જોઈએ.

(ક: 'આચાર્યાંશેષ ટ્રસ્ટ-પ્રથાસે મુલતારીપણી સ્થાપના ધોર સિદ્ધાનતાનિ જેવં ધોર સ્વરૂપચુટિ' કેન પૃષ્ઠ ૩; ખ. 'શ્રીબદ્ધાવિજાન' અંક ૫-૧ વર્ષ ૧૯૯૫)

તૃતીયગૃહાધીશ
નિ. લી. ગો. શ્રીવ્રિજભૂપણલાલજી મહારાજ
(કંકરોલી-વડોદરા)

(ક) વૈષણવોની પાસે જે કાઈ પરમ પદ્ધતિ છે, તેનું અસ્તિત્વ આજના જ શુભ હિનને આભારી છે. કાળની બીજાણતા અને પરિસ્થિતિની વિષમતાના અત્યંત વિકટ યુગમાં શ્રીમતપ્રભુભરણના હિન્દ્ય સિદ્ધ્યાંતો ઉપર અટલ રહેવામાં જ જીવમાત્રનું ચૈહીક અને પારલોકીક કલ્યાણ રહેલું છે. અન્યાશ્રયનો ત્યાગ એ ભાવના ઉપર જગતના જીવો દઢ રહે તો, જે વૈષણવ હૃવેલીઓના વેબવોને કારણે વૈષણવો ઘરસેવા ભૂલી ગયા હતા, સંજોગવરણાતું તે હૃવેલીઓમાં શ્રીના દ્વારાની આને બંધ થતાં વૈષણવોના ઘર શ્રીઠાકુરજીની સેવાથી હિલ્લોલતા થશે. એ લાલ સંપ્રદાય અને સંપ્રદાયીઓ માટે નાનોસુનો નથી. ઈશ્વરેચ્છા અકળ છે. મને શ્રદ્ધા છે કે આ આકરી કસોટીમાંથી આપણું સર્વનું શ્રેય જ સંધનારૂં છે.

(ખ) મારા અનુયાયીઓને બે પ્રકારે દીક્ષા આપ્યું છું. પ્રથમ કંઈ બાંધવી તથા બીજી ખ્રલસમ્બન્ધદીક્ષા આપવી. કંઈ બાંધવી એ સાધારણ વૈષણવોને જ આપવામાં આવે છે. તથા ખ્રલસમ્બન્ધ ખાસ કરીને તે અનુયાયીઓને કે જે સેવામાં વિરોધપદ્ધતી આગળ વધવા હશે છે. પહેલી દીક્ષાને 'શરણ-દીક્ષા' કહેવામાં આવે છે તથા બીજી દીક્ષાને 'આત્મનિવેહન' કહેવામાં આવે છે. શરણ દીક્ષામાં વૈષણવ કેવળ નામસ્મરણ કરવાની યોગ્યતા મેળવે છે. જ્યારે કે સેવાવાળા વૈષણવને ખ્રલસમ્બન્ધદીક્ષા લીધા પછી જ સેવા કરવાની યોગ્યતા મળે છે. ખ્રલસમ્બન્ધવાળો વૈષણવ પોતાના ઘરમાં જ સેવા કરવા યોગ્ય બને છે... અમે સ્વરૂપની સેવા નન્દાલયની ભાવનાથી કરીએ છીએ તેથી સાતે સાત

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારા નેવા
પામર જીવને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમાલવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચદાવનારા પૂજાયે
ગુરુદેવને બિપિનચંદ્ર શાહ, પાવી ના સાહર દંડવત्

પુત્રોના ઘર 'ઘર' જ કહેવાય છે. અને અમારું ઘર 'તીજું ઘર' કહેવાય છે.

(ગ) શ્રીચાચાર્યચરણના સિદ્ધાન્તોમાં ભગવતું સમ્ભાન્ધ અને ભગવતું સેવા ને જ પ્રધાનતા આપવામાં આવી હતી. બાદમાં પરિલક્ષિત થાય છે કે આમાં પણ કંઈક અંતર આવી ગયું ... આજના સમયમાં, મને એવું ગ્રતીત થાય છે કે આપણે તે ચરિત્રને ભૂલી અને પાછળથી મુખ્ય બનેલા કેવળ ભાવાત્મકરૂપને લઈ બેઠા છીએ કે જે આજે પણ વૈષ્ણવોમાં પ્રચલિત છે. ... હું માનું છું કે ચરિત્રોનો વિચાર કરવામાં સિદ્ધાન્તોની આવશ્યકતા રહે છે.

(ક : તા.૨૪-૧૨-૪૮ના હિને મુંબઈના વૈષ્ણવોની જાહેરસભામાં શ્રીમતપ્રભુચરણના પ્રાકટ્યોત્સવપરસેંસે અધ્યક્ષસથોનેહી કરેલ વચ્ચનામૃત 'વૈષ્ણવાનર' અંક-૩૧ સન-૪૮. અ : ભગવન મુર્ત્તિબા કાલ્પિક સાહા, કર્મિ, હેલ્પલાનવિભાગ પંડ ઉદ્ઘાગું એવં કોટા બજારિયે કર્મિસાલ મુંકાંકેલો. ફાઈલ સંખ્યા ૧-૪-૧૪. શ્રીવારાકાંદીશવાનેલ જિલ્લાક ૩/૧૧/૧૫: ગ: શ્રીમદ્વાલાભ અને શ્રીહરિરાયલ લુધનજાનિ, ભાગ-૨, વચ્ચનામૃત ૨૦મું, પૃષ્ઠ ૧૪૯, ૧૪૮).

ન.લી.ગો.શ્રીકૃષ્ણજીવનજી મહારાજ

(મુંબઈ-મદ્રાસ)

આજ મુજે આપને હૃદયકે ઉદ્ધાર કરુને હો, મેરા હૃદય જલ રહા હૈ, મંહિલોમે દ્રોવ્યસંગ્રહકી પ્રવૃત્તિ માત્ર રહે ગઈ હૈ ઔર વહી અનથોકી જડ હૈ. એસે મંહિલોકે આસ્તિત્વસે કોઈ લાભ નહીં! હમારા સંપ્રેષય સામુહિક નહીં વૈયક્તિક હૈ. સાર્વકાળિક તથા સાવદરિક અવશ્ય હૈ પરંતુ સાર્વકાળિક નહીં. "કરત કૃપા નિજ ક્ષેત્રી લુધનપર" ઈસ ઉક્તિમે 'નિજ' શબ્દકા પ્રયોગ કર્યા ગયા હૈ. હેવી લુધ કર્હી બી હો સકતે હૈ પરંતુ સાર્વકાળિક તૃપ્તિસે નહીં. આજ હમ 'પુષ્ટિ'કા નામ લેનેકે બી અધિકારી નહીં હોએ! ... આજકા હમારા લુધન ચાર્ચા-લુધન હો રહા હૈ. કંધા હમ, આજ જિસ પ્રકારકા સંપ્રેષય હૈ, ઉસે જિવાના ચાહતે હો? યદિ સર્વે સંપ્રેષયકો ચાહતે હો તો સ્વરૂપસેવા ઘર-ઘરમે પદ્ધરાઓ એવં નામસેવાપર ભાર રખ્યો... ભક્તિકી પ્રાપ્તિ સ્વરૂપોમે સેવા કરનેસે હી હોગી. આજકે ઈન મંહિલોસે કોઈ લાભ નહીં હૈ, ક્ષોడ ઈનમે દ્રોવ્યસંગ્રહકી પ્રધાનતા આ ગલી હૈ ઔર જહાં દ્રોવ્ય ઈકૃષ્ણ હોતા હૈ વહી અનર્થ હોતે હૈ. આજ સંપ્રેષયકા વિકૃત સ્વરૂપ ઈસીસે હૈ. (વલ્લભવિજાન સં.૪-૬ વર્ગ

નિ. લી. ગો. શ્રીગોવિંદરાયજી મહારાજ

પોરબનન્દ

(ક) જેમ સ્વરૂપસેવા સ્વાર્થભુક્તિથી અને લોકિક કાર્ય સમજુને ન કરવાની શ્રીમહાપ્રભુજીની આજા છે, તે પ્રમાણે નામસેવા પણ વૃત્તિ અર્થે ન કરવી ચેવી આજા શ્રીમહાપ્રભુજી નિબન્ધમાં કરે છે... વૃત્તિ અર્થે સેવા કરવાથી પ્રત્યબાય (પાપ)લાગે. જેમ ગંગા-જ મુનાજ ગનો ઉપરોગ ગુદા પ્રકાલનાર્થ ન થાય, તેમ સેવાનો ઉપરોગ પણ વૃત્તયાર્થ ન કરાય.

(ખ) તન અને વિત્ત જો પ્રભુમાં વરસાય તો મન પ્રભુમાં જરૂર લાગે છે. માટેજ શ્રીવલબે ઉપરોગ કર્યો છે કે

“તત્સિહ્યૈ તનુવિત્તજા”. માનસી જે પરા છે તેને સિહ્ય કરવા તનુ-વિત્તજા સેવા જરૂરી છે. તન અને વિત્ત બન્ને ક્યાંય એક ર્થળે લગાડો તો ચિત્ત તેમાં રાત-દિવસ રહે છે. ક્ષાલનો વ્યવસાય કરનાર (=હવેલી ચલાકનાર જો. બા, ટ્રસ્ટી, મુખીયા વગેરે) વ્યવસાયમાં કેવલ તનથી શ્રમ કરે છે પણ તેમાં વિત્ત પોતાનું જરાય લાગતું નથી. આથી જો બજારબાબ વધે કે ઘટે તો તેનાથી તેને મનથી ચિંતા થતી નથી... અને છોકરાનો પિતા એકલી વિત્તજા તરફિ દ્વારાન ફી આપીને (“પેસા કેક તમારા હેબ” કરનાર મનોરથી) સમજે છે કે છોકરો પણ થવાનો છે. આ નાણોને ફલ પ્રાપ્તિ નહીં થાય કારણે તનુજા-વિત્તજા બન્ને લાગતા નથી. હવે તનુવિત્તજા બન્ને લગાડે તો ચિત્ત પરોબધાન વાખલા જોઈએ : એક હુકાનઘર (ઘરમાં છકોરણ પદ્ધતાવીને પાતાના તન-મન-ધનથી સેવા કરનાર) હુકાન અને માલ ની ખરીદીમાં મૂડી લગાડી વેપાર શરૂ કરી અને સવારથી રાત સુધી હાજરી આપી તન પણ વેપારમાં લગાડે છે તો તેથી રાત-દિવસ હુકાન અને વેપાર ના જ વિચારો આવે છે : કેમ વેપાર સારો થાય, કેમ વધે... માટે પુષ્ટિમાર્ગમાં પ્રભુમાં આસક્તિ સિહ્ય થવામાટે મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રક્રિયા બતાવી છે કે તેણે તનુ-વિત્તની સેવા ભાવપૂર્વક કરવી

(ક : સુધાધારા ૧૧૪-ખ : સુધાભિન્દુ ૭૩)

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવવા છતાં અપસ્તિદ્વારાના પ્રવાહમાં તણૂતા માત્ર નોવા પામર જીવને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજલીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચલાવનારા પૂજાયે ગુરુદેવને દીદુ પ્રવીણ ડઢાડીયા, મિતડી ના સાદર દંડવત્.

નિ.લી.ગો. શ્રીવ્રજભૂષણલાલજી મહારાજ

નામનગર

“અતિ ઘન્યવાદીઈ હૈ કે આપને ઈતની મેહનત કરકે સમગ્રદાયકે સિદ્ધાન્તાનંદું (જુઓ નીચે આપેલ સંયુક્ત ધોખણાપત્ર) કોર્ટમે સમજાયે” — “હમારા ઈસમે પૂરા સહયોગ હોગા, તન-મન-ધનસે... હમારે સબી ચિ.બાલક ઈસ કાર્યમે સહયોગ કરનેકો તૈયાર હું”.

(નિ.લી.ગો.શ્રીવ્રજભૂષણલાલજી મહારાજ ગો.શ્રીરામ મનોહરલુ (કિરણગઢ-પાલી)ને લખી મેડલાવેલ તા. ૨૯-૧૦-૮૯ અને ૩-૧૧-૮૯ ના પત્રોમાં મૂળ પત્રની ફોટોકોપિમાટે જુઓ : પરિશીળન)

મહાપ્રભુ શ્રીમહાવલભાચાર્ય વંશજ ગોસ્યામીઓનું
સંયુક્ત ધોખણાપત્ર” ૧૯૮૬

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો મૃદુન છે, અમે બધા ઘરમાચાર્ય, આપણા સમગ્રદાયના પ્રવર્તક મહાપ્રભુ શ્રીવલભાચાર્ય તથા પરવર્તીઅન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ સ્પષ્ટ રાખ્યે માં ધોખિત કરીએ છીએકે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા ભારા લેવા
પામર લુબને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારા
પૂજય ગુરુદેવને કૃષ્ણાદાસ દેસાઈ, મિતડી ના સાદર દંડવત्

અનુસાર ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપથોગિસમ્પત્તિ-સેવાકર્તા (ગુરુને વૈખણવ) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેવોમાંથી કોઈને પણ સાર્વજાળિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિરૂદ્ધ હોવાના કારણો એક ઘોર ધાર્મિક અપસથ છે.

...વાલલભ સમુદ્રથના સિદ્ધાન્ત ગ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારનોને ભગવત સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા મેળ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવરતના માણસોના સહયોગ વગર કરતી આરાધના, વાલલભ સમુદ્રથની આરાધનાની પરિબાધા ગ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવદ્સ્વરૂપના દર્શાન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય કિયાકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) જે નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવદ્ભજનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિબાધામાં ભગવદ્ભજન જ નથી કહેવાતું. પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવદ્ભજન કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છેજનહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામણીને ગ્રસાદ્ધપે અહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્જિત છે. ...સાર્વજનિક મંજિલમાં જ્ઞાનાર્થીજનસમુદ્ધયના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલલભસમુદ્રથનમાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દસ્તિએ પ્રસાંસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના રૂપમાં કરી રકાય છે. ... વાલલભસમુદ્રથનમાં ગો મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અવેલુમાં કે પુનરીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્જિત જ નથી બલે અધર્મ તથા અસોગયતા સંપાડક છે.

...ક્રીમાહૃપદ્ય બધા પુષ્ટિમાર્ગાંધોની સેદ્ધાન્તિક નિર્ઝા સ્વધર્માનુસરણનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રબન કરે.

... બધા પુષ્ટિમાર્ગાંધોના નિજધરોમાં બિરાજમાલ સેવ્યસ્વરૂપ હંમેશા ખાનગી જ રહે; ક્યારેખ સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસ્ય પાદપદ્મ પ્રસીદ્ધુ”.

(નિ.લી.ગો.શ્રીબ્રહ્મભૂષણલાલજી મહારાજ તેમજ આપશીના છાયે બાળકો : ગો.શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, ગો.શ્રીહરિશરાયજી, ગો.શ્રીશયામભનોહરાલજી, ગો.શ્રીનવનીતસાપણું તથા ગો.શ્રીબાલકૃષ્ણજી ની પત્રમાં કહેલ સમતિથી ભારતની સુપ્રિમકોર્ટમાં રજુ કરવામણે તૈપાર કરવામાં આવેલ “મહૃપદ્ય શ્રીમતૃલભાચાર્ય વંશજ ગૌરવામીઓનું સંયુક્તધોલાંગાપત્ર-૧૯૮૯” ના અંદરો)

પ્રથમગૃહાધીશ

નિ.લી.ગો.શ્રીરાણાઈડાચાર્યજી પ્રથમેશા (કોટા-જતિપુરા-મુંબઈ)

દ્રસ્ટ હવેલી-મન્દિરો એટલે
પુષ્ટિભાવોની મોત :

ભગવાન्-સ્વર્ઘમાં પેસાથી
બંધાઈને નથી ચાહતા; તેઓ અદ્રા-પ્રેમ
પસ્થા જનીને ચાહે છે. આને જે
(મંદિર-હવેલીઓના) દ્રસ્ટો કે સ્થાનો
ની પ્રાણાંશી ચાહી રહી છે તે મૂડીવાણી
એક અભિનવ દાસ્તાન છે જેમાં
ભગવાન् ગાય ગરુ અને ધર્મનુષ્ઠાનિઓ
ઉપર એક છત સામાજિક કરવાની
લાલસા રહેલી છે. આ રીતે આદર્શાના

કૃપાં પહેલ આ ઘનતીપ્રસા અને
ધનિકોની દાસ્તાંમાં તે પ્રેમ નથી કે જે એક અંકિચન ભક્તાના “રહિયે મેરે હી મહુલ
અનત ન વૈયે” ... આ આત્મભૂતા ભરેલા મીઠા વચ્ચનોમાં જલ્દે છે. આ પ્રેમસભર
અનુનાય છે. અને આજનો ટ્રૂસ્ટી અને સત્તા ભગવાનને પેસા અને સત્તાના લેરે પ્રેમ
કરે છે કે “આ જગાથી જરા પણ ખસ્તા નહીં. ધ્યાન રાખલો! હું તમારો
વ્યવસ્થાપક ટ્રૂસ્ટી છું. ગમે કે ન ગમે, તમને મારા ઉપર ભરોસો રાખવો જ પડ્યો!
સમજ્યા!” . લોકો સમજે છે કે ધર્મની રક્ષા કરવાનો આ એક શ્રેષ્ઠ પ્રકાર છે.
પરંતુ... આમાં પણ પ્રાણની એટલી જ અસલામતી છે કે જે મોતથી ઓછી નથી.
...વલ્લભાચાર્ય આવા (દ્રસ્ટ-હવેલીમાં) જકડાયેલા ઈશ્વરને દામોદર માનવાની
પણ ના પાડી દીધી છે.

પોતાના હકોરણને દ્રસ્ટમાં પદ્ધરાવનારાઓએ હકોરણ વેચી નાખ્યા છે :

...સરખી રીતે વિચારો કે એવી કોન માં હરો કે જે પોતાના લાડલાને
ધનની લાલચમાં વેચી નાખે; અથવા તો કોઈ પ્રેમી ક્ષારેય એવું પ્રત્યક્ષ તો શું
સપ્યનામાંય એવું કરવાનું તો શું વિચારી કે જોઈ પણ નથી શકતો. આ બાબત એક
વાર્તા યાદ આવે છે. ...એક વખત એક પેસાદાર વાંચાણી સ્વી(અત્યારના દર્શાનીયા
વૈષ્ણવ અનેટ્રૂસ્ટી) એ એક ગરીબ(ગોસ્વામી ગરુ) બાળક(હકોરણ) રમાડવામાટે

લીધું, થોડા દિવસો પછી બાળકની ગરીબ માંચે પોતાનું બાળક પાછું માંગ્યું, પૈસાદાર રીતે કહ્યું કે આ તો માહું જ બાળક છે, તારું નથી. તરાથી જે થાપ એ કરીલે, બિચારી ગરીબ માં ... ન્યાય માંગવા લાગી...પણ બધા લોકો (રાર્ટનીયા વૈષ્ણવો, આમ જનતા, સરકાર વગેરે) એ ગરીબના વિસુદ્ધ જીવાની આપવા આવી ગયા ...ન્યાયાધીશ ચતુર હતો. ...ન્યાયાધીશ બોલ્યો કે આ બાળકના બે છકડાર છે તેથી આ બાળકના ટુકડા કરીને બનેને આપી દેવામાં આવે. (ટ્રસ્ટી) પૈસાદાર મહિલાએ આ વાત માની લીધી, પરંતુ ગરીબ માંચે રડતા-રડતા કહ્યું કે “ના હુંજુર! આ બાળક મારું નથી, આ તેનું જ છે, બાળકના ટુકડા ન કરાવો”. ...આખો ત્યાગ એક સાચી માં જ કરી શકે છે, પોતાના કલેજના ટુકડાની પ્રાણિકા કરવામાટે. આખો જ નહીં, આથી પણ વધુ ફૂર અને અભિમાની છે આજનો ટ્રસ્ટી અને કલૂનકે જેણે ભગવાનને એન્ટિક બનાવી હીધો છે. અને એ હંસતો-રમતો બાળક જડ બની ગયો, જકડઈ ગયો એ સાંકળોમાં, એ એ બહાલ કરાં નસીબમાં છે કે જે એક માં તેને આપી શકે છે. આ તો બનાવટી ઠોકી બેસાડેલ વ્યવસ્થા છે. આમ ઘને ઈમાનને ખ્યાલો, ભગવાનને ખરીધા અને એ ઉન્મુક્ત બાળકની ગુજરતી કિલકારીઓ હંમેશા-હંમેશા માટે ચુપ થઈ ગઈ. લોકો કહે છે કે ભગવાન હવે બોલતા નથી, હંસતા નથી, પેલતા નથી. પરંતુ આવી આરાઓ તો તેનાથી કરી શકાય કે જે લુચિત હોય, કોઈના પ્રેમમાં બંધાયેલ હોય! પછી તો એ સુંદર બાળક (હંદેલીના ઠાકોરલ) નું પ્રાર્થના ઘોળવા લાગ્યું, જેમ બેબી મિલના ડબ્બાના ચિત્રનું કોઈ મોડેલનું ઘોળતું હોય છે. ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા કરાવાતી સેવા એ પૃતુનાના પ્રેમના સમાન છે:

રોજ એ વિચારાવા લાગ્યું કે આ (ઠાકોરલ) નાથી કેટલી કમાણી થઈ! કેટલું વેચાણ થયું, અને બધા વ્યવસ્થાપકો આની દેખાયે કરવા લાગ્યા જયારે કોઈ (મોટ બેટ કરનાર કે મનોરથી) આવે ત્યારે એ (ઠાકોરલ) ને બહાલ કરવામાં આવતું. લોકો સમજે છે કે આ પ્રેમ છે, બજિન છે; પરંતુ આ તો ધંધો હતો જેના બપકાએ પૃતુનાના પ્રેમની માફક અસલીયતને ઢાંકી હીધી અને બોળી યરોદાને પોતાના લાલને એ (ટ્રસ્ટીઓ) ને રમાડવા આપી હીધો.

મંદિરો-હવેલીઓ દુકાનો છે:

...કેટલું વેચાણ થયું એનો હિસાબ રખાવા લાગ્યો. કેટલું ખાદું અને કેટલું કમાયું એનો નાપ-તોલ થવા લાગ્યું. વેચાવા લાગ્યો ધર્મ અને ધર્મસ્વરૂપ એ બાળકુષ્ણા કે જે પ્રેમવસા પોતાના ભક્તો માટે બોળો બની ગયો હતો. લોકોએ એના બોળપણનો ગેરલાબ ઉઠાવ્યો અને કહી દીધું “આ સાર્વજનિક ઠાકોરલ છે”. એ સર્વરાજિતમાનને સ્વાર્થનું સાધન (બનાવી દેવામાં આવ્યો) અને જગન્નિધિના ઉપર ધનનિધિના શાસન કરવા લાગ્યા. હાલ એવા થયા કે કોન એને ખવડાવે-પીવડાલે?

બોળપણનો ગેરલાભ ઉઠાવ્યો અને કહી દીધું “આ સાર્વજનિક ઠકોરણ છે”. એ સર્વરાક્તિમાનને સ્વાર્થનું સાધન(બનાતી હેવામાં આવ્યો) અને જગન્નિયન્તા ઉપર ઘનનિયન્તા શાસન કરવા લાગ્યા. હાલ જેવા થયા કે કેન અને ખવડાવે-પીવડાવે? કેમકે એ તો સાર્વજનિક હતો. દ્વારકાધીશને પણ એ છૂટ હતી કે એ વિહુરના ઘેર રાક આરોગી રાક્તા હતા. પરંતુ આ (હવેલીના ઠકોરણ) તો તદ્દન નિર્ધિય બની ગયો. દેખાવમાત્ર!...શાં આ સિદ્ધાંત કોઈ પ્રિયતમ માટે પ્રિયતમા કે માતાને માન્ય હશે?

પરંતુ આજે આ માન્ય છે અને માન્ય કરવું પડ્યો. ફક્ત પેસા ખાતર, પોતાને નહીં દુનિયાને ખુશ કરવા માટે વેશ્યાની માફક કે જેમાં હદ્દય નામની કોઈ વસ્તુ રહી રાક્તી નથી. અને હોથ તો તેને ગણધરવામાં આવતી નથી. કેમકે દરેકનો એના ઉપર અધિકાર છે, જાગે કે એ સર્વપત્તિ હોથ જે ચાહે તે ખરીદ, જે ચાહે તે ભોગવે, જેમ કરવું હોથ તેમ કરે. તેને(હવેલીના ઠકોરણને) એ બધું કરવું જ પડ્યો. કેવી અનોપ્પી(!) છે આ બક્તિ અને પ્રેમની પરિભાષા! આમ છતાં સ્વતન્ત્રતાનો ઉદ્ઘોષ કરવામાં આવે છે(આ અમારું ઘર છે! અમારા ઠકોરણ છે!) શું આ એ જ બક્તિ છે કે જેને શ્રીવલભ “માહાભ્યક્તાનપૂર્વક...” કહે છે? આજે આ બક્તિનું માહાભ્ય એમાં જ છેકે ક્યા ઠકોરણને ત્યાંકેટલી આવક ધાય છે!

દ્રસ્ટના મન્દિરો ઠકોરણ માટે જેલ સમા છે:

હવે કોઈ એમ નથી કહી રક્તનું કે મારું બાળક મોઢેથી સૂતું છે, વહેલા નહીં જગાવતા. સૂરદસણનું કીર્તન ઠકોરણને જગાવવા માટે બ્હાલસભર નથી રહ્યું, ન તો કેલેઓના પદમાં ભમતાભયો એ અનુનય છે, એ તો ફરજાયાત કરવો પડતો નાસો છે કે જેને નક્કી કરેલ સમયે કેદીની માફક ઠકોરણને કરવો પડે છે. જાગે કે કોઈ જેલમાં ઉઠવાકે ખાવા માટેનો ઘંટ વાયો હોય!

ઠકોરણ વેચાઈ રહ્યા છે; મનોરથી-દર્શનાથી બફ્ત નથી ગ્રાહકો છે:

શ્રીવલભાચાર્યે લુબનમાં પોતાના કાળજીના ટુકડા પોતાના આરાધયને કંઈ પોતાનથી દૂર રહેવા હીધા નથી. આજે એ વેચાઈ રહ્યો છે પેસાદારોના હથે અને જકડસેલો છે સરકારી શિક્ષણમાં, પબ્લિક પોલિસીની અંદર. અને અવે એને મ્યુનિયપની શોભા બનાવવાનો સમય આવી રહ્યો છે. બિયારા ધર્મ અને ઠકોરણ ની દરાં કોલગર્લ (વેશ્યા) થી પણ બદતર છે. ઠકોરણની વિનિનિદિતમુક્તા-દંતપંક્તિ ભગતા ભગતોને લોઈને ખીલી લાય છે. સદાનન્દ નિરાનન્દ બનીને આ ઈમાન(ધર્મ) ખરીદનારાયોના હાથે ખુલ્લેખામ વેચાઈ રહ્યો છે...બધાને સહારો આપવાલાનો પોતે અસહાય બનીને (હવેલીનીકેદમાં) બેઠો છે, કોઈક ધનિક આહકની વાટ લેતો!

પોતે અસહાય બનીને (હવેલીની કેદમાં) બેઠો છે, કોઈક ધનિક આહુકની વાટ જોતો!
દેવદ્રવ્યનો પ્રસાદ ખાવો એટલે નસ્કની ટિકિટ કપાવવી :

ધર્મશાસ્ત્રમાં એ ખુલ્દમાન ધ્યાલાણને દેવલકૃપુત્તિને કરણે અધ્યમ માન્યાયાં આવ્યો છે...આવે એ દેવલકૃપુત્તિનું ઘન સ્વાદ્યી વૈષ્ણવજનતા ખાઈ રહી છે. નાથદ્વારામાં કઈ આઈટમ સ્વાદિષ્ટ છે...એનું જ વિવેચન થાય છે...પરન્તુ મારું કર્તવ્ય રૂં છે એ ક્યારેય વિચારવામાં આવતું નથી....નાથદ્વારામાં આજકાલ પેસો ઘણો આવી રહ્યો છે, કેમકે ત્યાં ધનિકોનું સામ્રાજ્ય છે. તેઓના હલાલો શ્રીનાથજીનો મહિમા વધારે છે...ગરીબો માટે ઉભા રહેનારા શકોરણું હવે ફક્ત ધનિકો માટે ઉભા રહે છે.

દ્રસ્ત મન્દિરો શ્રીવલ્લભના આદર્શનું સમરાન:

શકોરણના નામ અને ભાગવત થી હોસ્પિટલો માટે કરોડોની રકમ જમા થાય છે, જામનગરમાં આદર્શ સમરાન પણ છે, પરન્તુ આર્દી તો સમરાનમાંથી પણ આદર્શ ગાયબ થતો નઈ રહ્યો છે. કદાય આદર્શનું સમરાન છે આ દ્રસ્ત અને સરકારી દેવાલય!

મન્દિરોનો પ્રસાદ ખાઈ ન શકાય:

વલ્લભમાતમાં એ સિહ્યાંતઃ ખોટું છે અને એવા દેવસ્થાનો (હવેલી-મન્દિરો)નો પ્રસાદ ખાઈ નથી રાકાંતો, કેમકે ત્યાં દેવલકૃપુત્તિજ મુખ્ય છે.

દર્શન-મન્દિરને ધર્મપ્રચારનું માધ્યમ ન બનાવી રાકાય :

નયાં સુધી ભગવાનું પરદપ કે મૂર્તિ નો પ્રશ્ન છે, ધર્મપ્રચારને એની સાથે કોઈ લેવા-દેવા નથી. અને એમ કરવું ઉચ્ચિત પણ નથી. કેમકે ભગવાને ધર્મની વ્યવસ્થા માટે વેદવ્યાસ વગેરે અનેક જ્ઞાનાપતાર અને અંશાપતાર ધારણ કરીને જ ધર્મની રકા કરી છે. આજાની (સાર્વજનિક હવેલી-મન્દિરની) વ્યવસ્થા આચારને છાને તેવી ધાર્મિક કે ભારતીય પણ નથી ત્યારે તેના વલ્લભાચાર્ય સમ્મત હોવાનો તો પ્રશ્ન જ ઉભા થતો નથી...મારી આ વિભયમાં સલાહ છે કે એક અલગ વ્યવસ્થા...ઉભી કરવી નોઈએ નેથી વલ્લભસિદ્ધાનોની રકા થઈ શકે. નો એવી વ્યવસ્થા કરવામાં નથી આવતી તો દેવદ્રવ્ય થાય છે, એનું સેવન કરવાથી મહાપ્રભુજું સ્પષ્ટ કરે છે કે નરકપાત થશે.

નકલી બેઠકો:

બેઠકોની ભાવણી તો આજકાલ ઘરબેઠાં જ મનુષ્યોને પચિત કરવા પોતાની ઉત્તાલ તરંગોથી સમગ્ર ઘર-બારને જ સરાબોર કરવા લાગ્યો છે! ...૮૪ બેઠકોથી કામ ન નીકળ્યું તો હવે મહાપ્રભુ શ્રીવલ્લભને મુસલમાનોના જેતરોમાં પોતાની જારી અને અન્ય ચિહ્નો પ્રકટ કરવા મળબૂર થયું પડી રહ્યું છે. ("હમારી

પોતાની ઉત્તાલ તરંગોથી સમજા ધર-બારને જ સરાખોર કરવા લાગે છે! ...⁸ બેદ્ધકોથી કામ ન નીકળ્યું તો હવે મહાપ્રભુ શ્રીબલલભને મુસલમાનોના ખેતરોમાં પોતાની જારી અને અન્ય ચિહ્નો ગ્રહટ કરવા મજબૂર થવું પડી રહ્યું છે. ("હમારી ધાર્મિક સ્થિતિકા વર્તમાન સ્વરૂપ એવં ભવિષ્યકી વ્યવસ્થાકે હેતુ પ્રતિબેન્ધન")

(૫) શ્રીબલલભાચાર્યે સેવાને ખરીદ્વાની વાત નથી કહી કે ખરીદી આવો ઢુપીઆ આપીને. 'તનુવિત્તન' પદનો અર્થ જ એ છે કે એ સમસ્ત પદ છે, જ્યાં તન લાગે ત્યાં જ ધન લાગે ત્યારે જ સેવા થઈ ગણાય પરંતુ જો ધન લાગે પણ તન ન લાગે તો સેવા થઈ ન ગણાય. (પ્રથમેશવાકસુધા-૧ પૃ. ૫૩)

(૬) "સેવાપિ કાયિકી કાર્યા", એમ નહીંકે પેસા આપી હીધા, પેસા આપીને ધરમાં વિવાહિત પત્નીને લાવવામાં આવતી નથી, વેસ્યાને લાવવામાં આવે છે, વેસ્યાથી ધર નથી વસ્તું એ સ્પષ્ટ વાત છે, તેથી સાક્ષ વાત એ છે કે ભગવત્સેવા અને વરણ માં પતિ-પત્નીનું દાદાન્ત આપવામાં આવે છે કે જેમાં આત્મીય સ્વરૂપન્ય હોય છે. (પ્રથમેશવાકસુધા-૧ પૃ. ૭૪)

(૭) બેટ પણ આચારના સન્મુખ જ થાય છે, પ્રભુના સન્મુખ બેટ નથી થતી. દેવલકૃત્તિથી બચવાની વિધિ અને વૈદિક વ્યવસ્થા ને સંભાળીને રાખવી લોઈએ નહિતો બુદ્ધિ બગડશે. આમ કરવાથી પણ થાય છે અને થયું છે. (ત્યાંજ-૧ પૃ. ૧૩)

(૮) વરત-અલંકારમાં મન બદ્દુ જતું હોય તો એવું સાહિત્ય રાખવાની જરૂર નથી. આમ કરવાથી લોકિક વધે છે અને ધર્મભાવના નાટ થાય છે. ...તેથી વૈભવ વધારવાની શ્રીગુરુંઈલુણે ના પાડી હતી. અને શ્રીમહાપ્રભુલુણે નાવ દૂલ્પાડીને કેવળ પુરુષોત્તમણે જ ધરમાં પદ્ધરાવ્યા હતા (ત્યાંજ-૧ પૃ. ૧૮૦)

(૯) ધર્મની પરંપરા પ્રદર્શન કીપર આધારિત નથી પણ એક પદ્ધતિ લુધનનો ઉજ્જવળ પક્ષ છે. ...કુનવારો અને અન્ય મનોરથ...નું સ્વરૂપ અગળ જઈને મહાપ્રભુ શ્રીબલલભાચાર્યની આચાર-પરમ્પરા અને સર્વપ્રાણીની ભર્યાદામણે ભરણતોલ સાબ્જિત થશે જેની કદ્દમના પણ થઈ શકે તેમ નથી. (પ્રથમેશવાકસુધા-૧ પૃ. ૧૬૭)

નિ. લી. ગો. શ્રીબાલકૃષ્ણાલાલજી મહોદ્ય (સૂરત)

(ક) પ્રશ્ન : હેવદ્રોફ્ટ કોને કહેવાય?

ઉત્તર : હેવદ્રોફ્ટ એટલે હેવનું દ્રવ્ય હેવને ઉદ્દેશીને અર્પણ કરાતું દ્રવ્ય કે કોઈ પદ્ધતિ હેવદ્રોફ્ટ કહેવાય... પ્રભુની પ્રસાદી વસ્તુને 'મહાપ્રસાદ' કહેવાય... આ પ્રકાસનાં મંજૂરોમાં તો સંમુખમાં બેટ ધરાતું દ્રવ્ય તેમજ દ્રસ્ટની ઓડિસમાં આવતું દ્રવ્ય તેને સ્પષ્ટ હેવદ્રોફ્ટ કહી રહ્યા અને તે દ્રવ્યથી સિહ્ય થતી સામગ્રીમાં બગવત્પ્રસાદી થયા પછી મહાપ્રસાદપણું તો આવે છે પરંતુ તેની

સાથે તેમાં હેવદ્રોફ્ટપણું તો રહેન છે. તેથી વૈષણવોએ એ મહાપ્રસાદને હેવદ્રોફ્ટ સમજુનેજ વ્યવહાર કરવો જોઈએ. તે મહાપ્રસાદ લેવામાં હેવદ્રોફ્ટનો બાધ તો રહેલો જ છે.

(ખ) મંજૂરના સ્વચ્છ ફેરફાર અંગે શ્રી ગો. પૂ. ૧૦૮ શ્રીબાલકૃષ્ણાલાલજીએ કહ્યું કે પુષ્ટિમાર્ગમાં સાર્વજનિક મંજૂરની પરંપરા જ નથી. એમાં વ્યક્તિગત સ્વરૂપ, નિઃસ્વરૂપ, ની જ વાત છે. ... વૈષણવો પણ ધરમાં સેવા કરે છે, તેને 'મંજૂર'જ કહે છે... (ક) : વ. વાણીક. વ. વર્ષ. માર્ચ ૧૯૮૩ - ખ : 'ગુજરાત સમાચાર' અંક ૨૪-૪-૬૭માંથી સાબાર).

(ગ) ...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિન્ત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમુદ્દ્રાના પ્રવર્તિક મહાપ્રભુ શ્રીવલભાચાર્ય તથા પ્રવર્તિઅન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઘોષિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિલદ્ધ હોવાના કારણે એક ઘોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાલ્લબ સમુદ્રધ્યના સિદ્ધાંત પ્રમાણે પોતાના ઘરમાં પોતાના ઘનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ઘરમાં પોતાના ઘનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરાતી આરાધના, વાલ્લબ સમુદ્રધ્યની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા ઘરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવદ્સ્વરૂપના દર્શાન કરવા કે બેટ ઘરબી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તાર્ગત માન્ય કિયાકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) જે નિજ ઘરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવદ્ભજનને પુષ્ટિમાર્ગિય પરિભાષામાં ભગવદ્ભજન જ નથી કહેવતું. પુષ્ટિમાર્ગિયાં નિજઘરમાં રહીને ભગવદ્ભજન કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર હેજનનહિ.

...બેટ ઘરેલા ઘનથી બોગ ઘરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્યે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્ણિત છે. ...સાર્વજનિક મંદિરમાં દર્શાનાર્થીજનસમુદ્રધ્યના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલ્લબસમુદ્રધ્યમાં કોઈ અભક્તારા છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાંતની દર્શિયે પ્રશંસનાર્થી પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુધ્ધાન ન તો નોકરી કે ન તો ઘંધાના રૂપમાં કરી શકાય છે. ... વાલ્લબસમુદ્રધ્યમાં ગો. મહારાજને ... ભગવત્સેવાની અવેલુમાં કે પુનરીની હેસિસ્તલમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્ણિત જ નથી બલે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદક છે.

...શ્રીમહાપદુ બધા પુષ્ટિમાર્ગિયોની સૈદ્ધાન્તિક નિર્ણા સ્વધર્માનુસરણનું સામય્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રદાન કરે. ... બધા પુષ્ટિમાર્ગિયોના નિજઘરોમાં બિરાજમાન સેવ્યસ્વરૂપ હુંમેશા આનગી જ રહે; કયારેય સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસ્ય પાદમં પ્રસીદ્ધુ”.

(નિલા. ગો. શ્રીબાળકૃષ્ણાલાલજ મહોદેવની પત્રકારા મળેલ સમાતિથી ભારતની સુપ્રિમકોર્ટમાં રજૂ કરવામાટે તૈપાત્ર કરવામાં આવેલ “મહાપદુ શ્રીમહૂલભાયાર્ય વરાજ ગૌત્યાર્થીઓનું સંયુક્તધોષણાપત્ર-૧૯૮૮” ના અંશો)

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાંતના પ્રવાહમાં તાણાના મારા લેવા પામર છુયને આવ્યા રૂહ સિદ્ધાંતો સમાતાની પુનઃ પુષ્ટિના પણ યાત્રાનારા પૂજય ગુરુદેવને લીના પટેલ, માણાવદ્દર ના સાદર દંડવત્.

નિ.લી.ગો.શ્રીકૃષ્ણાકુમારજી શ્રીરમણલાલજી

(કાંદીવાતી-કામવન)

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો ગ્રસન છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમ્પ્રદાયના પ્રવર્તિક મહાપ્રભુ શ્રીવલભાચાર્ય તથા પરવર્તીચન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સંદેહરહિત વિદ્યાનોના આધારે આ સ્વાસ્થ શબ્દોમાં ઘોચિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવાપ્રોગિસમ્પત્તિ-સેવાકર્તા (ગુરુએ વૈષ્ણવ) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા

પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓ માંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિલદ હોવાના કરણે એક ધોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાતલબ સમ્પ્રદાયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના આણસોના સહયોગ વગર કરાતી આરાધના, વાતલબ સમ્પ્રદાયની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃસ્વરૂપના દર્શન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય કિયાકલાપ નથી.

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા ભરા જેવા પાભ્ર છુબને આવા રૂદ્ર સિદ્ધાન્તો સમજાતીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચાઢાવનારા પૂર્ણ ગુરુદેવને શોભના રમેશભાઈ, ખાંબલા ના સાહુ દંડવત्

...ભજન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવદ્ભજનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિભાષામાં ભગવદ્ભજન જ નથી કહેવાતું, પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવદ્ભજન કરવાના ગ્રાકાર સિવાય બીજો કોઈ ગ્રાકારછેબનહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્વાપે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્ણિત છે. ...સાર્વજનિક મંજિલમાં જ્ઞાનાર્થીજનસમૃદ્ધયના પ્રતિનિધિના ઝુપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાત્સલભસમ્પ્રવાયમાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાંતની દર્શિયે પ્રશંસનીય પણ છે. ભગવાત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના ઝુપમાં કરી શકાય છે. ... વાત્સલભસમ્પ્રવાયમાં ગો. મહારાજોને ... ભગવાત્સેવાની અવેળુભાંકે પુજારીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્ણિત જ નથી બલ્કે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદક છે.

...શ્રીમહાપદ્ભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગિયોની સૈદ્ધાન્યિક નિજા સ્વધર્મનુસ્તરણનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રવન કરે.

... બધા પુષ્ટિમાર્ગિયોના નિજધરોમાં બિરજમાન સેવ્યસ્વરૂપ હુમેશા ખાનગી જ રહે; ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસ્ય પાદપદ્મં પ્રસીક્તા”.

(નિ.લી.ગો.શ્રીકૃષ્ણકુમારજીની હસ્તાક્ષરિત સમાતિથી ભારતની સુપ્રિમ્ભોઈયાં રજુ કરવામાટે તૈપાર કરવામાં આવેલ “મહાપદ્ભુ શ્રીમહૂલભાગ્યાર્થ વંરજ ગોદ્યવામીઓનું સંયુક્તઘોષણાપત્ર-૧૯૮૬” ના અંશો)

કોઈ પુરુષ કૃષ્ણસેવામાં તત્પર છે કે નહીં, દમ્ભાદિ હુર્ગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ભાગવતપુરાણના મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરખીરીટે ચક્કાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુબુદ્ધ રાખીને જવું જોઈએ. ...તેવા લક્ષણોથી યુક્ત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કારણે ન મળો તો ...જાતે જ ભગવાત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું જોઈએ.

પાત્રાપાત્રનો વિવેક રાખ્યા વિના જો નામહીકારનું દાન આપવામાં આવે તો નામવિહૃણનો દોષ લાગે જ છે કે જેને કારણે દીક્ષાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજા માણસ થકી કરાવવામાં આવતી સેવા ...અને ...કૃષ્ણસેવામાટે કોઈક બીજા માણસ પાસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને ગ્રાકાર કરવામાં આવતી સેવાઓને કરણે ચિત્ત

ક્યારે પણ કૃષ્ણપ્રવાણ બની શકતું નથી... સેવા... વિત આપીને કરાવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે વિતળ સેવા ચિત્તને રાજસભાવ દર્પ-હમલથી યુક્ત બનાવે છે... ગોર મહારાજને જેમ યજા-યજાનું ફળ મળતું નથી તેમ પારકા પૈસાથી કરવામાં આવતી તનુજ સેવા કરનારને પણ કૃષ્ણપ્રવાળતાઙ્કૃપ ફળ ક્યારેય મળતું નથી.

જેઓ પોતાના સ્વજન હોય અને ભક્ત હોય તેઓને જ શ્રીઠકોરણના દર્શન કરાવવા જોઈએ.

૧૧મો અપરાધ : અવૈષ્ણવ સમઝ પોતાના ઘરે બિજાજતા શ્રીઠકોરણનું પ્રદર્શન કરવું. ફળ : એક વર્ષની સેવા નિષ્ફળ થઈ જાય છે.

પ્રાયશિચિત : શ્રીઠકોરણને પંચામૃતથી સ્નાન કરાવવું.

૧૨મો અપરાધ : શ્રીઠકોરણના નામે માંગવું. ફળ : સેવા સર્વથા નિષ્ફળ બની જાય છે. પ્રાયશિચિત : નેટલું માગ્યું કે બેગું કર્યું હોય તેનાથી પાંચ ગાળું નેવેદ્ય પ્રભુને દાન ડેપે આપવું.

આલુવિકા કે યશ વગેરે કમાવવા માટે બજન કરે તો શી ગતિ થાય? ... તે વ્યક્તિ અન્તે કલેશ જ પામે છે એવો શ્રીમહિપ્રભુજીના કથનનો સાફ્સાફ અર્થ છે. વાત કેવળ ચેહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તૈના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિશિદ્ધ આચરણને કારણે નાશ થાય છે.... અત્યાર્ય પણ જ્ઞાન કે સંસ્કાર હોય તે આવું કુકૃત્ય કરી શકતો નથી.

જો પોતાના ઘરમાં બિજાજતા પ્રભુનું બજન છોડીને બીજે કરો બજન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને ભક્તિ ન કહેવાય.

ભાગવતનો પાઠ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો જોઈએ. પ્રાણ આપણા કણ્ઠ સુધી પણ કેમ ન આવી જાય પરન્તુ આલુવિકાર્થ તો ભાગવતનો ઉપયોગ ન જ કરવો જોઈએ.

મોહું વગેરે ધોવા માટે વપરાયેલ અપવિત્ર પાણીને બેગું કરવામાટે જ મીનમાં જે ખાડો ખોહવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ ભગવદ્ગ્રાનોપલુંબીઓ હોય છે. આથી... વપરાયેલું ગંદુ પાણી જેમ વપરાશમાં લેવાતું નથી તેમ ભગવદ્ગ્રાનોપલુંબીઓના ભાવો સારા મનુષ્યો માટે ગ્રાહ્ય નથી હોતા. આલુવિકાર્થે પુરાણકથા કરનારાઓ પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીવત્તભ! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વચનોથી વિપરીત જેઓ કોઈ કંઈ કહે છે તો તેઓ બધા જ્ઞાની અનેકેવળ અન્ધાતમ નરકને પ્રાપ્ત થનારા સહજ આસુરી લુંબ છે.

(નિલી.ગો.શ્રીકૃષ્ણમાર્ગની હસ્તાક્ષરિત સમભતિથી પુષ્પિતિદાનત અચ્છાસભામાં વિચારાર્થ પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ સિદ્ધાન્તબનાવતીના અંશો. હસ્તાક્ષર માટે ગુંબો : પેજ નં.)

પંચમગૃહાધીશ
નિ. લી. ગો. શ્રી ગિરિધરલાલજી મહારાજ
(કામવન-વિદ્યાનગર)

પુષ્ટિમાર્ગની આને ઉપેક્ષા થઈ રહી છે. તેની પરમ્પરા જ હવે ટૂટતી જઈ રહી છે. આના મૂળમાં લે કેંદ્ર છે તો તે છે આજાની સાધન-સમૃદ્ધિ. તે જ આપણા સંસ્કરણ બગાડી રહી છે. હજ પણ જે ધરમાં અલોકિક (પ્રભ) સેવા હશે ત્યાં પુષ્ટિમાર્ગ જરૂર નભરે. (જુલાઈ ૨૦૦૭ પૃ. ૬).

શ્રીમહાયાર્થચરણના મતાનુસાર
ગૃહસેવા અને પોતાના માયે નિરાજતા
ઠાકોરજીનું અતિ સ્નેહથી જતાન કરવું એ
જ સાચા સંસ્કરણનું મળ છે.

...શ્રીગુંસાંઈલના સમયમાં છાપનભોગ

નેવા મનોરથોની રહુઆત કરતી વખતે (તેમાં) કેવળ લોકિકતા જ વધરો એવી સ્પષ્ટ સૂચના આપાઈ હતી.

...આજકાલ ... મંહિરોનો ઉપયોગ ધરા-કીર્તિ પ્રાપ્ત કરવા માટે થવા લાગ્યો છે. મંહિરોમાં ગ્રાધાન્ય મનોરથીનું થવા લાગ્યું છે. શ્રી(ઠાકોરજી), ગુરુ તથા સેવાભવના નો ઉપહાસ થવા લાગ્યો છે. જ્યારથી માર્ગાચ સિદ્ધાન્તોનો ઉપહાસ થવા લાગ્યો છે ત્યારથી મંહિરની, તેના સંચાલકોની વૃત્તિ જ પલટાઈ ગઈ છે. આઇન્ફર અને ધરા ને પુટ કરવા માટે ... દર-દર ભટકવાની સ્થિતિ પેઢા થઈ ગઈ છે. ... આ બધાનો સાચો ઉપાય આ કલિકાલમાં આપણા સન્તાનોને જરૂરી સંસ્કરો આપણા ધરમાંથી જ આપવામાં આવે એ જ છે. મંહિરોનું સમૃપૂર્ણ બ્યાપારીકરણ થવા લાગ્યું છે. ... સમૃપત્તિ પ્રાપ્ત કરવાની લાલચ વધવાથી પ્રભુ (સ્વાકૃપ-સેવા)ને પાણું આપણે વેપારના રૂપમાં પરિથતીત કરવા લાગ્યા છીએ. (જુલાઈ ૨૦૦૭ પૃ. ૬)

ઠાકોરજીની સેવા ચોરની ભાડુક કરવી નોઈએ ... સેવ્યસ્વાકૃપનો હું સેવક

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારા નેવા પામર લુબને આવા રુદ્ર સિદ્ધાન્તો સમલવીને પુનઃ પુષ્ટિના પટે ચઢાવનારા પૂજાય ગુરુદેવને પીયુષ શાહ, અમદાવાદ ના સાહર હંડવત,

જું તેનો ઢાંઢરો પીટવો કે તેનું પ્રદર્શન કરવું તે પણ જીવના દૈનંદિન વિક્રોચ ઉત્પન્ન કરી રહે છે. ... આપણા ધરમાં બિરાજતા ઠકોરણુની સેવામાં આટલી ગૃહ્ણતા જરૂરી છે. “ગ્રોત હિયેમે રાખીએ પ્રકટ કિયે રસ જાય” ની રીતે તમારા પ્રાણપ્રેર તમને જે રસની પ્રાપ્તિ કરાવે તેને ક્યારેથે પ્રકટ કરી રખાતું નથી. (સાંસ્કૃતિક ૨૦૦૪, પૃ. ૭)

આજે તો શ્રીનાથજી-નાથદારા, ચંદ્રભાવા-કામવન અને અન્ય ઠકોરણુના દર્શન કરતાં જ પોતાના માથે બિરાજતા ઠકોરણ બુલાઈ જાય છે. પુષ્પિર્માંગમાં તો ‘શ્રીજી’નો અર્થ જ પોતાના માથે બિરાજતા ઠકોરણ થાય છે. લક્ષ્માણભાવાળમાં પણ ‘તિરુપતિ’ શબ્દનો પ્રયોગ થાય છે જેમાં ‘તિરુ’ નો અર્થ શ્રી અને ‘પતિ’નો અર્થ નાથ(એટલે શ્રીનાથ) જ થાય છે. અર્થાત् પોતાના ધરમાં બિરાજતા ઠકોરણમાં જ પોતાના સર્વસ્વ હોવાનું દર્શન થવું જોઈએ. એમને આરોગ્યથું મતલબ સમસ્ત જગતને પ્રસાદ લેવડાવી હીધો એવો ભાવ સિદ્ધ થવો જોઈએ. અહીં તો એનાથી ઉલ્લિંગા વહી રહી છે. પોતાના સેવ્ય ઠકોરણમાં બધા નિવિસ્વરૂપોના દર્શન થવાને ડેકાઝે હ્યે તો બધામાં અરે, ત્યાં સુધી કે જીવમાત્રમાં આપણે આપણા ઠકોરણુના દર્શન કરવાનો વિચાર કરી રહ્યા છીએ! અને પછી બુદ્ધિની ચતુરાઈ પણ વાપરી રહ્યા છીએ કે બધામાં ઠકોરણનો અંશ છે તેથી ધરમાં પ્રભુની સેવા કરીએ કે અન્યની સેવા કરીએ વાત એક જ છે!! તેથી અન્યની સેવામાંથી સન્તોષ લેવાનું રારુ કર્યું. આનાથી શરીર, પેસા, કીર્તિ બધાની રક્ષા થાય અને ઉપરથી ભગવાની કહેવાતા થયા!!! (સાંસ્કૃતિક, ૨૦૦૭, પૃ. ૭)

શ્રીવલ્લભઠકોરણ-સ્વામીનીજીના ઉભ્ય સ્વરૂપે બિરાજે છે તેથી લક્ષ્મી તેમની દાસી ગણાય. એટલે કે શ્રીવલ્લભને તો કોઈ જ આર્થિક પ્રશ્ન હોય જ નહીં. છતાં આપના વાર્તા પ્રસંગમાં સ્પષ્ટ બતાવે છે કે આજે સેવા (ગુરુભેટ) નથી આવી તો ઠકોરણની કોઈ ગીરવે રાખી પેસા લાવી સામગ્રી લાવો અને બોગ ઘરે. પ્રભુસેવા તો થાય પણ તે પ્રસાદ આપ પણ આરોગ્ય નહીંકે સેવકને પણ દેવા ન હે. વાર્તા પ્રસંગમાં સમજાવેલી આવી સ્થિતિ આપણા નેવાને શીખ આપવા માટે છે કે ગમે તેવી વિકટ સ્થિતિ હોય છતાં દેવદ્રવ્ય કુદાપિ કોઈથી લઈ રહાતનું નથી. એટલે જ પ્રલસંબંધ સમયે સધારણું સમર્પિત કરવાની આજા કરી છે કે નેથી ભગવતપ્રસાદ સ્વરૂપે તેમે લઈ રખો. અર્થ સ્પષ્ટ જ છે કે પ્રભુનો પેસો ગુરુહેલ કે સેવક કોઈથી વાપરી ન રહાય. (કિલ્લુઆરી, ૨૦૦૬, પૃ. ૭)

(માનિકપણ-વૈષ્ણવતા, સાંચે બોલ નિલુરે, પ્રકાશક-પંચમ ગુહાપીઠા ગો. શ્રીવિક્રીનાના, વલ્લભવિદ્યાનગર-કામવન).

કોઈ પુરુષ કૃષણસેવામાં તલ્પર છે કે નહીં, દમ્ભાદિ ફુર્ગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ભગવતપૂરાણના મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરખી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુભૂદ્ધ રાખીને જવું જોઈએ.

...તેવા લક્ષણોથી યુક્ત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કારણે ન મળે તો ...જાતે

કોઈ પુરુષ કૃપાસેવામાં તત્ત્વ છે કે નહીં, દમ્ભાદિ દુર્ઘટોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ગાયત્રપુરાણના મર્મનો લક્ષ્ણાત છે કે નહીં આટલી વાતો સરળી રીતે ચકાસી લીધા પણી જ તેની પાસે ગુરુભુદ્ધિ રાખીને જવું લોઈએ... તેવા લક્ષ્ણોથી પુકત ગુજરાતી બળવાન કળિયુગને કારણે ન મળો તો... જીતે જ ભગવતસેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું લોઈએ.

પાત્રાપાત્રનો વિવેક રાખ્યા વિના લો નામહીનાનું દાન આપવામાં આવે તો નામવિધયનો હોય લાગે જ છે કે કેણે કારણે દીક્ષાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજી માણસ યકી કરાવવામાં આવતી સેવા ... અને ... કૃષ્ણસેવામાટે કોઈક બીજી માણસ પાસેથી પેસા લઈને કર્ત્વામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને પ્રકારે કર્ત્વામાં આવતી સેવાઓને કાલણે ચિત્ત ક્યારે પણ કૃષ્ણપ્રવાણ બની રહેતું નથી. ... સેવા ... વિન આપીને કરાવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે વિત્તન સેવા ચિત્તને રાજસભાવ દર્દ-દમ્ભથી પુકત બનાવે છે ... ગોરમહારાજને લેમ યજા-યાગનું ફણ મળતું નથી તેમ પરડા પેસાથી કર્ત્વામાં આવતી તનુજ સેવા કરનારને પણ કૃષ્ણપ્રવાણતર્ફ ઇન્ફ ક્યારેય મળતું નથી. લેઝો પોતાના સ્વરૂપ હોય અને ભક્ત હોય તેઓને જ શ્રીધરોરણુના દર્શન કરાવવા લોઈએ.

૧૧મો અપરાધ. અવૈષ્ણવ સમક્ષ પોતાના ઘરે બિરાળતા શ્રીધરોરણુનું પ્રદર્શન કરવું. ઇન્ફ : એક વર્ષની સેવા નિષ્ફળ થઈ લય છે. પ્રાયસ્થિત : શ્રીધરોરણુને પર્વતામૃતથી સ્નાન કરાવવું. ઉદ્દમો અપરાધ : શ્રીધરોરણુનાને માંગવું. ઇન્ફ : સેવા સર્વદા નિષ્ફળ બની લય છે. પ્રાયસ્થિત : લેટલું આગયું કે લેગું કંધું હોય તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ પ્રભુને દાન કરે આપવું.

આલુચિકા કે યથ વગેરે કમાવવા માટે ભજન કરે તો શ્રી ગતિ થાય? ... તે વ્યક્તિ અન્તે કલેશ જ પામે છે એવો શ્રીમહાપ્રભુણા કથનનો સાક્ષાત અર્થ છે. વાલ કેવળ એહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ઇન્ફ નો પણ આવા નિષ્ફળ આચરણને કારણે નારા થાય છે. ... અત્યારે પણ જીબન કે સંસકાર હોય તે આપનું કુરૂત્ય કરી રહતો નથી.

લે પોતાના ઘરમાં બિરાળતા પ્રભુનું ભજન છોડીને બીજે કરો ભજન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને બહિત ન કહેવાય.

બાગવતનો પણ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો લોઈએ. પ્રાણ આપણા કારૂઢ સુધી પણ કેમ ન આવો જાય પરન્તુ આલુચિકાર્થ તો બાગવતનો ઉપયોગ ન જ કરવો લોઈએ. મોહું વસેરે ધોલા માટે વપસાયેલ અપવિત્ર પાણીને લેગું કરવામાટે જ મીનમાં કે ખાડો ખોછવામાં આવે છે તેના લેવા નીચ ભગવદ્ગ્રાનોપલુંબીઓ હોય છે. આથી... વપસાયેલું ગંદું પાણી લેમ વપસાયામાં લેવાતું નથી તેમ ભગવદ્ગ્રાનોપલુંબીઓના ભાવો સારા મનુષ્યો માટે ગ્રાહક નથી હોતા. ... આલુચિકાયે પુરાણકથા કરનારાઓ પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીપત્રલલા! જાપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વધનોથી વિપરીત લેઝો કોઈ કર્દી કહે છે તો તેઓ બધા લાલાત અને કેવળ અનધનતામ નયાને પ્રાપ્ત અનારા સહજ આસુરી છુબ છે.

(પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત વર્ણસમામાં વિચારાર્થ પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ સિદ્ધાન્તવિનાયકાના અંશો.)

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિરિચિત સ્વકૃપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમગ્રાયના પ્રવર્તક મહાપ્રભુ શ્રીવલભાચાર્ય તથા પ્રવર્ત્તીઅન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઘોચિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપયોગિસમ્પત્તિ-સેવાકર્તા (ગુરુકે વૈષ્ણવ) તેમજ ભગવત્સ્વકૃપનું જાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘિતી ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેમોમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિલદ હોવાના કારણે એક ઘોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાલભ સમગ્રાયના સિદ્ધાન્ત ગ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વકૃપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વકૃપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરતી આરાધના, વાલભ સમગ્રાયની આરાધનાની પરિભાષા ગ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આથી સ્વિતિમાં ચયતા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃસ્વકૃપના દર્શાન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તાર્ગત માન્ય કિયકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવહૃભજનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિભાષામાં ભગવહૃમજન જ નથી કહેવાતું પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવહૃભજન કરવાના પ્રકાર સિવાય ભીજો કોઈ પ્રકારછેનહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામદ્યને પ્રસાદ્યે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્જિંત છે. ...સાર્વજનિક મંજિલમાં છાનાર્થીજનસમૃદ્ધયના પ્રતિનિધિના તૃપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલભસમગ્રાયમાં કોઈ અલકાર છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દાચિએ પ્રરાંસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના તૃપમાં કરી રાકાય છે. ... વાલભસમગ્રાયમાં ગો. મહારાજોને ... ભગવકસેવાની અવેળુંમાં કે પુજારીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્જિંત જ નથી બલે અધર્મ તથા અસ્થોગ્યતા સંપાદક છે.

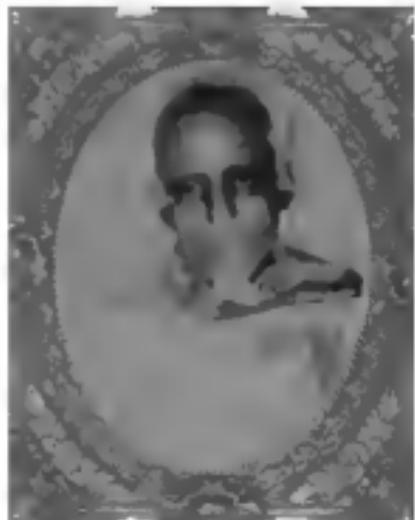
...શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગાચોની સૈદ્ધાન્તિક નિષ્ઠા સ્વધર્માનુસરણનું સામર્થ્યતથા પારસ્પરિક સૌમનસ્યપ્રબૃન્દ કરે.

... બધા પુષ્ટિમાર્ગાચોના નિજધરોમાં બિરાજમાન સેવ્યસ્વકૃપ હંમેશા જાનગી જ રહે; ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃધ્યાસ્ય પાહ્યદ્ય પ્રસીકૃતુ”.

(‘મહાપ્રભુ શ્રીમહાલભાચાર્ય વંશજ ગોસ્વામીઓનું સંયુક્તઘોષણાપત્ર-૧૬૮૯’ ના અંશો)

નિ.લી.ગો. શ્રીપ્રભુજીશાળ મહારાજ

(મુંબઈ-દ્વારા)

(ક) આપણે શ્રીવલભાચાર્યજીની આજાનું પાલન ક્યાં કરી રહ્યા છીએ? આપણે ત્યાં ગૃહસેવા ક્યાં બચી છે? કેવળ મંહિલોમાં દર્શનથી શું લાભ છે? શ્રીમહાપ્રભુજીની આજા છે “કૃષ્ણસેવા સર્વ કાર્યા”. જો શ્રીમહાપ્રભુજી મંહિલને મુખ્ય માનતા હોત તો પોતાની વજા પરિક્રમાઓમાં અનેક મંહિલ સ્થાપિત કરી હેત. શ્રીગુસાઈજીએ શ્રીગિરધરલુને સાતસ્વરૂપનો મનોરથ કરતા સમયે આજ પ્રકારની ચેતવણી આપી હતી. મન્દિરની સ્થાપના કરતા સમયે તેમને ડર હતો કે ધરમાંથી ઢાકોરણ મન્દિરમાં પદ્માસી જરો. ભારા પિતાજી (નિ.લી.ગો. શ્રીકૃષ્ણજીયનજી મહારાજ)એ કાલે જે કલ્યાં હતું (અગાઉ ટાઇલું) તે અક્ષરશ: સત્ય છે. તમે પોતાના ધરોમાં ઢાકોરણને પદ્મરાવો અને તેમની સેવા કરો.

(ખ) પુષ્ટિમાર્ગિય પ્રણાલિકામાં ટ્રસ્ટ ખરું ઉત્તરતું નથી. શ્રીઆચાર્યચરણે ફ્લેક બ્રલસંબંધી લુધને આજા કરી છે કે “ગૃહે સ્વિત્વા સ્વધર્મતઃ” (ભક્તિવિર્ધિની) અર્થાત્...પોતાના ધરમાં રહીને સ્વધર્માચરણ કરવું ગોસ્વામિબાળું પણ આચાર્ય હોવાથી વૈષ્ણવ પણ છે. એટલે આચાર્યશ્રીની ઉપરોક્ત આજા પાલન કરવાની તેમની પણ ફરજ છે...માટે મારું માનવું તો આજ છે કે આચાર્યચરણનાં સિહ્યાંત પ્રમાણે વૈષ્ણવો પોતાના ધરે શ્રીઢાકોરણુંની સેવા કરે અને ધર્મગ્રન્થોનું વાંચન કરે, નહિ કે મન્દિરોમાં જઈને ... ટ્રસ્ટ એ પુષ્ટિમાર્ગિય પ્રણાલિકામાં બંધ-બેસતું નથી બલે આપણી પ્રણાલીનો ભંગ કરે છે.

(ક: ‘વલભવિજ્ઞાન’ અંકૃત-૬ વર્ષ ૧૯૯૫, ૨૦/ખ : ‘નવગ્રહારા’ અંક ૮, વર્ષ ૮).

નિ.લી.ગો.શ્રીપ્રજ્ઞરાયજી મહારાજ

(શ્રીનટવરસ્થોપાલજી-અમદાવાદ)

કોઈ પુષ્ટ કૃષણસેવામાં તત્પર છે કે નહીં, ઘરભાડિ હુંગુસોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્દભગવતપુરાણા મર્ભનો જાણકાર છે કે નહીં જાણ્યો વાતો સરખી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુભૂદ્ધિ રાખીને જરૂર લોઈએ... તેવા લક્ષ્યાંથી ચુક્ત જરૂર બળવાન કળિયુને કારણે ન અણો તો... જાતે જ ભગવત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જરૂર લોઈએ.

પાત્રપાત્રનો વિવેક રાખ્યા વિના જો નામદીકાણનું હાન આપવામાં આવે તો નામનિકિયનો દોષ લાગે જ છે કે વેને કારણે દીકાઢાતા અપયાદી બનેછે.

પેસા આપીને કોઈ બીજત માણસ થકી કરાવવામાં આવતી સેવા... અને... કૃષણસેવામાટે કોઈક બીજા માણસ પાસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને પ્રકારે કરવામાં આવતી સેવાઓને કારણે ચિત્ત કયારે પણ કૃષ્ણપ્રવાણ બની રહતું નથી... સેવા... ચિત્ત આપીને કરવામાં આવતી હોય ત્યારે તે ચિત્તની સેવા ચિત્તને રાજસુભાવ દર્શ-દમ્ભથી ચુક્ત બનાવે છે... ગોરમહારાજને વેમ પણ-યાગનું ફળ મળતું નથી તેમ પાછા પેસાથી કરવામાં આવતી તનુલ સેવા કરનારને પણ કૃષ્ણપ્રવાણાતફણ ફળ ક્યારેય મળતું નથી.... જેઓ પોતાના સ્વજન હોય અને ભક્ત હોય તથાને જ શ્રીહકોરણના દર્શન કરાવવા લોઈએ.

૧૧મો અપરાધ : અવૈખ્યાવ સમજ પોતાના ઘરે બિલાલા શ્રીહકોરણનું પ્રહરણિન કરવું. ફળ : એક વર્ષની સેવા નિઝળ થઈ લાય છે. પ્રાપણિત : શ્રીહકોરણને પર્વાનગૃહી સ્નાન કરાવવું, ઉદ્ધો અપરાધ : શ્રીહકોરણના નામે માંગવું. ફળ : સેવા સર્વથા નિઝળ બની લાય છે. પ્રાપણિત : લેટલું માર્ગયું કે બેગું કઢું હોય તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ પ્રભુને હાન રૂપે આપવું.

આજુધિકા કે પણ વગેરે કૃમાવવા માટે બજન કરે તો રીત ગતિ થાય? ... તે વ્યક્તિ અન્તે કલેરા જ પામે છે એલો શ્રીમહાપ્રભુના કથનનો સાક્ષાત્ક અર્થ છે. વાત કેવળ એહિક કલેરા પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિપિદ્ધ આચરણને કારણે નારા થાય છે. ... અત્યારે પણ જ્ઞાન કે સંસ્કાર હોય તે આવું કૂદાં કરી શકતો નથી.

જો પોતાના ઘરમાં બિલાલા પ્રબુનું બજન છોડીને બીજે કરો બજન(સેવા)

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસ્તિજ્ઞાનના પ્રવાહમાં તણુલા મારા લેવા પામર છુબને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચાલવનારા પૂજાય ગુરુદેવને ચંદ્રિકા માંડલીયા, મોરબી ના સાદર દંડવત.

કરવામાં આવે તો તેને જહિત ન કરેલાય.

ભાગવતનો પાઠ ગ્રધતનપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો જોઈએ. પ્રાણ આપાડ્યા કારું સુધી પણ કેમ ન આવો જાય પરન્તુ આજુચિકાર્ય તો ભાગવતનો ઉપરોગ ન જ કરવો જોઈએ. ... મોઢું વગેરે ધોલા માટે વપરાયેલ અપવિત્ર પાણીને બેગું કરવામાટે જમીનમાં લે ખાડો ખોદવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ ભગવદ્ગ્રનોપલુંઘીઓ હોય છે. અથવી... વપરાયેલ ગંધ પાણી નેમ વપરાયામાં લેવાનું નથી તેમ ભગવદ્ગ્રનોપલુંઘીઓના ભાવો સારુ મનુષ્યો માટે ગ્રાહક નથી હોતા. ... આજુચિકાર્ય પુરાણકથા કરનારાંથો પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

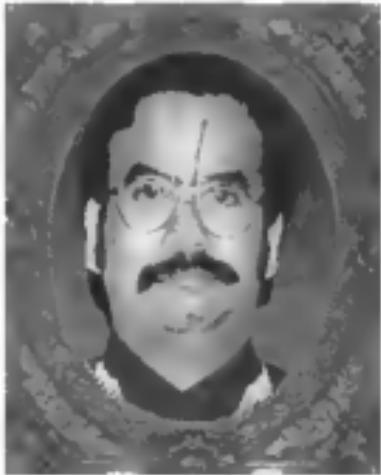
હે શ્રીવલલભ! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વચનોથી વિપરીત લેઓ કોઈ કંઈ કહે છે તો તેઓ બધા જ્ઞાનાં અને કેવળ અન્યાન્યાં નરકને ગ્રાસ થનારા સહજ આસુરી જીવ છે.

(ગો. શ્રીનાન્દુરગ્રામપલલની હસ્તક્ષેપિત ભર્મભિત્યી પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત અર્થાસુભાગાં વિચારાર્થ ગ્રસ્તતુત કરવામાં આવેલ સિદ્ધાન્તવચનાત્મકીના અંશો.)

સંયુક્ત ધોપણાપત્ર : અમત્રવાહ

આજે ફરીથી એ સમય આવ્યો છે. તેનાથી પણ પુરુકેલ સમય આવ્યો છે. તે સમયે તો અન્યમાર્ગીય લોકો મહોને ગ્રસ્તતુત કરીને વામ ઉત્પન્ન કરતા હતા. પણ આજે તો આપાડ્યા સમ્પ્રાયના જ 'સુહાજનો' શ્રીમહાબ્રહ્મલુંની વાણીનો વિપરીત અર્થ કરી રહ્યા છે. લોકોને પથથાણકરી રહ્યા છે, દૈવીલુંઘોની સાથે ધોર અન્યાય કરી રહ્યા છે. તેથી જ હાલમાં મહાપ્રભુ શ્રીવલલધીશના વંશજ પુષ્ટિમાર્ગીય યુવા આચાર્યાંએ એક 'સંવાદ્ધાપકમાર્ગણ'ની સ્થાપના કરીને મુખ્યમાં... ચાર હિવસ સુધી એક પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત અર્થાસાંનું આયોજન કર્યું હતું. ... સભામાં ત્રય મહાનુભાવ આચાર્યાં ઉપસ્થિત હતા. ૨૮ ગોસ્ત્વાભી આચાર્ય મહાનુભાવોએ ગો. શ્રીશયામમનોહરલુ મહારાજાશ્રી(હિન્દુ-પાલી)ના 'સિદ્ધાન્તવચનાત્મકી'ના ભાવાનુપાદ્યે સહમતિ આપી હતી. કેટલાક આચાર્ય મહાનુભાવોએ અસહમતિ આપી હતી અને કેટલાક મૌન રહ્યા હતા. અસહમતિ માટે કરવાવાળા પૂ. પા. ગો. શ્રીહરિરાયલુ બનભૂપ્રાણલાલલુ મહારાજાશ્રી, જમનગરવાળાંએ પૂજય ગોસ્ત્વાભી શ્રીશયામમનોહરલુ મહારાજાશ્રીની સાથે તેમણે કરેલ ભાવાનુપાદ્યા પુષ્ટાયો. ઉપર ચર્ચા પ્રારંભ કરી હતી. ... સમયના અભાવે ચર્ચા નિર્ણયપર પહોંચી ન રહી. પરંતુ વર્તમાનમાં કેટલાક ચર્ચાસ્પદ, સંશોધનપદ પુરુષાંની સ્પષ્ટતા આ ચર્ચામાં પ્રાણ થઈ તે ખરેખર એક મોટી સિદ્ધિ છે. એટલું જ નહીં પરન્તુ નીચે બતાવેલ પુછ્યાંના વિશ્લેષણમાં પૂજય શ્રીશયામમનોહરલુની સાથે સહમત થઈની પૂજય શ્રીહરિરાયલુએ આપાડ્યા સમ્પ્રાયની ઉત્તમ સેવા કરી છે:

1. પુષ્ટિમાર્ગીય સેવ્યસ્વરૂપ પૂર્ણપુરુષોત્તમ સ્વરૂપથી જ બિરાળે છે, તે સ્વરૂપ પછી ગુરુના સેવ્ય હોય કે શિષ્ય(વૈષ્ણવ)ના સેવ્ય હોય. બન્ને(સ્વરૂપો)માંથી કોઈમાં પણ પુરુષોત્તમપાંનું ન્યૂનાધિક હોતું નથી.
2. પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાન્ત અનુસાર કૃષ્ણસેવા કરવાનું સ્થાન ધર જ હોઈ રહે છે,

સાર્વજનિક(સ્થળ) નહીં.

૩. પુષ્ટિમાર્ગીય ભગવત્સેવાને ધનની પ્રાપ્તિનું સાધન બનાવવું ન જોઈએ.

૪. દેવલક વ્યક્તિ (=ભગવત્સેવસંહિતને ધનની પ્રાપ્તિનું સાધન અથવા આજીવિકાનું સાધન બનાવનાર) ની સેવા નિષિદ્ધ કશાની હોવાથી (તે) સેવાનો અધિકારી નથી.

૫. શ્રીઠકોરણને માટે કોઈ પણ પ્રકારની વન-બેટ માંગાવી અથવા સ્વીકારવી એ શાસ્ત્રજ્ઞારા નિષિદ્ધ છે. એટલું જ નહીં પરસ્તુ લાભ-પૂણ્યના હેતુથી પોતાનામાટે દ્રવ્ય અથવા

કોઈ વસ્તુને સ્વીકારવી તે શાખાની દરિમાં ગણાનુભન્ધી હોયને ઉત્પન્ન કરનાર હોવાથી બન્ધનકારક છે.

૬. પુષ્ટિમાર્ગના સિદ્ધાન્ત અનુસાર શ્રીઠકોરણને નિવેદન કરેલા પરિથનું જ સમર્પણ થઈ રહે છે અને સમર્પિત પરિથોનો જ ભગવદ ઉચ્ચિષ્ટપ્રમાણ પ્રસાદ લઈ રહાય છે. શ્રીઠકોરણ માટે દ્વાન કે બેટ ના રૂપમાં આવેલ સામયીને પ્રસાદના રૂપમાં લઈ રહાતી નથી કેમકે શ્રીઠકોરણ માટે દ્વાન અથવા બેટ ના રૂપમાં ગ્રાન થયેલ પરિથ(દ્રવ્ય)થી આવેલ સામગ્રીને પ્રસાદના રૂપમાં પાછી લેવાથી 'દ્વાપહાર'નું પાપ લાગે છે.

૭. સેવા તો શાખાનો વિષય છે. તેથી સેવાના સુભન્ધુમાં શાખાથી-શ્રીમહપ્રભુજ્ઞના શ્રન્થોથી જ બધો નિર્ણય થઈ રહે છે, અન્યકોઈ પ્રકારે નહીં.

(ગો. શ્રીનાન્દુરગોપાલજી તથા ગોટ્ટીઓન્ડ્રકુમારજી ની સહી-સાંખ્યી પ્રસિદ્ધ ધ્યેલ સંયુક્તા

સપ્તમગૃહાધીશ

પૂ. પા. ગો. શ્રીધનરથામલાલજી

(કામવન)

કેમકે શ્રીનાથજી સ્વયં તેના બોક્તા છે, કિન્તુ વૈષ્ણવવૃદ્ધતથા સેવકગણ પણ તેનો મહાપ્રસાદ પણ લઈ રહ્યતા નથી. આ આચાર્યચરણના (કટોરીના પ્રસંગવાળા) દિતિહસથી પ્રત્યક્ષ પ્રમાણભૂત છે. તે (હૃવેલી)નો મહાપ્રસાદ કેવળ ગાયોજ લઈ રહે છે. નહિતો તે દેવદ્રવ્યને ખાવાથી ચોક્કસ અધાપતન છે.

...અનેક પ્રકારના દાન-બેટનો અને વસુલ-વસુલી કરવાનો ઉલ્લેખ (નાથદારા મંદિરની વ્યવસ્થામાં) કરવામાં આવ્યો છે તે પણ સમ્પ્રદાયના સિદ્ધાંતથી સહેતે વિરુદ્ધ છે. અમારા સંપ્રદાયની ગ્રણાલી અનુસાર બેઓ અમારા સમ્પ્રદાયના સેવકો છે તેમનું જ દ્વારા ગુરુ-શિષ્યના સંબંધથી સ્વીકારીને તેનો સેવામાં ઉપયોગ કરી શકાય છે. સમ્પ્રદાયમાં બધા પ્રકારના દાન-બેટનો ઉપયોગ સેવામાં કરવામાં આવતો નથી. અને જો કદાચ ક્યાંક કરવામાં આવતો હોય તો તે સંપ્રદાયના નિયમથી વિરુદ્ધ હોવાને કારણે બંધ કરી દેવું જોઈએ.

(પૂ. પા. ગો. શ્રીધનશ્યામલાલજી મહારાજ : શ્રીનાથદારા ડિકાને પ્રબંધકી ફિલીથોળનાકી આલોચના તા. ૧-૨-૧૯૫૬).

ના.લી. ગો. શ્રીમાધવરાયજી મહારાજ પૂ. પા. ગો. શ્રીનીરજકુમારજી શ્રીમાધવરાયજી (નારિક-મુંબઈ)

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમ્પ્રદાયના પ્રવર્તક મહાપ્રભુ શ્રીવલ્લભાચાર્ય તથા પરવર્તિઅન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આપણે આ સ્પષ્ટ રાખ્યોમાં ઘોષિત કરીએ છીએકે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર બગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપયોગિસમૃતિ-સેવકર્તા (ગુરુએ વૈષ્ણવ) તેમજ બગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોયું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વચા ધર્મવિરુદ્ધ હોવાના કારણે એક ઘોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાલલબ સમ્પ્રદાયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધરને તથા નિજ પરિવારજનોને બગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ઘરમાં
પોતાના ઘનના વિનિયોગ વિના તથા
પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ
વગર કરાતી આરાધના, વાલ્લબ
સમુદ્ધારણની આરાધનાની પરિભાષા
પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી
સ્થિતિમાં અમારા ઘરમાં આવતા લોકો
દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃત્વઙુંના
જ્ઞાન કરવા કે બેટ ઘરવી વગેરે આચરણ
આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય
કિયકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) કો નિજ
ઘરમાં નથી કરતું તો એવા
ભગવહૃત્વજ્ઞનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિભાષામાં ભગવહૃત્વજ્ઞ જ નથી કહેવાતું.
પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજઘરમાં રહીને ભગવહૃત્વજ્ઞ કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ
પ્રકાર છે જ નહિ.

...બેટ ઘરેલા ઘનથી બોગ ઘરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્યે ગ્રહણ કરવી
અમરે ત્યાં બિલકુલ વર્ણિત છે. ...સાર્વજનિક મંજિરમાં જ્ઞાનાર્થીજ્ઞનસમુદ્ધારણના
પ્રતિનિધિના કૃપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલ્લબસમ્પ્રદાયમાં કોઈ
અભક્તાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાંતની દટ્ટિએ ગ્રહણસનીય પણ છે.
ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધ્યાના કૃપમાં કરી શકાય છે. ...
વાલ્લબસમ્પ્રદાયમાં ગો. મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અયેજીમાં કે પુત્રજીની
હૃદિયતમાં કઈ પણ બેટ સ્વીકાર્યી ભાગ વર્ણિત જ નથી બલ્કે અધર્મ તથા
અસોગ્યતા સંપાદક છે.

...શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગીઓની સૈદ્ધાન્તિક નિજા
સ્વધર્માનુસરણનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રદાન કરે. ... બધા
પુષ્ટિમાર્ગીઓના નિજધરોમાં બિરાજમાલ સેવ્યસ્વરૂપ હંમેશા ખાલગી જ રહે;
ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની જય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસ્ય પાદપદમં પ્રસીદ્ધતુ”.

(ગો. શ્રીમાધવરાયજી તથા ગો. શ્રીનીરૂપકુમારજી ની સહી-સંબંધી પ્રલિલ ઘેણેલ

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણણા ભારા નેવા
પામર છવને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે બદાવનારા પૂજય
ગુરુદેવને સુધીર રોઠ, વાપી ના સાદર દંડવત્.

પૂ. પા. ગો. શ્રીહરિરાયજી મહારાજ

(જમનગર)

(ક) ગો. શ્રીહરિરાયજી : જરા ધ્યાનથી સાંભળતે ... “તત્ત્વ અયમ् અર્થઃ લાભપૂજાર્થયત્નસ્ય ઉપધર્મત્વ-દેવલક્તવાહિ” સ્પષ્ટ સાંભળતે, “સર્વપાદક્તવાત्”. ... લાભ-પૂજાર્થ યત્નકરે છે કે સેવા કરીને, જ્યારે તે લાભ-પૂજાર્થ પ્રયત્નકરે છે તો તે ઉપધર્મ થયું; દેવલક્તવ વગેરે ને હોષો છે તે તેની અંજ્લ પ્રવેરો છે. ...

ગો. શ્રીશ્રયામમનોહરજી : એટલે ખાસ ધ્યાનમાં રાખતે હો, કે ભાવપ્રતિષ્ઠા કે સ્વદ્ધપની થઈ હોય તે સ્વદ્ધપની પણ લાભ અથવા ફૂજ માટે જો સેવા કરવામાં આવે તો સેવાકર્તાને દેવલક (પાપી) થઈ રહ્યો છે ...

ગો. શ્રીહરિરાયજી : અને ઉપધર્મત્વ આવી રહ્યું છે ... અને આ નિષિદ્ધ છે. ...

ગો. શ્રીશ્રયામમનોહરજી : આ સ્વિચ્છિતમાં ગુરુઘોતાની લાભ કે પૂજાને માટે રિષ્પથી કાઈ પણ છકોશલુમાટે માંગતો હોય તે ... રાખનિષિદ્ધ હોવાથી ... દન હોવાથી દેવદ્રવ્ય હોવાથી ઉપયોગકરવાયોગ્ય હોતું નથી.

ગો. શ્રીહરિરાયજી : હા, બિલકુલ ... આ તો બિલકુલ સ્પષ્ટ છે. ... ‘સ્વવૃત્તિવાદ’ થી પણ સ્પષ્ટ થાય છે.

(ખ) શ્રીમદ્દચાર્યચરણે “તત્ત્સિદ્ધયૈ તનુવિતજ્ઞ” આમ કહ્યું છે. કારણકે કે અલગ-
પુષ્ટિમર્ગમાં આદ્યા છતાં તનુજી-વિતજ્ઞ સેવાના અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા
મારા લેવા પામર લુકને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને મુનઃ પુષ્ટિપથ પર
ચઢાવનારા પૂજાર્ય ગુરુદેવને સંદીપ રાયચુરા, માણાવદ્વાર ના સાદર હંડવતુ,

અલગ વ્યક્તિ તનુજી વિતળ કરે છે તો માનસી સિદ્ધ નથી થતી ...આ જ અભિપ્રાયને સમજાવવા માટે આચાર્યચરણે 'તનુવિતળ' આ સમસ્તપદ કહ્યું છે. ...મજૂરી પેટે પેસા લઈને કે દઈને બે પુરુષો દ્વારા કરવામાં આવેલી એવી તનુજી-વિતળ સેવાઓ માનસીની સાધક નથી બનતી આ અભિપ્રાય સમજાવવા માટે 'તનુવિતળ' સમસ્તપદ કહેલું છે. નહીંતર તો તનુવિતળ ન કહીને તનુજી-વિતળ કહેત..લો બે જુડી-જુડી વ્યક્તિ તનુજી અને વિતળ કરે તો બંને સેવાઓની એક સંયુક્ત અધસ્થા તનુવિતળ નથી બની રહીતી. તેથી જ માનસી સિદ્ધ નથી થતી.

(ગ) જ્યાં મુધી લાભ-પૂજાર્થ પતનનો પ્રસન છે તો તે તોકોઈ પણ કશાનો ભક્તા કરશે તો દેવલક જ થશે...લો કોઈ સ્વલાભ-પૂજાર્થ દર્શન-મનોરથ-મહાપ્રસાદ ફરેર કરે છે તો એ ચોક્કસ દેવલક છે...બીજાના ઘરમાં, બીજાના પેસાથી, બીજાના ઢાકોરણના બોગનો મહાપ્રસાદ લેલો ધોર સિદ્ધાન્ત વિસુદ્ધ છે.

(ધ) હવે રહ્યે પ્રસન ટ્રુસ્ટની આખક અને નંદો, તો ટ્રુસ્ટની આખક-નંદાનો લાભ અમે નથી લેતા. ઉલટાનું બગવાન શાસ્ત્રોક્ત સર્વલાભોપહરણ ન્યાયથી ટ્રુસ્ટનો બધો જ નંદો બગવદ્ધી કે ગો-બ્રાહ્મણને માટે વાપરીએ છીએ... અમજા પ્રભુનો નિત્યનેગ-બોગ પોતાના પેસાથી આરોગ્યાલીએ છીએ.

(૬) પુષ્ટિમાર્ગાંય વૈષ્ણવને માટે ભાગવતકથા કરીને આલુવિકા ચલાવવી નિષિદ્ધ છે.

(ક : પુષ્ટિસિદ્ધાન્તસ્થયાસભા, વિસ્તૃત વિવરણ પૃષ્ઠે ૧૪, ૧૬૩. ખ-ચ : અનિર્દીષપૂર્ણસંઘ્યાક "તત્સિદ્ધાન્ત તનુવિતળ").

પૂ. પા. ગો. ચિ. શ્રીદ્વારકેશલાલજી મહોદ્ય

(અમરેલી-કાંદીવલી-ચાંપાંડર)

પુષ્ટિમાર્ગ ગુપ્ત છે, દેખાડો કરવા માટે તો છે જ નહીં, ભક્ત અને બગવાન વચ્ચે આનાતરિક સમ્બન્ધ દર્ઢ કરવાનો માર્ગ છે... બન્નેના સમ્બન્ધો એવા હોવા લોઈએ કે કોઈ તીવ્ર વ્યક્તિને ચેની લાણકારી ન થાય. આપણો આપણા બગવાન સાથે કેવો સમ્બન્ધ છે, તે બીજુ કોઈ વ્યક્તિને જણાવવાની જરૂરત શું? નામના મેળવવા માટે? પોતાનું મહાત્મ્ય વધારવા માટે? આ તો બધું બાધક છે.

(‘પુષ્ટિનાનીત’ પૃ. ૧૨).

પ્રથમ ગૃહાધીશ

ગો. શ્રી લાલ મહારાજ મહારાજ

(કોટા-મુંબઈ-જતિપુરા)

જ્યાં શ્રીમહાપ્રભુલુ “કૃષ્ણા-
સેવા સદા કાર્યા માનસી સા પરા
મતા” ઉપરેસાથી આપણાને દેલ-
દિન્દ્રિય-પ્રાણ-અન્તા:કરણ ના
અધ્યાત્મોથી છૂટકારો અપાવે છે ત્યાં
આપણે એક નવા કેસરને ક્ર્યાં જન્મ
આપી હીધો એ મારી સમજમાં ન
આયું! હે હે નિદ્રિય-પ્રાણ
અન્તા:કરણાધ્યાત્મોથી આપણે સેવા
કરતા-કરતા છૂટ્યા ન હતા તેવામાં તો
મનોરથાધ્યાસ, ભગવત्
પ્રદર્શનાધ્યાસ, પ્રસાદાધ્યાસ,
અસત્સંગાધ્યાસ આવા બધા

અધ્યાત્મો (ભમણાઓ) એ મળીને આપણાને આપણા સિદ્ધાન્તોની વિસમૃતિ
કરાવી હીધી. ‘અધ્યાત્મ’ એટલે જે વસ્તુ જેવી હોય તેવી ન દેખાય પણ બીજું જ
દેખાય તે... તો મનોરથોનો આપણાને અધ્યાત્મ થઈ ગયો. આપણે જેને મનોરથ
સમજતા હતા આજ સુધી ... તે મનોરથ જ નથી, પણ કંઈક બીજું જ છે જે ને
આપણાને અહન્તા-મમતા તરફ ઘેરેલી રહ્યું છે.

જેને આજ સુધી આપણે પ્રસાદ સમજતા હતા અને કૃપીઆથી ખરીદી
રહ્યા હતા તે ફક્ત ઘસીટારામની મિહાઈના લાડવા છે, બીજું કંઈ નહીં... આપણે
લાડુ ખરીદીને લાવીએ છીએ, પણ તેમાં આપણાને પ્રસાદનો ભૂમ થઈ ગયો છે.

... જે ભગવદ્દર્શનને આપણે આપણી અહન્તા-મમતાને નીચવીને
ભગવત્પ્રાપ્તિ તરફ લઈ જવાવાણા સમજતા હતા તે ધંધકીય હેતુથી કરાવવામાં
આવતા ભગવદ્દર્શન આપણા માટે અપસિદ્ધાન્તનો ફાંસો છે.

... પૂતનમો અર્થ શ્રીમહાપ્રભુલુ સુબોધિનીમાં કરે છે “પૂતં નયતિ ઇતિ
પૂતના”, જે આપણા પુતોને ઉપાડી જાય, આપણી પવિત્ર વસ્તુઓને આપણે
ત્યાંથી લઈ જાય તેને આપણે ‘પૂતના’ કહીએ છીએ. તેથી લોકમાં વાહ-વાહી
મેળવવાની અને ધન મેળવવાની જે લાલચ છે તે પૂતના છે કે જે આપણા “પ્રજ

ભયો મહરે પૂત" ને કખારે આપણે ત્યાંથી ઉપાડીને લઈ ગઈ, આપણે ક્યારે ઘનતીખસાના તૃણાવતને તેને સૌંપી દીધો તેની આપણને ખબર પડુ ન પડી.

મને દમલાની વાર્તા યાદ આવે છે. મહાપ્રભુજીએ જ્યારે પૂછ્યું કે શ્રીનાથજીની આજ્ઞા તે સાંભળી ? ત્યારે દમલાએ કહ્યું કે "સાંભળી પણ સમજયો નહીં". જો આપણે પણ ... શ્રીસ્યામદાદાની આજ્ઞા સાંભળીને બાહર ચાલ્યા જઈએ કે "સાંભળ્યું પણ સમજયા નહીં" અને પછા મનોરથાધ્યાસ, પ્રસાદાધ્યાસ અને ભગવતપ્રદર્શિનાધ્યાસ માં લાગી જઈએ તો આપણે મહાપ્રભુજીની નજરમાં ગદ્દાર ઢીકું, અને શ્રીમહાપ્રભુજીની પીનલકોડમાં "ધરા બહિર્મુખા ધૂયં" ના અધિકારી થઈશું, અને ર્યામુદાદાના શબ્દોમાં પતિતતાનો ચાર્ન આપણા ઉપર લાગશે.

...શ્રીગુસાંઈજી એક વખત હંસી ખેલ કરી રહ્યા હતા ત્યારે દમલાએ તેમને પોતાની પુષ્પિંગીથી ટોક્યા હતા કે "મહારાજ, આ હંસી-ખેલનો માર્ગ નથી, આ તો તાપ-કલેરનો માર્ગ છે" ... જે દિવસે તમારામાં દમલા પ્રકટ થશે તે દિવસે અમસ્તામાં શ્રીમહાપ્રભુજી પ્રકટ થશે. ... તેથી જો તમે બહાર જઈને એમ કહેશો કે "સાંભળ્યું પણ સમજયા નહીં" તો તમારામાં દમલાનું નહીં, પતિતાનું પ્રાકટય છે. તમે માહર જઈને પોતાના ગુરુને કહી કે મહારાજ, આ હંસી-ખેલનો માર્ગ નથી, મનોરથ અને પ્રદર્શન નો માર્ગ નથી, આ તો "નીકિ રાખિ યશોદા મૈયા નારાયણ ગૃહ આયો" ને ગૃહા રાખવાનો માર્ગ છે.

(ગો. શ્રીસ્યામ મનોહરજી - ડેઝાનગર-પાર્લા- દ્વારા યાદેલ 'નવરત્ન' અનુભા પ્રસંગે કૃતેલ સમાપન વક્તવ્ય તા. ૩૧-૦૮-૧૯૮૪)

પૂ. પા. ગો. ચિ. શ્રીવાગ્ણીશકુમારજી

(કંકરોતી-વડોદરા)

શ્રીમહાપ્રભુજી આજ્ઞા કરે છે કે દુનિયામાં ભક્તનું રહેતનું આપણું મન-ચિત્ત શ્રીઠકોરજી સાથે જોડીને તેમની તનુવિત્તન સેવા કરવી. ... તનુવિત્તની સેવા એટલે આપણે કરાયેલા પોતાના ધનથી, પોતાના ધરમાં શ્રીઠકોરજીની પોતાના શરીરથી સેવા કરવી તે.

('વલબીમ ચેતના', ઓક્ટો. ૧૫, ૨૦૦૩, પૃ. ૪)

પૂ. પા. ગો. શ્રીમથુરેશવરાજ

(વડોદરા-સુરત)

(ક) ... બ્રહ્મસંબન્ધ લઈને સેવા કરવાથી પ્રત્યેક ઇન્દ્રિયનો ભગવાન્માં વિનિયોગ થાય છે ... ગુરુધર કેવળ ઉપદેશ ગ્રહણ કરવા માટે છે. સેવા આપણુંને આપણા ઘરમાં કરવાની છે.

(ખ) આજે ધરણા ધરોમાં સેવા થાય છે, પરંતુ શું આપણે વિરાસત પૂર્વક કહી રહીએ છીએ કે આ સેવા સાચી સેવા છે? શું આજની સેવા “ચેતસ્તાતપ્રવારણ સેવા”નું અકારઃ

સાર્થક સ્વરૂપ છે.?

હુકીકિતમાં તો અમે ખુદ વલલભવંશજ ગોસ્વામી પણ આપો હાપો કરી જ નથી રાકતા કે આજે અમે સાચી સેવા કરી રહ્યા છીએ. આવું કહેવામાં મને જરૂર પણ સંકોચ નથી થઈ રહ્યો, કેમકે હું દંબનું સંરક્ષણ કરવા નથી માગતો. તેથી સ્પષ્ટ છે કે જો અમારા ગોસ્વામીઓમાં સેવાની અને શ્રીમહાપ્રભુલુદ્વારા ઉપદેશાયેતા સિદ્ધાન્તોના પૂર્ણ પરિપાલનની ક્ષમતા હશે તો જ અમારા અનુયાયી આપ મેળે સેવા અને સિદ્ધાન્ત ના પરિપાલનમાં સક્ષમ બની રાકરો, બાકી તો નહીં. કેમકે અમે ગોસ્વામી અને વૈષ્ણવ એક જ તત્ત્વના બે પ્રકાર છે. વલલભકુળ બિન્દુસૂચિ છે તો વૈષ્ણવ નાદુસૂચિ છે. આ સ્થિતિમાં શ્રીમહાપ્રભુલ અને શ્રીગુરુસાઈલ પ્રભુચરણ દ્વારા કરવામાં આવેલી આજા વલલભકુળ અને વૈષ્ણવ બંનેના માટે પરિપાલનીય છે.

(ક : વલલભિજા અંકૃપ-૬ વર્ષ ૧૯૯૫ જ : પુષ્ટિભોધ બાગ-૧, પૂર્ણ, વિ.સં.૨૦૩૪).

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યો છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તાણાતા ભારી લેવા પામસ લુણને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમલાવીને મુન : પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારા પૂજય ગુરુહેવને હર્ષવદ્ધન શાહી, વડોદરા ના દંડવત્ત પ્રણામ

તૃતીયગૃહાધીશ
પૂ. પા. ગો. શ્રીવ્રજેશકુમારજી
(કંકરોલી-વડોદરા)

(ક) પ્રશ્ન : આજે ચાલી રહેલા વિવાહમાં કેટલાક સિદ્ધાન્તો મર્યાદી રહ્યા છે જેથીએ કે નવા મન્દિરો ન ખોલવા, ટ્રસ્ટ મન્દિરો ન બનાવવા, હાઇરલાન્ડ નાથે દ્રવ્ય ન લેવું, હાઇરલાન્ડ હર્ષણ ન કરાસવા અને સમજયા-વિચાર્યા વિના ગણે તેને ભ્રાતરમબન્ધ ન આપવું, આ બધા વિવયમાં આપનો શું અભિપ્રાય છે?

ઉત્તર : જુબો, મન્દિરની જ્યાં સુધી સ્થિતિ છે તો એવા સત્ય છે કે ... મન્દિર માત્ર એક જ છે; બીજે બધે ઘરની સ્થિતિ હતી. ... આજે મંહિર જેટલા છે ... તેને આપણે મર્યાદાપણે મંહિર કહી રહીએ છીએ. પછિ મંહિર નહીં પુછિનો

પ્રકરણ તો માત્ર ગૃહસેવામાં જ છે.

(ખ) આજથી દોઢસો વર્ષ પૂર્વે, શ્રીમહાપભુજાના સમયથી ત્યાં સુધી, પુષ્ટિમાર્ગમાં કોઈ ભગવદ્ મન્દિર ખોલવાનો કગ નહતો. ગ્રાંયેક વૈષણવને ધરે-ધરે સેવા થાય તેનો આગ્રહ રહ્યાતો. વૈષણવો પોતાને ધરે શ્રીહાઇરલાના સ્વરૂપને સેવ્ય કરી પદરાલી ગુરુધરની પ્રાણાલિકા મુજબ સેવા કરતા.

(ગ) આમ તો અજ્ઞાન આજે સ્વરૂપભાવના સ્થાપન કરીને સેવ્ય કરવાની પ્રક્રિયામાં પણ છે. શ્રીગુસાંઈલુએ લખેલી શ્રીપુરુષોત્તમપતિષ્ઠાપકરના અન્તર્ગત ભાવક્રમના અનુસાર ગુરુમુખોદિત માર્ગથી સેવ્ય કરવાનું પણ ભૂલાઈ ગયું છે. કેવળ ચરણસ્પર્શ માગની વ્યક્ત કિયા કોઈને લોકો એને જ પુષ્ટ કરવાની વિધિ માની બેસે છે.

(ધ) તલુવિતાળ સેવા : “તત્સિદ્ધૈ તનુવિતાળ” આને એમ સમજાવું કોઈએ કે દેહ અને દ્રવ્ય અથવા હું અને મારું, આમનો વિનિયોગ જયારે ભગવદ્યો કરીએ છીએ તો તેનાથી મનની નિયન્ત્રિત એકત્તાનતાનો લાભ થાય છે. ... તનુલા અને વિતાળ સેવાનો અર્થ આ જ સમજાવો કોઈએ. આ શાફ્ફો અને તેના અર્થો ના ખામ્ય

પુષ્ટિમાર્ગમાં આદ્યા છતાં આપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારા જેવા
પામર જુને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને મુન : પુછિના પણે યદ્વાળનારા
પૂજય ગુરુદેવને ભાનુ ગોર, હાલોલ ના સાદર હંડવત્ત પ્રાણામ

પ્રયોગોથી જમિત ન વચું જોઈએ.

જેમ માટી અને પાણી લતાને પલ્લવિત અને પુષ્પિત બનાવવામાં મદ્દકૃપ બને છે તે જ પ્રમાણે ભગવદીય જ નોનું વાતસાલ્ય અને ભાવ રૂપ બીજ આ માટી-તન અને પાણી-વિત્ત ના સહયોગથી માનસી સેવાકૃપી લતાને પલ્લવિત કરીને ફલવતી બનાવી હે.

(ધ) ખેતરમાં ભરાયેલા પાણીને પી ન શકાય... તે અનાજ પેદા કરી શકે છે. તે પોતાનું કેવળ પેટ ભરવાનું સાધન જ કરે છે. તે કોઈ બીજાને માટે ઉપયોગી વતું નથી. ... પોતાનું પેટ ભરવામાટે ભગવદગુરુશાન કરે છે તેઓ આવા પ્રકારના હોય છે કે જેમ ખેતરમાં ભરેલું પાણી હોય છે. પડ્ઝનાભદરાસણ... આચાર્યચરણના નિબન્ધનો શલોક સમજવતાંની સાથેન પોતાની પોરાણિ વૃત્તિ છોડી દીલી! ... આપણા મહાનમાં વાસણ ઘોવાના પરનાળા છે તેમાં ને પાણી જાય છે તે એક ખાડામાં બેગું થાય છે... તે પાણી તો ભાત (દુર્ગંધ જ મારે છે ... ભગવદ્ભાવ હોવા છુતાં પણ નેના સ્વભાવમાં દુઃસંગ દ્વારા દોષ ઉત્પન્ન થઈ જાય છે આવા મનુષ્યો તે ગંધા ખાડા નેવા બની જાય છે કે બેમાં પાણી તો ભરેલું હોય છે પણ તે પાણી કોઈ ઉપયોગનું નથી હોતું. તે ભરાયેલું પાણી ભાત દુર્ગંધ પેદા કરે છે... માંચભા (ભગવદગુરુશાન કરીને પોતાની આલુચિકા અલબનારા નીચ વક્તાઓનો ભાવ) ગરસના જેવોજ દુર્ગંધધૂકટ... સ્વર્ણ પણ ન કરી શકાય તેથો હોય છે.

(પૂ. પા. ગો. શ્રીકલેશકુમારાલ તૃતીયેશ. ૩૦/૧ : 'આચાર્યાંશીવલ્લભ' અંગસ્ટ ૧૯૭૪, અંક્ષ૫, પુષ્પિમાગવર્તમાન, પ્રશન-ઉત્તર ૪, પૃ. ૩. ૩૦/૫ : જગ મોહે બિસરત નાર્થી, પૃ. ૧૪૦-૧૧).

પૂ. પા. સુશ્રીઇન્દ્રાબેટીજ (વડોદરા)

શ્રીમહાપભુબે દુર્ગા-દુર્ગ મંદિરોની પ્રશાલી ઉલ્લી
કરી નથી; પણ એમાં જગદ્રૂષ્ણીવલ્લભાચાર્યનો એક
લાંબો દાઢિકોણ હતો : પ્રતેક વૈષણવનું ધર નન્દાલય
બનાવું જોઈએ ... એક મંજિલની બાજુમાં એક બહેન રહે,
એમને ત્યાં ઠકોરણ બિસ્તારો. મંજિલની આસ્તીના ધંટા
એમને સંભદાય. સેવા કરતા બેઠેલી એ બહેન
ઠકોરણના વર્ષો કાઢી સ્નાન કરાવતી હતી ત્યાં
આસ્તીના ધંટા પડ્યા. પેલી ઠકોરણને પછ્યા મુકીને
માંજે દોડી, થોડી વારે ઘેર આવી, હવે વિચાર કરો,
આવી રીતે કોઈ સેવા કરે તો એમાં સેવાનો આનંદ આવે ખરો? અહીં તો પ્રત્યેક
વૈષણવનું ધર નન્દાલય છે. (વી. પ. અંક જૂન ૧૯૬૦).

પૂ. પા. ગો. શ્રીગોકુલોત્સવજી મહારાજ

(ઇન્દોર-નાથદારા)

નેચો ધરમાં રહીને પ્રભુની સેવા કરે છે તે પોતે તો કૃતાર્થ થાય જ છે કિન્તુ તેમના પરિજીનો પણ કૃતાર્થ થાય છે. ... બધી ઇન્દ્રિયોથી અન્તઃકરણથી ભજનાનનદનો અનુભવ ધરમાં રહીને શ્રીઠકોરલુની સેવા કરવાથી થઈ જાય છે. ... તેથી ગુરુ પાસેથી શ્રીઠકોરલુને પુષ્ટ કરાવીને ધરમાં પદ્ધરાવો અને સમયને સેવામય બનાવો ... શ્રીઠકોરલુ ને ધરમાં બિરાજે છે તે ધર ધર ન રહીને ... નન્દાલયની લીલાનું સ્થળ બની જાય છે.

... મુકુન્દદાસ ... રામદાસ સાંચોરા ... ડિરોરીબાઈ ... લુવનદાસ... આ બધા મહાનુભાવોએ ... શ્રીનાથલુ તથા ધરના ઠકોરલુમાં બેદનથી જાણ્યો.

... શ્રીઠકોરલુ આપણી નિધિ છે. ... આવા પૂર્ણપૂર્ણોત્તમ શ્રીનન્દરાજકુમારને શ્રીમહાપ્રભુલુએ આપણા ખોળામાં પદ્ધરાવી આપીને આપણાને ભાગ્યશાળી બનાવ્યા છે. આથી મોટું બીજું કયું ફણ છે!

... સાંસારિક કામનાથી ને શ્રીઠકોરલુના... દર્શન-સ્મરણ-સેવા કરે છે તેને કલેશજ હાથલાગે છે ... ધરના શ્રીઠકોરલુ ન સર્વસ્વ છે... તે ન નિત્યલીલાના આનન્દનો અનુભવ કરાવશે. તે આપણા પતિ છે ને બયથી રક્ષા અનુસુરક્ષા પણ કરે છે.

શું કોઈ સ્ત્રી અન્ય સ્થળે જઈને કોઈ બીજાની સેવા કરી શકે છે? કદાપિ નહીં. ... ધરના પરિજીનો આ સાંખી નહીં રહે. ... તે ન પ્રમાણે આપણા ભાથે ને શ્રીઠકોરલુ આપણા ધરમાં બિરાજે છે તેમના આપણે મનગમતાં નવાનવા પુષ્ટિમાર્ગીય મનોરથકરીને, સામગ્રી સિદ્ધ કરીને લડ લડાવી રકીએ છીએ પરસ્નતુ એવો અધિકાર કોઈ બીજે ઠેકાણો થોડો મળી રહે છે! તેથી નઘરકે છાકુરે

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છુંાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારા વેવા પામર છુંને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પણે ચદ્વાળનારા પૂજય ગુરુદેવને રાહુલ શાહી, વડોદરા ના સાદર દંડવત્ત પ્રાણામ

સુત જાયો નન્દહાસ તહું સબ ચુખ પાયો છે.

શ્રીનાથજીને પણ હેવાલયની લીલા છોડીને નન્દહાસ તહું લીલા કરવામાટે
શ્રીગુસાંઈજીના ધરે પદ્ધારવું પડ્યું. નવ્યાળં લીકિક માણિય
શ્રીવિઠલગૃહેડગમત્ય, તેથી શ્રીનાથજીનો તે જ પાટોત્સવ મુખ્ય મનાય છે કે
જે ફાગણ સુદ સાતમના આવે છે.

... તેથી ધરના શ્રીહાકોરજીનું સ્વરૂપ સમજવું ખુબજ જરૂરી છે. ...કોઈ
પતની પોતાના પતિની સેવા ન કરે અને તેના ફક્ત ગુણગાન કરતી રહે તો
શું તેથી તેનો પતિ સન્તુષ્ટ થશે?

...જે કૃપા-કૃષ્ણ ગુણગાન કરતા રહે છે પણ સેવા સ્વધર્મથી વિમુખ
છે તે હરિના દેરી છે (વિષણુપુરાણ) તેથી સેવાથી સેવને સન્તોષ મળે છે
આ જ વૈભળાના સ્વધર્મ છે. (૨૫૨ વૈભળાવ વાતાંની ભૂમિકા)

પછગુહાધીશ

પૂ. પા. ગો. ચિ. શ્રીહૃવારકેશલાલજ મહોદ્ય (વડોદ્રા)

ચિત્ત ભગતપ્રેમમાં પરિપૂર્ણ થઈ જાય
છે, પૂર્ણાત: ભગવાનમાં જોડાઈ જાય
છે, તન્મય અને તલ્લીન થઈ જાય છે
ત્યારે પરાસેવા થાય છે. આને
'માનસી' સેવા કરેવાય છે. આની
સાથે મનુષ્યે શરીરથી પણ સેવા
કરવી જોઈએ. ... તનુજ સેવાથી
શરીરની શુદ્ધિ થાય છે. અહંતા-
હુપણા નો નારા થાય છે. ઘનથી
કરાતી સેવા 'વિતાળ' સેવા છે.
તેનાથી મમતા-મારાપણનો નારા
થાય છે. અહંતા અને મમતા
એકબીજા સાથે જોડાયેલા રહે છે
આથી તનુજ અને વિતાળ સેવા સાથે થવી જોઈએ. આમાં પ્રધાનતા તનુજ
સેવાની છે. કેવળ ધન આપી હેવાથી સેવા થતી નથી. એનાથી રાજસી વૃત્તિ
આવે છે. (‘શ્રીમદ્ગલગ્રન્થાપુષ્ટિજીન’ પૃ. ૧૨૫)

પૂ. પા. ગો. ચિ. શ્રીદ્રુમિલકુમારજી મહોદ્ય (વડોદરા)

આ (પુષ્ટિસિદ્ધાન્તચર્ચસભા) કાર્યક્રમ હૃતરા બને એટલો પ્રયાસ આપણીએ સુંગવળ હૂ કરવાનો કર્યો છે; બીજો કોઈ આમાં આશાય મને હેઠાતો નથી. અંતમા હું તો એક જ વસ્તુ કહીશા કે સમાજની અંજી; અને આપણા સંપ્રદાયમાં એટલું બધું સિહ્યાન્તચેપરીત્ય થઈ ગયું છે કે ગુજરાતના એક ગ્રામમાં હું ગયેલો... એ ગ્રામમાં પુષ્ટિમાર્ગના જ આપણા સંપ્રદાયના બે મંજીલો છે અને મંજીલોની હિવાલ પણ એક જ છે. પરંતુ

લોકાર્થિત્વ, જેમ આપે આજા કરી ગઈ કાલે “લોકાર્થિદ્ધ બળેલ કૃષ્ણાં કિલાંથે બબતિ સર્વથા”, એટલું બધું લોકાર્થિત્વ સમાજમાં ઉત્પન્ન થયું છે. પરિણામ એ આવ્યું કે બને મંજીલોની હિવાલો એક જ.... એક મંજીલ તો બાલકૃષ્ણાલાલનું છે અને બીજું મંજીલ અન્દ્રમાળનું છે. સવાર પડે એટલે અન્દ્રમાળવાળા વૈખાલો બાલકૃષ્ણાલાલનો ને મેવો હોય તે અન્દ્રમાળમાં લઈ જાય અસે બાલકૃષ્ણાલાલલુંવાળા ને વૈખાલો હોય એ અન્દ્રમાળનો ને મેવો અને પ્રસાદહોય તે બાલકૃષ્ણાલાલલુંમાં લઈ આવે! આવી જાખરકાલ હોસ્તાતોસી વૈખાલવસમાજમાં ઉત્પન્ન થઈ; જાણે એકબીજાની રૂપર્થા કરતા હોય એમ ઈર્ધા-હૃતેખનું વાતાવરણ જયારે સેવાના કોત્રાં ઉત્પન્ન થાય એનાથી મોટું લોકાર્થિત્વ કર્યું હોછ રહે! આ બધા ડેટલાક વિચારો અને ને શો-બીજનેસ સંપ્રદાયમાં થયો એ બધાનું નિવારણ થાય એ માટે આ આખ્યાં એક સુંદર ચર્ચાસભાનું આયોજન થયું.... આવા બધા સિહ્યાન્તવૈપરીત્યનો ભવાડો નો વધારે થતો હોય તો ગુજરાતમાં થાય છે. ભાગવતલુભાં પણ લખ્યું છે “ગુજરે લુણીંના ગતાઃ” બક્તિ ને લુણીં થઈ હોય તો ગુજરાતમાં ગાડરિયો પ્રવાહ વધ્યો હોય તો ગુજરાતમાં. એટલે સિહ્યાન્તની સત્યનિષ્ઠાને... અને મહાબલુના પુષ્ટિસિહ્યાન્તોનું

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છીતાં આપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા ભરા નેવા
પામર લુફને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુન: પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારા
પૂજય ગુરુદેવને કામિની શાદી, ભરુચ ના સાદર દંડવત્ પ્રણામ

સહાતગરણા ... એમાં ભારાથી બનતો સહકર હું આપવા તૈયાર છું.

(“પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત-ચર્ચાસભા તા. ૧૦-૧૩ જાન્યુઆરી ૬૨ પાલા, મુંબઈ, વિસ્તૃત વિભાગ પૃ. ૩૧૭-૩૧૮).

કોઈ પુરુષ કૃષણસેવામાં તત્ત્વ છે કે નહીં, દમાદિં હુર્ગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ગ્રાગલતપુરાણા ખર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી પાતો જર ભી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુભુદ્ધ રાખીને જરું બોઈએ ... તેવા લક્ષ્મણોથી યુક્ત ગુરુ બળવાળ કળિયુગને કારણે ન મળે તો ... જાતે જ બગલતસેવામાં પ્રવૃત્ત પર્ય જરું બોઈએ. પત્રાપત્રાનો વિવેક રાખ્યા વિના બો નામહીનાનું દાન આપવામાં આવે તો નામહિન્યનો દોષ લાગે જ છે કે બેને કારણે દીકાપાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજી માણસ યકી કરવાવામાં આવતી સેવા ... અને ... કૃષણસેવામાટે કોઈક બીજી માણસ પરસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આપવા બન્ને પ્રકારે કર્યામાં આવતી સેવાઓને કારણે વિત્ત ક્યારે પણ કૃષણપ્રવાણ બની રહ્યતું નથી. ... સેવા ... વિત્ત આપીને કરાવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે વિત્તાને સેવા વિત્તાને રાજકુલાલ દર્ઢ-દમધ્યી યુક્ત બનાયે છે ... ગોરમહસાલાને જેમ પણ-પણાનું ફળ મળતું નથી તેમ પણકા પેસાથી કરવામાં આવતી તનુલ સેવા કરનાલાને પણ કૃષણપ્રવાણાત્મક ફળ ક્ષયાદેય મળતું નથી. જેઓ પોતાના સ્વરૂપ હોય અને બહાર હોય તેઓને જ શ્રીઠાડોરણાના દર્શાન કરાવવા નોઈએ.

૧૧ મો અપરાધ : અવૈષ્ણવ સમક્ષ પોતાના ઘરે બિરાળતા શ્રીઠાડોરણાનું પ્રદર્શન કરવું ફળ : એક વર્ષની સેવા નિષ્ઠા થઈ જાય છે. પ્રાયસ્વિત : શ્રીઠાડોરણાને પરંચામૃતથી સ્નાન કરાવવું. ૧૨ મો અપરાધ : શ્રીઠાડોરણા નામે માંગવું, ફળ : સેવા સર્વથા નીછણ બની જાય છે. પ્રાયસ્વિત : લેટલું માણુંકે બેગું કર્યું હોય તેનાથી પાંચ ગજણ નેવેદ્યપ્રભુને દાન દ્વે આપવું આણુંબિકાંકે યશાવને કરાવવા માટે બજાન કરે તો રીતિ ગતિ થાય? ... તે વ્યક્તિ અન્ને કલેરા જ પણે છે એવો શ્રીમહપ્રભુલાના કથનનો સાફસાફ અર્થ છે. વાત કેવળ એહિક કલેરા પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અવિકાર અને ફળ નો પણ આપા નિષ્ઠા આચરણને કારણે નહા થાય છે. ... અત્યલ્ય પણ જ્ઞાન કે સંસકાર હોય તે આવું કુદ્દ્ય કરી રહ્યો નથી. જો પોતાના ઘરમાં બિરાળતા પ્રભુનું બજાન છોડીને બીજે કરો બજાન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને બક્તિ ન કરેવાય. બાગવતનો પછ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો નોઈએ. પ્રાણ આપણા કાઢ સુધી પણ કેમ ન આવી જાય મસ્તનું આણુંબિકાર્ય તો ભાગવતનો ઉપયોગ ન જ કરવો નોઈએ. મોઢું વગેરે ઘોલા માટે વપરાયેલ આપાવિત પાણીને બેગું કરવામાટે જગીનમાં જે ખાડો ખોટવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ ભગવદ્ગીનોપલુટીઓ હોય છે. આથી... વપરાયેલું ગંધુ પાણી લેમ વપરાવામાં લેવાતું નથી તેમ ભગવદ્ગીનોપલુટીઓના ભાલો સરા મનુષ્યો માટે ગ્રાસ નથી હોતા ... આણુંબિકાર્યે પુરાણકથા કલાકારીઓ પણ આપા ગાયોકો સમાન છે. હે શ્રીબલલભ! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વચનોથી વિપરીત જેઓ કોઈ કંઈ કહે છે તો તેઓ બધા ભાન્ત અનેકેવળ અન્ધારાન નરકને પ્રાપ્ત થનારા સહજ આસુરી લુધ છે.

(ગો. શ્રીઠૃદ્વિલુભારણાની હસ્તાક્ષરિત સમ્મતિથી પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત ચર્ચાસભામાં વિચારાથી પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ લિઙ્ગાનાવચનાપલીના અંગો. હસ્તાક્ષર માટે તુંઓ : પેજ ન.)

નિ.લી.ગો. શ્રીગોવિન્દલાલજી મહારાજ
 પૂ.પા.ગો. શ્રીક્રિષ્ણકુમારજી મહારાજ
 પૂ.પા.ગો. શ્રીરાજેશકુમારજી મહારાજ
 પૂ.પા.ગો. શ્રીવિલયકુમારજી મહારાજ
 પૂ.પા.ગો. શ્રીવલભલાલજી મહારાજ
 (કડી-અમદાવાદ)

...જ્યોતિસુધી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિન્ત સ્વરૂપ
 કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન છે, અથે બધા ધર્માચાર્ય,
 આપણા સમ્પ્રદાયના પ્રવર્તન મહાપ્રભુ
 શ્રીવલભાચાર્ય તથા પરવર્તીઓન્ય પણ
 માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત
 વિધાનોના આધારે આ સ્પષ્ટ રાખ્યોએ
 ધોષિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક
 સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર
 ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપયોગિ-
 સમૃપત્તિ-સેવકર્તા (ગુરુએ વૈભળાવ) તેમજ
 ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક
 અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાલ્લનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિરુદ્ધ
 હોવાના કારણે એક ધોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાલભ સમ્પ્રદાયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને
 તથા નિજ પરિવારનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ
 આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના
 પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરતી આરાધના, વાલભ સમ્પ્રદાયની
 આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા
 ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવત્સ્વરૂપના ક્રાંતિકરવાકે બેટ ઘરવી

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તાજીતા ભારા નેવા
 પાસર છુફને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજલીને પુન. પુષ્ટિના પાટે ચલાલનારા
 પૂજ્ય ગુરુદેવને જ્યોતિબેન રાણ, કડી ના સાદર દંડવત્ પ્રણામ

વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય ક્રિયકલાપ નથી.

... ભજન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવહુભજનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિબાધામાં ભગવહુભજન જ નથી કહેવાતું, પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજ ધરમાં રહીને ભગવહુભજન કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છે જ નહિ.

... બેટ ધરેલા ઘનથી બોગ ધરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્ધે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં

બિલકુલ વર્ણિત છે. ... સાર્વજનિક મંહિતમાં દરનાથી જનસમૃદ્ધયના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાત્તલભસમ્પ્રાયમાં કોઈ અખકાર છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દાઢિને પ્રશંસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના રૂપમાં કરી શકાય છે. ... વાત્તલભ સમ્પ્રાયમાં ગો મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અવેલુમાં કે પુનારીની હેસિયતમાં કેરી પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્ણિત જ નથી બલે અધર્મ તથા અસોગતા સંપાદક છે.

... શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગીઓની સૈદ્ધાન્તિક નિજા સ્વધર્માનુસરણનું સામર્થ્ય તથા પાત્રસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રદૂન કરે. ... બધા પુષ્ટિમાર્ગીઓના નિજ ધરોમાં બિરાળમાન સેવ્યસ્વરૂપ હુંમેશા ખાનગી જ રહે; ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની જાપ! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃપાસ્ય પાપદમં પ્રસીદ્ધ”.

(નિ.લી.ગોશ્યોગોવિન્દલાલલુ મહારાજ, ગો.શ્રીડાનંદાકુમારાળુ મહારાજ, ગો.શ્રીસીતોશકુમારાળુ મહારાજ, ગો.શ્રીવિજયકુમારાળુ મહારાજ તેમજ ગો.શ્રીવત્તલભલાલાળુ મહારાજની હસ્તાક્ષરિત સમાનિયો બારતની મુદ્રિષ્ટોએં રજુ કરવામાટે તેપાર કરવામાં આવેલ “મહાપાજુ શ્રીમહૃત્તલભાયાર્થ વારાજ ગોસ્વામીઓનું સંયુક્તધોપદાપન-૧૯૮૮” ના અંશો)

કોઈ પુષ્ટ કૃપાસેવામાં તત્પર છે કે નહીં, દરખાદ દુગુરુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમહૃત્તલભાયાર્થ મર્મનો લાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરખી રીતે ચકસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુબુદ્ધ રાખીને જવું કોઈએ.

... તેવા લક્ષણોથી પુકત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કરણે ન મળે તો ... જાતે જ ભગવત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું કોઈએ.

પાત્રાત્મકનો વિવેક રાખ્યા વિના જો નામદીકાળું દીન આપવામાં આવે તો

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છીતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તથાતા મારા જોવા
પામર છુબને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચઢાતનારા
પૂજાય ગુરુદેવને પ્રિયાંક ભરુ, કેનેડા ના સાદર દંડવત્પ્રાણામ

નામવિકયનો દોષ લગે જ છે કે જેને કારણે દીક્ષાદૂતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજા માણસ થકી કરાવવામાં આવતી સેવા ... અને ... કૃષુસેવામાટે કોઈક બીજા માણસ પાસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને ગ્રહારે કરવામાં આવતી સેવાઓને કારણે ચિત્ત ક્યારે પણ કૃષુપ્રવલણ બની શકતું નથી. ... સેવા ... ચિત્ત આપીને કરાવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે ચિત્તન સેવા ચિત્તને રાજ્યસભાવ દર્પ-દમદારી પુકાર બનાવે છે ... ગોરમહારાજને જેમ યજા-

યાગનું ફળ મળતું નથી તેમ પરકા પેસાથી કરવામાં આવતી તનુજા સેવા કરનારને પણ કૃષુપ્રવલણતરુપફળ ક્યારેય મળતું નથી.

જેઓ પોતાના સ્વજન હોય અને ભક્ત હોય તેઓને જ શ્રીહકોરણના દર્શન કરાવવા જોઈએ.

૧૧મો અપસાધ : અવૈષ્ણવ સમક્ષ પોતાના ધરે બિરાજતા શ્રીહકોરણનું પ્રદર્શન કરવું. ફળ : એક વર્ષની સેવા નિઝળ થઈ જાય છે. ગ્રાયસિતિ : શ્રીહકોરણને પર્યામૃતથી સ્નાન કરાવવું.

૩૬મો અપસાધ : શ્રીહકોરણના નામે માંગવું. ફળ : સેવા સર્વથા નિઝળ બની જાય છે. ગ્રાયસિતિ : જેટલું માગવું કે જેણું કર્યું હોય તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ ગ્રભુને દાખ રૂપે આપવું.

આલિંગાકે યશ વગેરે કમાવવા માટે ભજન કરે તો શી ગતિ થાય ? ... તે વ્યક્તિ અન્ને કલેશ જ પામે છે એવો શ્રીમહાપ્રભુણા કથનનો સાફસાફ અર્થ છે. વાત કેવળ ઔહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અવિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિષિદ્ધ આચારણને કારણે નાશ થાય છે. ... અત્યાર્ય પણ જ્ઞાન કે સંસકાર હોય તે આવું કુકૂલ્ય કરી રખીનો નથી.

જો પોતાના ધરમાં બિરાજતા પ્રભુનું જજન છોડની બીજે કશે ભજન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને ભક્તિન કહેવાય.

ભગવતનો પાઠ પ્રથમન્યૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો જોઈએ. પ્રાણ આપણા કલું સુધી પણ કેમ ન આવી જાય પરન્તુ આલિંગાર્થ તો ભગવતનો ઉપયોગ ન જ કરવો જોઈએ.

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારી લેવા પામર લુંબને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુન : પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારો પૂજય ગુરુદેવને મનન શાલ, ભર્દાચ ના સાદર દંડવતપ્રણામ

મોદું વગેરે ધોવા મટે વપરાયેલ અપવિત્ર પાણીને બેગું કરવામાટે જરૂરીનમાં જે ખડો ખોદવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ ભગવદ્ગાનોપલુંબીઓ હોય છે. આથી... વપરાયેલું ગંઠ પાણી કેમ વપરાશમાં લેવાતું નથી તેમ ભગવદ્ગાનોપલુંબીઓના ભાવો સારા મનુષ્યો મટે ગ્રહ્ય નથી હોતા. ... આલવિકાર્ય પુરાણકથા કરનારાઓ પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીવલભ! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વયનોથી વિપરીત જેઓ કોઈ કઈ કહે છે તો

તેઓ બધા જ્ઞાન અને કેવળ અન્ધાન્તમ નરકને પ્રાપ્ત થનારા સહજ આસુરી જીવ છે.

(શ્રીશ્રીવલભકુમારજી, શ્રીરાત્રેશકુમારજી તથા શ્રીવિલઘુમારજી ની હસ્તાક્ષરિત સર્વમતિથી પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત ચર્ચાસભામાં વિચારાર્થ પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ સિદ્ધાન્તવચનાવલીના અંશો. હસ્તાક્ષર મટે જુઓ : પેજ નં.)

સંયુક્ત ધોષલાપન : અમદાવાદ

આજે ફરીથી એ સમય આવ્યો છે. તેનાથી પણ મુશ્કેલ સમય આવ્યો છે. તે સમયે તો અન્યમાર્ગિય લોકો માત્રને પ્રસ્તુત કરીને ક્રમ ઉત્પન્ન કરતા હતા પણ આજે તો આપણા સર્વપ્રશ્નના જ 'સુહાજનો' શ્રીમહાપભુલુની વાણીનો વિપરીત અર્થ કરી રહ્યા છે. લોકોને પથખાદ કરી રહ્યા છે, હેઠાલુંબોની સાથે ધોર અન્યાય કરી રહ્યા છે. તેથી જ હલમાં મહાપભુ શ્રીવલભશિશના વંશજ પુષ્ટિમાર્ગિય યુવા આચાર્યાએ એક 'સંબાદસ્થાપકમાર્ગણ'ની સ્થાપના કરીને મુખ્યમંડળમાં ... ચાર હિસ્સે સુધી એક પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત ચર્ચાસભાલું આપોજન કર્યું હતું ... સભામાં ઊંઘ મહાનુભાવ આચાર્યા ઉપરિથિત હતા ૨૮ ગોલ્ફાભી આચાર્ય મહાનુભાવોને ગો. શ્રીશ્યામમનોહરલ મહારાજાશ્રી(હિશનગર-પાલી)ના 'સિદ્ધાન્તવચનાવલી'ના ભાવાનુષ્ઠાને સહસ્રતિ આપી હતી કેટલાક આચાર્ય મહાનુભાવોને અસહસ્રતિ આપી હતી અને કેટલાક મૌન રહ્યા હતા અસહસ્રતિ પ્રકટ કરવાલાણા પૂર્ણ ગો. શ્રીહિન્દ્રસાહલ પ્રશન્ભૂપણાલાલ મહારાજાશ્રી, જમનગરવાળાએ પૂર્ણ ગોસ્વામી શ્રીશ્યામમનોહરલ મહારાજાશ્રીની સાથે તેમણે કરેલ ભાવાનુષ્ઠાના મુહૂર્તો ઉપર ચર્ચાં

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રલાલમાં તથાતા મારા જેવા.

પામર જીવને આવા રૂદ્ર સિદ્ધાન્તો સમલાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચઢ્યાનના

પૂર્ણ ગુરુહેવને રાક્ષણ રાજ/પરા, યુ.કે. ના સાહેર દંડવતપ્રણામ

પ્રારમ્ભ કરી હતી. ... સમયના અભાવે ચર્ચા નિર્ધારિત પહોંચી ન રક્ખી પરન્તુ વર્તમાનમાં કેટલાક ચર્ચાસ્પદ સંરાખાસ્પદ મુછ્યાંથોની સ્પષ્ટતા આ ચર્ચાંમાં પ્રાપ્ત થઈ તે ખરેખર એક મોટી સિદ્ધિ છે. એટલું જ નહીં પરન્તુ નીચે બતાવેલ મુછ્યાંથોના વિશ્લેષણમાં પૂજય શ્રીસ્વામનોહરલુંની સાથે સહમત થઈને પૂજય શ્રીહરિસ્વામિલુંને આપણા સમગ્રઘણની ઉત્તમ સેવા કરી છે:

૧. પુષ્ટિમાર્ગીય સેવ્યસ્વરૂપ પૂર્ણપુરુષોત્તમ સ્વરૂપથી જ બિરાજે છે, તે સ્વરૂપ પછી ગુણા સેવ્ય હોય કે શિષ્ય(વૈષ્ણવ)ના સેવ્ય હોય બન્ને(સ્વરૂપો) માંથી કોઈમાં પણ પુરુષોત્તમપણું ન્યૂનાધિક હોતું નથી.
૨. પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાન્ત અનુસાર કૃષ્ણસેવા કરવાનું સ્થાન ધર જ હોઈ રહે છે, સાર્વજનિક(સ્થળ) નહીં.
૩. પુષ્ટિમાર્ગીય ભગવત્સેવાને ધનની પ્રાપ્તિનું સાધન બનાવવું ન લોઈએ.
૪. દેવતક વ્યક્તિ (=ભગવત્સેવ્યસ્વરૂપને ધનની પ્રાપ્તિનું સાધન અથવા આણિઓનું સાધન બનાવનાર) ની સેવા નિષિદ્ધ કથાની હોવાથી (તે) સેવાનો અધિકારી નથી.
૫. શ્રીહકોરલુને માટે કોઈ ખાર પ્રકારની ઘન-બેટ માંગવી અથવા સ્વીકારવી એ શાખાદ્વારા નિષિદ્ધ છે. એટલું જ નહીં પરન્તુ લાભ-પૂળના હેતુથી પોતાનામાટે દ્વાર્ય અથવા કોઈ વસ્તુને સ્વીકારવી તે રાખની દિનમાં તરફાનુભંગી હોણને ઉત્પન્ન કરનાર હોવાથી બન્ધનકરક છે.
૬. પુષ્ટિમાર્ગના સિદ્ધાન્ત અનુસાર શ્રીહકોરલુને નિવેદન કરેલા પદ્ધતિનું જ સમર્પણ થઈ રહે છે અને સમર્પિત પદ્ધતોનો જ ભગવદ ઉચ્ચિષ્ટપ્રમાં પ્રસાદ લઈ રહ્ય છે. શ્રીહકોરલુ માટે ઘન અથવા બેટ ના ઝૂપમાં આવેલ સામગ્રીને પ્રસાદના ઝૂપમાં લઈ શકાતી નથી કેમકે શ્રીહકોરલુ માટે ઘન અથવા બેટ ના ઝૂપમાં પ્રાપ્ત થયેલ પરદ્ય(દ્વાર્ય)થી આવેલ સામગ્રીને પ્રસાદના ઝૂપમાં પાછી લેવાથી 'હાતાપહાર'નું પાપ લાગે છે.
૭. સેવા તો રાખનો વિષય છે. તેથી સેવાના સમ્બન્ધમાં રાલથી-શ્રીમહામભુજના અન્યોથી જ બધો નિર્ણય થઈ રહે છે, અન્ય કોઈ પ્રકારે નહીં.

(ગો.શ્રીગલેરકુમારલુ, ગો.શ્રીગલેરકુમારલુ તથા ગો.શ્રીવત્તલભલાલલુ ની હસ્તાક્ષરિત સંમતિથી પ્રકારિત થયેલ "સંયુક્ત ઘોષણાપત્ર : અમદાવાદ", મિત્ર ફાળુન સુવીઠ,

પૂ. પા. ગો. શ્રીવલભરાયજી

(સુરત)

પ્રશ્ન : આપણા સંપ્રદાયમાં મંહિને 'મંહિ' ન કહેતાં 'હવેલી' શામાટે કહેવામાં આવે છે ?

ઉત્તર : સામાન્ય રીતે ઈતર હિંદુ સંપ્રદાયમાં 'મંહિ' શબ્દ દેવાલયના અર્થમાં વપરાય છે પરંતુ આ રીતે દેવાલયના રૂપમાં મંહિ જેવી સંસ્થાનનું પુષ્ટિમાર્ગમાં અસ્તિત્વ નથી. કારણ કે પુષ્ટિમાર્ગમાં જે પ્રલુબ આપણા માથે પદ્ધતાવિવામાં આવે છે તે પ્રલુબ-સ્વરૂપ અને તેમની સેવા દરેકના વ્યક્તિગતરૂપે તેમની બાવના

અનુસાર પદ્ધતાવી આપવામાં આવે છે. પોતાના શ્રીઠકોરલુની સેવા પુષ્ટિમાર્ગીય લુલનું એક માત્ર પોતાની ફરજ બની જતું પોતાનું ધર્મચરણ છે. પુષ્ટિમાર્ગમાં સેવા સામૃહિક લુલનનો વિષય નહિ પણ વ્યક્તિગત લુલનનો વિષય છે. જેમ લોકમાં પતની અથવા માતા નો પતિ અથવા મુત્ર ની સેવાનો કે વાતસલ્ય આપવાનો તેનો વ્યક્તિગત ધર્મ ફરજ અને અધિકાર હોય છે, તે જ પ્રમાણે જે સેવકનું જે સેવસ્વરૂપ હોય તે સેવની સેવાનો તેનો વ્યક્તિગત ધર્મ અને અધિકાર છે. સેવા એ જાહેર કાર્ય કે જાહેર પ્રવૃત્તિ નથી પરંતુ સેવા એ પોતાના અંતરિક લુલન સાથે સંબંધ ધરાવતી હોવાથી તે આપણા લુલનની આપણા નિજધરમાં થતી સ્વધર્મરૂપ પ્રવૃત્તિ છે... માટે ઈતર હવેલીઓની જેમ 'શ્રીનાથલુનું મંહિ' શબ્દ રૂઢ થઈ ગયેલો હોવાથી તે વપરાય છે. છીકાતમાં સામૃહિક લુલન કે સેવા જયાં થતી હોય તેવા અન્યમાર્ગીય જાહેર દેવસ્થાન જેવું એ મંહિ નથી (પુષ્ટિશીતછાંયડે પૃ. ૧૫૩-૫૮)

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યો છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા માસ જેવા પામું લુલને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને મુના પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારો પૂર્ણ ગુરુદેવને નારાયણ મારડીયા, સુરત ના સાદર દંડવત્ત્રાણામ

પૂ. પા. ગો. શ્રીયોગેશવરણ

(મુરત-વડોદરા)

...જ્યાં મુખી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિત સ્વરૂપકે વ્યાખ્યાનો પ્રસ્તુત છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમપ્રવ્યાખ્યાના પ્રલાટક મહાપ્રભુ શ્રીવલ્લભાચાર્ય તથા પરવર્તિનાંય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ સ્પષ્ટ રાખ્યે રહેં ધોષિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસર ભગવત્સે વ। - સે વ। સ્થળ - સેવોપદોગિસત્ત્વપત્તિ-સેવાકર્તા (ગુરુએ વૈખાલ) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું

ખાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વધ્યા ધર્મવિલદ હોવાના કારણે એક ધોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાલ્લભ સમ્પ્રવ્યાખ્યાના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આધી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના ભાલુસોના સહયોગ વગર કરાતી આરાધના, વાલ્લભ સમ્પ્રવ્યાખ્યાની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આધી સિદ્ધતિમાં અમારા ધરમાં આખતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃષ્યપના છ્રાન્ત કરવા કે બેટ ધરવી બગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય ક્રિયાકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરાતું તો એવા ભગવહૃષ્યજનને પુષ્ટિમાર્ગાથી પહેલાખમાં ભગવહૃષ્યજન જ નથી કહેવતાં. પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવહૃષ્યજન કરવાના પ્રકાર સેવાય બીજોકોઈ પ્રકાર છે જ નહિ.

પુષ્ટિમાર્ગમાં આખ્યા છાતાં આપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારા નેવા પામર છુંબને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુન. પુષ્ટિના પાટે અદ્વાવનારા પૂજય ગુરુહેવને ભરત શાહ, રાજપારડી ના સાહર હંડવત્ત પ્રાણ્યામ

...બેટ ધરેલા ઘનથી ભોગ ધરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્ધપે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વહિત છે. ...સાર્વજનિક મંહિરમાં દ્વારાનાર્થીજાનસમૃદ્ધયના પ્રતિનિધિના ઝૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલ્લબસમ્રદ્ધયમાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દર્શિયે પ્રશાસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના ઝૂપમાં કરી રહાય છે. ... વાલ્લબસમ્રદ્ધયમાં ગોમહારાળોને ... ભગવત્સેવાની અવેજામાં કે પુલરીની હૃસિયતમાં કરી પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વહિત જ નથી બહે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદ્ય છે.

...શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુણિમાર્ગાચોની સેદ્ધાન્તિક નિષ્ઠા સ્વધર્માનુસરણનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌભાગ્ય પ્રવન કરે. ... બધા પુણિમાર્ગાચોના નિજ ધરોમાં બિરાજમાન સેવયસ્વરૂપ હુંમેલા આનગ્રી જ રહે; ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની જાપા! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃપાસ્ય પાદપદાં પ્રસીક્તુ”.

(૫૦. પા. ગો. શ્રીમહેતેજસિદ્ધાન્તની દુસ્તાવકારીત સમાનિતી બાસતાની સુચિમકોઈનાં જુ કરવામાટે તૈયાર કરવામાં આવેલ “મહાપ્રભુ શ્રીમહૃત્સભાગ્ય વંશજ ગોસ્તવાગીઓનું સંયુક્તધોપશાપન-૧૯૮૯” ના અંશો)

પૂ. પા. ગો. શ્રીહરિરાયજી મહારાજ

(પોરબંદર)

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિરિચિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રસ્તુત છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમ્રદ્ધયના પ્રવર્તન ક મહાપ્રભુ શ્રીવલ્લબાગ્ય તથા પ્રસર્તાંગ્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકરોના સંદેહરહિત વિધાનોના આધરે આ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ધોચિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર

પુણિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં આપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા ભરા વેવા પામર લુલને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુણિના પાટે ચઢાલનારા પૂજય ગુરુહેવને માયા તન્ના, ગોડલ ના સાહે દંડવત् પ્રણામ

ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપદોગિસમૃપ્તિ-સેવાકર્તા (ગુરુકે વૈષણવ) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોયું એક અનુલંઘનીય ધર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓ માંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિલંબ હોવાના કારણે એક ધોર ધર્મિક અપરાધ છે.

...વાલ્લબ સમુપ્રદ્યના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરતી આરાધના, વાલ્લબ સમુપ્રદ્યની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના એ જ નહિ, આવી સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃદ્યરૂપના છીંન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તાર્ગત માણ્ય કિયાકલાપ નથી.

...ભજન (સેવા) કો નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવહૃદ્યનો પુષ્ટિમાર્ગીય પરિભાષામાં ભગવહૃદ્યન જ નથી કહેવાતું, પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવહૃદ્યનું કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છેન/નહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામગ્રીને ગ્રસાદ્ધે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્ણિત છે. ...સાર્વજનિક મંહિરમાં છીંનાથીજનસમૃદ્ધ્યના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલ્લબસમુપ્રદ્યમાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દાખિયે પ્રશંસનીય પણ એ. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના રૂપમાં કરી શકાય છે. ... વાલ્લબસમુપ્રદ્યમાં ગો મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અવેલુમાં કે પુલરીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્ણિત જ નથી બલે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદક છે.

...ક્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગિયોની સૈદ્ધાન્તિક નિર્ઝા સ્વર્ધમાનુસરણનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનત્ય પ્રવન કરે.

... બધા પુષ્ટિમાર્ગિયોના નિજધરોમાં બિરાજમાન સેવ્યસ્વરૂપ હેમેશા ખાનગી જ રહે; ક્ષયસેવ્ય સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસેવ્ય પાદપદ્મ પ્રસીદ્ધુ”.

(ગો. શ્રીહરિસાયલની હસ્તાક્ષરિત સમતિથી ભાસ્તની સુધ્રિમકોર્ટમાં રજુ કરવામાટે તેમાર કરવામાં આવેલ “મહાપ્રભુ શ્રીમહૃલભાસ્યાર્થ લંશાજ ગોસ્તામીઓનું સંપુક્તાધોખણાપત્ર-૧૯૮૬” ના અંશો)

પૂ. પા. ગો. શ્રીદ્વારકેશલાલજી મહારાજ

કામગીરન-સુરત

તનુળ સેવા અને વિત્તન સેવા એક જ વ્યક્તિ કરે ત્યારે જઈને તે માનસીને સિદ્ધ કરે છે. કેવળ તનુળ કરી લીધી કે કેવળ વિત્તન કરી લીધી તો તેનાથી અહન્તા-મમતા હુર નહીં થાય.. કેવી રીતે? હું તમને એક ઉદ્ઘરણ આપું છું. જોઓ ઘરમાં સેવા કરે છે તેમના માટે તો કો સમસ્યા જ નથી. પણ જો કોઈ વિત્તન સેવા કરશો, સમજો કે તેણે મન્દિરમાં ભેટ આપી મનોરથ કરાવ્યો. તેની તમે રસીદ લેશો. ત્યારે તમે કહેશોડે “‘મેં સેવા લખાવી છે’”, તમે કહો છો “‘મેં સેવા લખાવી છે’” ત્યારે (વિચારો કે) અહન્તા ક્યાં હુર થઈ? હવે તમે મહેતાલ પાસેથી શું માંગશો? “આ મારી રસીદ છે, મારો પ્રસાદ લાવો”. તો જુચો, અહન્તા-મમતામાં આપણે વધુ બંધાઈ ગયા. તો આવી સેવા સંસારને હુર નહીં કરે, સંસારમાં બાંધાયો. જો આપણે કેવળ વિત્તન કરીએ છીએ તો આપણે આપણા અંંકારને વધારીએ છીએ. અને અહન્તા હુર નહીં થાય, મમતા હુર નહીં થાય તો માનસી કેમ સિદ્ધ થરો? કેમ કે બધા બન્ધાનોનું મૂળ તો અહન્તા-મમતા જ છે!

(સિદ્ધાન્તમુકૃતાવલી પ્રવચન, ભરૂચ, જાન્યુઆરી ૨૦૦૫)

કોઈ મુખ કૃપાસેવામાં તત્ત્વ છે કે નહીં, દ્રષ્ટાદિ હુર્મુદોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ગાંગાવલપુરાણના મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરખી રીતે ચકસી લીધા પછી જ તેની પણ ગુરુભૂદ્ધિ રાખીને જવું જોઈએ. તેવા લક્ષણાથી મુક્ત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કારણે ન મળે તો ... જાતે જ ભગવાનસેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું જોઈએ.

પાત્રપાત્રનો વિલેક રાખ્યા વિના જો નામદીકાળનું દાન આપવામાં આવે તો

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મારા લેવા પામર જીવને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારા પૂજય ગુરુદેવને ભરત શાહ, ઉમરેઠ ના સાદર દંડવત્ પ્રાણામ

ના અવિક્ષયનો હોથ લાગે જ છે કે જોને કરાણે દીક્ષાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજી માણસ યક્કી કરવામાં આવતી સેવા ... અને ... કૃષણસેવામણે કોઈક બીજી માણસ માસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આવા બને પ્રકારે કરવામાં આવતી સેવાઓને કરાણે ચિત્ત ક્ષારે પણ કૃષણપ્રવણ બની રહ્યતું નથી ... સેવા ... વિત્ત આપીને કરવામાં આવતી હોથ ત્યારે તે વિત્તની સેવા ચિત્તને રાજસાધાન દર્દી-હમદર્દી પુણી બનાવે છે ... ગોરમહલાળને જેમ ખજા-ખગનું ફળ મળતું નથી તેમ મારકા પેસાથી કરવામાં આવતી તનુજ સેવા કરનારને પણ કૃષણપ્રવણાતાર્થ્ય ફળ ક્ષયસ્ય મળતું નથી.

જોયો પોતાના સ્વજન હોથ અને બજત હોથ તેઓને જ શ્રીઠકોરણના દર્શાન કરવા લોઈએ.

૧૧ મો અપરાધ : અવૈષણવ સમક્ષ પોતાના ઘરે બિરજતા શ્રીઠકોરણનું પ્રદર્શન કરવું. ફળ : એક વર્ષની સેવા નિર્ણય યર્દી લાય છે. પ્રાયશિચિત : શ્રીઠકોરણને પરચામૃતથી સ્નાન કરાવવું. ઉદ્ભો અપરાધ : શ્રીઠકોરણના નામે માંગવું. ફળ : સેવા સર્વધા નિર્ણય બની લાય છે. પ્રાયશિચિત : લેટલું માર્ગથું કે બેગું કંદું હોથ તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ પ્રભુને દાન રૂપે આપવું.

આલુચિકા કે પણ વગેરે કરાવવા માટે બજન કરે તો રીતિ ધાર્ય? ... તે વિકિ અન્ને કલેશ જ પામે છે જેસો શ્રીમાણપુરણના કથનનો સાફસાફ આર્થ છે. વાતકેવળ એહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિર્ણય આપરણને કારણે નારા ધાર્ય છે. ... અત્યારે પણ હાન કે સંસકર હોથ તે આવું કુદૃત્ય કરી શકતો નથી. જો પોતાના ધરમાં બિરજતા પ્રભુનું ભજન છોડીને બીજે કરે ભજાન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને બહિત ન કહેવાય.

ભાગવતનો પાઠ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો લોઈએ. પ્રાણ આપણા કણ સુધી પણ કેમ ન આવી લાય પરણ્ણ આલુચિકાથી તો ભાગવતનો ઉપસોગ ન જ કરવો લોઈએ. મોહું વગેરે ધોવા માટે વપરાયેલ આપવિન આપીને બેગું કરવા માટે જમીનમાં જે ખાડો ખોહવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ ભગવદ્ગાનો પણ વીજો હોથ છે. આથી... વપરાયેલું ગંધુ પાણી જેમ વપરાસામાં લેવાતું નથી તેમ ભગવદ્ગાનો પણ વીજોના ભાવો સારા મનુષ્યો માટે શાચ નથી હોતા. ... આલુચિકાથી પુરાણકથા કરનારાઓ પણ આવા જાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીવિલસભા! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વચનોથી વિપરીત જેઓ કોઈ કંઈ કહે છે તો તેઓ બધા જ્ઞાન અને વૈવળ અન્ધાન્ધા નરકને પ્રાપ્ત ધનારા સહજ આસુરી લુધ છે.

(ગો શ્રીદ્વારેશલાલણી હસ્તાક્ષરિત સમાજિયી પુષ્પિલિઙ્ગાન વચ્ચેસામાં વિષયતાર્થ્ય પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ લિઙ્ગાન્તરચનાપત્રીના અંશો હસ્તાક્ષર માટે રૂપ્યો : પેજ. ન.)

પૂ. પા. ગો. શ્રીનવનીતલાલજી મહારાજ

કામગુણ-સુરત

કોઈ બાર પ્રખ્ય સામયીપર ભાગ દાખિ કરતે હોય, ઉસે અરોગતે નહીં હોય. જિસ પ્રસાદકો લેનેકા આમન્ત્રણ પહુંલે હી દે દિયા ગયા હો ઉસે ...વૈષણવોંકો પહુંલેસે નિમન્ત્રણ બેના જાતા હૈ કુ હવેલી પર દોપહુર બારાં બજે પ્રસાદ લેને આના હૈ. યહ બાત ઠીક નહીં હૈ.

(આશ્રય, માર્ચ ૨૦૦૫, પાનું ૧૨)

શ્રીમહાપદુલ્લિંગસ્પષ્ટ આજ્ઞા હૈ કુ પ્રત્યેક વૈષણવકા મુખ્ય કર્તવ્ય પ્રબુસેવા હૈ. અપને ધરમે બિરાજતે પ્રભુજી સેવા કરના હી વૈષણવકા પરમ ધર્મ હૈ. ... “હમ ધરમે સેવા નહીં કર

સકતે, નિત્ય પાઠાદિ બી નહીં હો પાતે હૈ ઈસલિએ નિયમિત મન્દિરમે દર્શાન કર આતે હૈ” યહ તો મન મનાનેકી બાત હૈ. યહ વિચાર ઠીક નહીં હૈ. સેવા નિત્યનિયમ અધરથ્ય કરને ચાહિયે. સેવાકા વિકલ્પ મન્દિર જાના નહીં હો સકતા.

(આશ્રય, ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૫, પાનું ૧૨)

કોઈ પુરુષ કૃષણસેવામાં તલપર છે કે નહીં, દુર્ભાડિ હુર્ગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ભગવતપુરાણના મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી બાતો સરળી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુબુદ્ધ રાજીને જવું જોઈએ.
...તેવા લક્ષ્મણોથી યુક્ત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કારણે ન મળે તો ...જીતે જ ભગવત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું જોઈએ.

પત્રાપાત્રનો વિલેક રાખ્યા વિના જે નામદીકાળનું દાન આપવામાં આવે તો નામવિકફનો દોષ લાગે જ છે કે જેને કરણે દીક્ષાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજા માણસ થકી કરાવવામાં આવતી સેવા ...અને ...કૃષણસેવામાટે કોઈક બીજા માણસ પસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને પ્રકારે કરવામાં આવતી સેવાઓને કારણે ચિત્ત ક્યારે પણ કૃષણપ્રવાણ બની રહ્યાનું નથી... સેવા...વિત્ત આપીને કરાવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે વિત્તના

સેવા ચિત્તને રાજસમાવ હર્ષ-દ્વારથી પુકા બનાવે છે ... ગોરમહારાજને જોમ ધરા-
યાગનું ફળ મળતું નથી તેમ પારકા પેસાથી કરવામાં આવતી તનુજ સેવા કરનારને
પણ કૃષ્ણપ્રવાણતારૂપ ફળ કરાડેય મળતું નથી.

જેઓ પોતાના સભાન હોય અને બક્ત હોય તેઓને જ શ્રીહકોરણના
દર્શન કરાવવા જોઈએ.

૧૧મો અપ્રાધ : અવૈપ્રશ્વ સમક્ષ પોતાના ઘરે નિરાજતા શ્રીહકોરણનું
પ્રદર્શન કરવું. ફળ : એક વર્ષની સેવા નિર્ઝળ થઈ જાય છે. પ્રાયસ્થિત :
શ્રીહકોરણને પરચામૃતથી સ્નાન કરાયવું. ઉદ્દો અપ્રાધ : શ્રીહકોરણના નામે
માંગવું. ફળ : સેવા સર્વચા નિર્ઝળ બની જાય છે. પ્રાયસ્થિત : જેટલું માર્ગું કે
બેગું કર્યું હોય તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ્ય પ્રભુને દાન ઢપે આપવું.

આજુલિકા કે યશ વગેરે કર્માવવા માટે ભજન કરે તો શી ગતિ થાય? ... તે
વ્યક્તિ અન્તે કલેશ જ પામે છે એથે શ્રીમહાપ્રભુણા કથનાં સાફસાફ અર્થ છે.
વાત કેવળ એહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો
પણ આવા નિશિદ્ધ આચરણને કારણે નાશ થાય છે. ... અત્યારે પણ જ્ઞાન કે
સંસકાર હોય તે આવું કુકૃત્ય કરી રહકતો નથી. જો પોતાના ઘરમાં નિરાજતા પ્રભુનું
ભજન છોડીને બીજે કરો ભજન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને ભક્તિ ન કહેવાય.

ભાગવતનો ખાઠ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો જોઈએ.
પ્રાણ આપણા કણ્ઠ સુધી પણ કેમ ન આવી જાય પરનું આજુલિકાર્થ તો ભાગવતનો
ઉપયોગ ન જ કરવો જોઈએ. મોટું વગેરે ધોવા માટે વપ્સાયેલ અપવિત્ર પાણીને બેગું
કરવા માટે જ મીનમાં જે ખાડો ખોટવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ
ભગવદ્ગીનોપજીવીઓ હોય છે. આથી... વપરાયેલું ગંધુ પાણી જોમ વપરારામાં દેવાનું
નથી તેમ ભગવદ્ગીનોપજીવીઓના ભાવો સારા મનુષ્યો માટે ગ્રાહ નથી હોતા. ...
આજુલિકાથે પુરાણકથા કરનારાઓ પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીવાત્લભ! આપે કહેત (ઉપરોક્ત) વચ્ચનોથી વિપરીત જેઓ કોઈ કંઈ
કહે છે તો તેઓ બધા આનત અને કેવળ અનધન્તમ નરકને પ્રાપ્ત થનારા સહન
આસુરી છુય છે.

(ગોશ્રીનાનીતિલાલણી હસ્તાક્ષરિત સમતિથી પુટિસિદ્ધાન્ત ચર્ચાસમાં
વિચારાર્થ પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ સિદ્ધાન્તવચનાબલીના અંશો. હસ્તાક્ષર માટે નુંઓ :
પેજ ૮૧)

પંચમગૃહાધીરિશ
પૂ. પા. ગો. શ્રીવત્તલભલાલજી મહારાજ
(શ્રીવિક્રીબાવા-કામવન-વિધાનગર)

કોઈ પુરુષ કૃષ્ણસેવામાં તત્પર છે કે નહીં, દમ્ભાદિ હુર્ગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ભાગવતપુરાણના મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરખી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુભુદ્ધિ રાખીને જરૂર જોઈએ.

...તેવા લક્ષણોથી યુક્ત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કારણે ન મળો તો ...જાતે જ બગવત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જરૂર જોઈએ.

પાત્રાપાત્રનો વિવેક રાખ્યા
વિના જો નામહીકારનું દ્યાન આપવામાં આવે તો નામવિક્રયનો દોષ લાગે જ છે કે
જેને કારણે દીક્ષાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજા માણસ થકી કરવવામાં આવતી સેવા ...અને ...કૃષ્ણસેવામાટે કોઈક બીજા માણસ પાસેથી પેસા લઈને કરવવામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને પ્રકારે કરવવામાં આવતી સેવાઓને કારણે ચિત્ત ક્યારે પણ કૃષ્ણપ્રવાણ બની શકતું નથી. ... સેવા... વિત્ત આપીને કરવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે વિત્તના સેવા ચિત્તને રાજસભાવ દર્પ-દમ્ભથી યુક્ત બનાવે છે ...ગોરમહારાજને જેમ યજા-યાગનું ફળ મળતું નથી તેમ પારકા પેસાથી કરવવામાં આવતી તનુજ સેવા કરનારને પણ કૃષ્ણપ્રવાણતાત્ત્વ ફળ ક્યારેય મળતું નથી.

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા ભારા જેવા
પામર જીવને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારા
પૂજય ગુરુદેવને રાસેશ શાહ, અંકલેશ્વર ના સાદર દંડપત્ર પ્રણામ

જેએ પોતાના સ્વરૂપ હોય અને બક્ત હોય તેઓને જ શ્રીહાકોરણુના દર્શાન કરાવવા નોઈએ.

૧૧મો અપરાધ : અવૈષ્ણવ સમક્ષ પોતાના ઘરે બિરાજતા શ્રીહાકોરણુનું પ્રદર્શન કરવું. ફળ : એક વર્ષની સેવા નિષ્ફળ થઈ જાય છે. પ્રાયસ્થિત : શ્રીહાકોરણુને પર્વતામૃતથી સ્નાન કરાવવું. ઉદ્દોષ અપરાધ : શ્રીહાકોરણુના નામે માંગવું. ફળ : સેવા સર્વથા નિષ્ફળ બની જાય છે. પ્રાયસ્થિત : લેટલું માણ્યું કે બેગું કર્યું હોય તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ્ય પ્રભુને દાન દ્વારે આપવું.

આલુવિકા કે યશ વગેરે કમાવવા માટે બજન કરે તો રીતિ થાય?

...તે વ્યક્તિ અન્તે કલેશ જ પામે છે એવો શ્રીમહાપ્રભુણા કથનનો સાફ્સાફ અર્થ છે. વાત કેવળ એહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિષિદ્ધ આચરણને કારણે નાશ થાય છે. ... અત્યાત્પ પણ જ્ઞાન કે સંસ્કાર હોય તે આવું કુકૃત્ય કરી શકતો નથી. જો પોતાના ઘરમાં બિરાજતા પ્રભુનું બજન છોડીને બીજે કરો બજન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને બક્તિ ન કહેવાય.

બાગવતનો પાઠ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો નોઈએ. પ્રાણ આપણા કણું સુધી પણ કેમ ન આવી જાય પરનું આલુવિકાર્થી તો બાગવતનો ઉપયોગ ન જ કરવો નોઈએ. મોઢું વગેરે ધોવા માટે વપરાયેલ અપવિત્ર પાણીને બેગું કરવા માટે જમીનમાં જે ખાડો ખોદવામાં આવે છે તેના જેવા નીચે બગવદ્રાનોપલુંબીઓ હોય છે. આથી... વપરાયેલું ગંધુ પાણી જેમ વપરાશમાં લેવાતું નથી તેમ બગવદ્રાનોપલુંબીઓના ભાવો સારા મનુષ્યો માટે ગ્રાધ નથી હોતા. ... આલુવિકાર્થી પુરાણ્યા કરનાસાંઓ પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીવલ્લભ! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વચ્ચનોથી વિપરીત જેએઓ કોઈ કંઈ કહે છે તો તેઓ બધા ખાન્ત અને કેવળ અન્ધનામ નરકને ગ્રાન્ત થનારા સહજ આસુરી લુંબ છે.

(ગો. શ્રીવિક્રીભાવાની હૃતકામરિત સમુત્તીથી પુષ્ટિસિહાન્ત અચાસિભામાં વિચારાર્થ પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ સિહાન્તાવચનાવતીના અંશોનું હરિલાક્ષર માટે તુંચો : ફેઝ ન.)

પૂ. પા. ગો. શ્રીરમેશકુમારજી મહારાજ

(નારિક-મુંબઈ)

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિર્ણિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા સમુપરાયના પ્રવર્તન મહામભુ શ્રીવાલભાચાર્ય તથા પરવર્તિન્યન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ રૂપણ રાખ્યેબાં ધોષિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર જગતસે વ। - સે વ। સ્થળ - સેવોપ્યોગિસમૃતી-સેવાકર્તા (ગુરુએ વૈખ્રણ) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું ખાલગી અથવા પરિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક ભનાવવું સર્વથા ધર્મવિસ્તૃત હોવાના કારણે એક ધોર ધાર્મિક આપરાધ છે.

...વાલભ સમુદ્ધરયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના ભાણસોના સહયોગ વગર કરતી આરાધના, વાલભ સમુદ્ધરયની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવત્સ્વરૂપના હર્ષાન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અત્યર્ગત માન્ય કિયકલાય નથી.

...ભજન(સેવા) લે નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવદ્ભજનને પુષ્ટિમાર્ગાંય પરિભાષામાં ભગવદ્ભજન જ નથી કહેવાતું. પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણાતા મસ્ત લેવા

પામર જીવને આવ્યા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચહાલવાના પૂજ્ય ગુરુદેવને બીના પ્રજોરા સમૃપ્ત, મોરબી ના સાદર દંડવત્ પ્રણામ

રહીને ભગવદ્ગુરુજીનું કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છેનાનિ.

...બેટ ઘરેલા ઘનથી બોગ ઘરેલી સામચીને પ્રસાદ્યે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્ણિત છે. ...સાર્વજનિક મંજૂસાં દર્શાનાથી જનસમૃદ્ધયાના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાતલભસમૃદ્ધયામાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દર્શિયે પ્રાંતસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ઘંધાના રૂપમાં કરી શકાય છે. ... વાતલભસમૃદ્ધયામાં ગો. મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અવેળુભાં કે પુજારીની હેસિયતમાં કરી પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્ણિત જ નથી બલ્કે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદક છે.

...શ્રીમહાપણું બધા પુષ્ટિમાર્ગીઓની સેદ્ધાન્તિક નિષ્ઠા સ્વધર્માનુસરણનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રવન કરે. ... બધા પુષ્ટિમાર્ગીઓના નિજધરોમાં બિરાજમાન સેવ્યસ્વર્ધકૃપ હેમેશા ખાનગી જ રહે; કારેય સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસ્ય પાદપદં પ્રસ્તીકનું”.

(ગો. શ્રીરમેશકુમારાણી હસ્તાક્ષરિત સમ્મતિથી ભારતની સુપિંડોર્ટમાં રજુ કરવામાટે તૈયાર કરવામાં આવેલ “મહાપણ શ્રીમહૂત્યભાચાર્ય વંશાન ગોસ્વામીઓનું સંપુર્કતાધોષાણપત્ર-૧૯૮૬” ના અંશો)

પૂ. પા. ગો. શ્રીમાધવરાયજી મહારાજ

(વેરાવળ)

કોઈ પુરુષ કૃષ્ણસેવામાં તત્પર છે કે નહીં, દમ્ભાહિ દુર્ગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્બાગવતપુરાણના મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરખી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુભુદ્ધિરાખીને જવું જોઈએ.

...તેવા લક્ષણોથી ચુક્ત ગુરુ ભગવાન કળિયુગને કારણે ન મળો તો ...જાતે જ ભગવત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું જોઈએ.

પાત્રાપત્રનો કિંદે રાખ્યા વિનાળો

પુષ્ટિમાર્ગમાં આવ્યા છતાં અપસિદ્ધાન્તના પ્રવાહમાં તણ્ણાતા ભારા જેવા પામર જીવને આવા શુદ્ધ સિદ્ધાન્તો સમજાવીને પુનઃ પુષ્ટિના પાટે ચઢાવનારા પૂર્ય ગુરુદેવને કેલાશ લક્ષ્મીદાસ મહાવાણા, દુમરા ના સાદર દેડવત્,

स्थितिमां अमारा धरभां आवता लोको द्वारा अमारा सेव्य भगवहस्वरूपना
हर्न करवा के बेट धरवी वगेरे आचरण आराधनानी अन्तर्गत मान्य
कियकलाप नथी।

...भजन(सेवा) जे निज धरभां नथी करातुं तो एवा
भगवहभजनने पुष्टिमार्गीय परिभाषामां भगवहभजन वज नथी कहेवातुं,
पुष्टिमार्गिमां निजधरभां रहीने भगवहभजन करवाना प्रकार सिवाय बीजो
कोई प्रकार छे वज नहि।

...बेट धरेला धनथी बोग धरेली सामग्रीने प्रसाद्वपे ग्रहण करवी
अमारे त्यां बिलकुल वर्णित छे।

...सार्वजनिक भंडिमां हर्नार्थजनसमुद्घयना प्रतिनिधिना इपमां
सेवा करवानी प्रक्रियाने न तो वाल्लभसम्प्रवृथमां कोई अवकाश छे अनेन एवुं
आचरण सिद्धान्तनी दर्शिये प्रशंसनीय पाण छे। भगवत्सेवानुं अनुष्ठान न
तो नोकरीके न तो धंधाना इपमां करी शकाय छे।

... वाल्लभसम्प्रवृथमां गो.महाराजोने ... भगवत्सेवानी अवेलुमां
के पुजारीनी हसियतमां कुर्ह पाण बेट स्वीकारवी भाव वर्णित वज नथी बाटके
अधर्म तथा अयोग्यता संपादक छे।

... श्रीमहाप्रभु बधा पुष्टिमार्गियोनी सैद्धान्तिक निष्ठा
स्वधर्मनुसरणानुं सामर्थ्य तथा पारस्परिक सौमनस्य प्रदेन करे।

... बधा पुष्टिमार्गियोना निजधरोमां बिराजमान सेव्यस्वरूप
हमेशा खानगी वज रहे; क्यारेय सार्वजनिक न बनी जाय! “बुद्धिप्रेरक कृष्णस्य
पादपद्मं प्रसीदत्”।

(गो.श्रीशीलुभावा तथा गो.श्रीवन्दुभावा नी हस्ताक्षरित सम्मतिथी भालनी
सुप्रियकोट्टमां रजु करवामहे तैयार करवामां आवेल “महाप्रभु श्रीभृत्युभावार्थ वंशाल
गोस्वामीओनुं संयुक्ताधोभावापत्र-१९८६” ना अंशो)

પૂ. પા. ગો. શ્રીશયામસુંદરજી મહારાજ

પૂ. પા. ગો. શ્રીક્રિષ્ણપ્રિયજી મહારાજ

(બોરીવલી)

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિશ્ચિત સ્વરૂપ કે વ્યાપ્તાનો ગ્રસન છે, અને બધા ધર્મચાર્ય, આપણા સમ્પ્રદાયના પ્રવર્તક મહાપ્રભુ શ્રીકૃત્તિભાગ્ય તથા પરવર્તીઓન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાપ્તાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઘોષિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પરંપરા અનુસાર ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપયોગિ-સમ્પત્તિ-સેવકતાં (ગુરુએ વૈખણવ) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું જ્ઞાનજી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિરુદ્ધ હોવાના કારણે એક ઘોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાત્તલ સમ્પ્રદાયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરાતી આરાધના, વાત્તલ સમ્પ્રદાયની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃસ્વરૂપના દર્શન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય કિયાકલાપ નથી.

...ભગ્ન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરતું તો એવા ભગવદ્બજનનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિભાષામાં ભગવદ્બજન જ નથી કહેવાતું. પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવદ્બજન કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છે જ નહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્યે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વર્ણિત

છે.

...સાર્વજનિક મંદિરમાં દર્શનાર્થીનિઃનસમુદ્દાયના પ્રતિનિધિના કૃપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલ્લબસમ્પ્રદ્યાયમાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દર્શિયે પ્રશંસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરીકે ન તો ધંધાના કૃપમાં કરી શકાય છે.

... વાલ્લબસમ્પ્રદ્યાયમાં ગો. મહારાજને ... ભગવત્સેવાની અવેળુમાં કે પુલરીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્ણિત જ નથી બલ્કે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદ્ય છે.

... શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગીઓની સૈદ્ધાન્યિક નિષા સ્વધર્માનુસરણાનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રદાન કરે.

... બધા પુષ્ટિમાર્ગીયોના નિજધરોમાં બિરાજમાન સેવ્યસ્વરૂપ હુંમેશા ખાનગી જ રહે; ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની જાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃષ્ણસ્ય પાદપદં પ્રસીદ્ધં”.

(ગો.શ્રીરધામસુદર્શન તથા ગો.શ્રીકલિયલ ની હસ્તપાદરિત સમ્માનિથી ભાસણી સુપ્રિમ્હોર્ણમાં રજુ કરવામાટે તેથાર કરવામાં આવેલ “મહાપ્રભુ શ્રીમહૂલ્લભાચાર્ય વંશજ ગોસ્વામીઓનું સંયુક્તાધોષાપણ-૧૯૮૬” ના અંશો)

ગો. શ્રીયોગેશકુમારજી શ્રીશિશ્કુમારજી
 ગો. શ્રીઅન્જયકુમારજી શ્રીશ્યામસુંદરજી
 (કાંદીવલી - મદ્રાસ)

...જ્યાં ચુંબી સિદ્ધાન્તના
 નિરિચિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન
 છે, અમે બધા ધર્માચાર્ય, આપણા
 સમુપ્રદાયના પ્રવર્તક મહાપ્રભુ
 શ્રીવલલભાચાર્ય તથા પરવર્તીચાન્ય
 પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના
 સંન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ
 સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઘોષિત કરીએ છીએ
 કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ
 પરંપરા અનુસાર ભગવત્સેવા-
 સેવાસ્થળ-સેવોપ્યોગિ-સમૃપતિ-સેવકતાં (ગુરુએ વૈખણવ) તેમજ
 ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલંઘનીય ધાર્મિક
 અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા
 ધર્મવિરલ્દ હોવાના કારણે એક ધોર ધાર્મિક અપસાધ છે.

...વાલ્લભ સમુપ્રદાયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના
 ધનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ
 જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા
 પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરાતી આરાધના, વાલ્લભ
 સમુપ્રદાયની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી
 સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવદ્સ્વરૂપના
 દ્રારી કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય
 કિયાકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરાતું તો એવા ભગવદ્ભજનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિબાળામાં ભગવદ્ભજન જ નથી કહેવાતું, પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવદ્ભજન કરવાના ગ્રહણ સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છે જ નહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્ધપે ગ્રહણ કરવી અમારે ત્યાં બિલકુલ વન્નિત છે.

...સાર્વજનિક મંહિરમાં દર્શનાર્થીજનસમૃદ્ધાયના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની ગ્રહિયાને ન તો વાલ્લબસમ્પ્રવાયમાં કોઈ અવકાશ છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દાખિએ પ્રશંસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરીકે ન તો ધંધાના રૂપમાં કરી શકાય છે.

... વાલ્લબસમ્પ્રવાયમાં ગો.મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અવેલુમાં કે પુણીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વન્નિત જ નથી બલે અધર્મતથા અયોગ્યતા સંપાદ્ય છે.

...શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગાથોની સૈદ્ધાન્યિક નિષા સ્વધર્માનુસરણાનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રદાન કરે.

... બધા પુષ્ટિમાર્ગાથોના નિજધરોમાં બિરાજમાન સેવ્યસ્વરૂપ હંમેશા ખાનગી જ રહે; ક્યારેય સાર્વજનિક ન બની શકાય! “બુદ્ધિપ્રેરક કૃખળસ્ય પાદપદ્મ પ્રસીદ્ધનુ”.

(ગો.શ્રીયોગોરાહુમારાલ તથા ગો.શ્રીઅલઘુમારાલ ની હસ્તાક્ષરિત સમુત્તીથી ભાસાની સુપ્રિમ્કોઈ માં રજુ કરવામાટે તૈપાર કરવામાં આવેલ “મહાપ્રભુ શ્રીમહૂલભાચાર્ય વંશજ ગોરવામીઓનું સંપુક્તાધ્યોપાદાપત્ર-૧૬૮૯” ના અંશો)

ગો. શ્રીરસિકરાયજુ મહારાજ
 ગો. શ્રીગોપિકાલંકારજુ શ્રીવત્તભલાલજુ
 (ઉપલેટા - રાજકોટ)

કોઈ પુરુષ કૃષ્ણસેવામાં તત્પર છે કે નહીં, દમ્ભાડિ હુગુણોથી રહિત છે કે નહીં; તેમજ શ્રીમદ્ભગવતપુરાણા મર્મનો જાણકાર છે કે નહીં આટલી વાતો સરળી રીતે ચકાસી લીધા પછી જ તેની પાસે ગુરુબુદ્ધિ રાખીને જવું જોઈએ.
 ...તેવા લક્ષણોથી યુક્ત ગુરુ બળવાન કળિયુગને કારણો ન મળો તો ...જાતો જ ભગવત્સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ જવું જોઈએ.

પાત્રાપાત્રનો વિવેક રાખ્યા વિના જે નામદીક્ષાનું દાન આપવામાં આવે તો નામવિકિયનો દોષ લાગે જ છે કે જેને કારણે દીક્ષાદાતા અપરાધી બને છે.

પેસા આપીને કોઈ બીજા માણસ થકી કરાવવામાં આવતી સેવા ...અને ...કૃષ્ણસેવામાટે કોઈક બીજા માણસ પાસેથી પેસા લઈને કરવામાં આવતી સેવા... આવા બન્ને પ્રકારે કરવામાં આવતી સેવાઓને કારણે ચિત્ત કયારે પણ કૃષ્ણપ્રવણ બની રહતું નથી. ... સેવા... વિત્ત આપીને કરાવવામાં આવતી હોય ત્યારે તે વિત્તજી સેવા ચિત્તને રાજસભાવ દર્પ-દમ્ભથી યુક્ત બનાવે છે ...ગોરમહારાજને જેમ યજા-યગનું ફળ મળતું નથી તેમ પારકા પૈસાથી કરવામાં આવતી તનુજ સેવા કરનારને પણ કૃષ્ણપ્રવણતાદ્વારા ફળ કયારેય મળતું નથી

જેઓ પોતાના સ્વજન હોય અને ભક્ત હોય તેઓને જ શ્રીઠકોરજુના દર્શાન કરાવવા જોઈએ.

૧૧મો અપરાધ : અવૈષ્ણવ સમક્ષ પોતાના ઘરે બિરાજતા શ્રીઠકોરજુનું પ્રદર્શાન કરવું, ફળ : એક વર્ષની સેવા નિષ્ઠળ થઈ જાય છે.

પ્રાયશિચિત : શ્રીડકોરલુને પરંગામૃતથી જ્ઞાન કરાવવું ડફાઓ અપરાધ : શ્રીડકોરલુના નામે માંગવું. ફળ : સેવા સર્વથા નિષ્ઠળ બની જાય છે. પ્રાયશિચિત : જેટલું માગવું કે બેગું કર્યું હોય તેનાથી પાંચ ગણું નેવેદ્ય પ્રભુને દાન રૂપે આપવું.

આજુવિકા કે યસ વગેરે કમાવવા માટે બજાન કરે તો શી ગતિ થાય ? ... તે વ્યક્તિ અન્તે કલેશ જ પામે છે એવો શ્રીમહાપ્રભુલુના કથનનો સાફ્ટસાફ અર્થ છે. વાત કેવળ એહિક કલેશ પર નથી અટકતી, તેના પરલોકના અધિકાર અને ફળ નો પણ આવા નિષિદ્ધ આચરણને કારણે નારા થાય છે. ... અત્યલ્પ પણ જ્ઞાન કે સંસ્કાર હોય તે આવું કુકૃત્ય કરી શકતો નથી. જે પોતાના ધરમાં બિરાજતા પ્રભુનું બજાન છોડીને બીજે કરો બજાન(સેવા) કરવામાં આવે તો તેને બાહી ન કહેવાય.

ભાગવતનો પાઠ પ્રયત્નપૂર્વક, અન્ય કોઈ પણ હેતુ વિના જ કરવો નોઈએ. પ્રાણ આપણા કષ્ટ સુધી પણ કેમ ન આવી જાય પરન્તુ આજુવિકાર્થ તો ભાગવતનો ઉપયોગ ન જ કરવો નોઈએ. મોહું વગેરે ધોલા માટે વપરાયેલ અપવિત્ર પાણીને બેગું કરવા માટે જમીનમાં જે ખાડો ખોદવામાં આવે છે તેના જેવા નીચ ભગવદ્ગીનોપલુંબીઓ હોય છે. આથી... વપરાયેલું ગંદુ પાણી જેમ વપરાશમાં લેવાતું નથી તેમ ભગવદ્ગીનોપલુંબીઓના ભાવો સારા મનુષ્યો માટે ગ્રાહ્ય નથી હોતા. ... આજુવિકાર્યે પુરાણકથા કરનારાઓ પણ આવા ગાયોકો સમાન છે.

હે શ્રીવલભ ! આપે કહેલ (ઉપરોક્ત) વચનોથી વિપરીત જેઓ કોઈ કંઈ કહે છે તો તેઓ બધા ભાન્ત અને કેવળ અન્ધન્તમ નરકને પ્રાપ્ત થનારા સહજ આસુરી જીવ છે.

(ગોશ્રીરસિકરાયજી તથા ગોશ્રીગ્રોપિકાંકરલું ની હસ્તાક્ષરિત સમુત્તિથી પુષ્ટિદ્વાન્ત ચર્ચાસભામાં વિચારાર્થ પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલ સિદ્ધાન્તવચનાવલીના અંશો. હસ્તાક્ષરો માટે જુઓ પાણા ક.)

પૂ. પા. ગો. ચિ. શ્રીપુરુષોત્તમલાલજ

જુનાગઢ

(ક) શ્રીમહાપ્રભુજી વલ્લભાચાર્યજીના પુટિસમ્પ્રદાયમાં બે દીક્ષા આપવામાં આવે છે. બન્ને દીક્ષાનું પ્રયોગન અને તત્પરચાતું કર્તાદ્વારા પણ વિચાર ભૂભળ આવશ્યક છે. કેવળ રિષ્યેષણાથી પેરાઈની વધારે રિષ્યો બનાવવામાટે આપવામાં આવતી બલસમ્બન્ધ દીક્ષાથી કોઈ અર્થ જરતો નથી. કે વ્યક્તિ ભગવત્સેવા કરવામાટે તૈપાર નથી તેણે કદાપિ બલસમ્બન્ધ દીક્ષા લેવી જોઈએ નહીં. પણ શ્રીમહાપ્રભુજીના સિદ્ધાન્તમાં નિષ્ઠાવાળો તો હોય તો તેણે કેવળ નામદીક્ષા અહંકાર કરવી જોઈએ. અને અન્યાંશનો ત્યાપા કરી શ્રીકૃપણનો આક્રમય

દર્દ કરવા પ્રયત્નરૂપીલ રહી નામસેવારત રહેલું જોઈએ. પરંતુ બલસમ્બન્ધ દીક્ષા લીધા પછી શ્રીકૃપણની સેવા અનિવાર્ય છે.

શ્રીકૃપણની સેવા પણ શ્રીમહાપ્રભુજીને બતાવેલ રીતિ અનુસાર જ થઈ રહે. પોતાના ધરમાં પોતાના પરિવારના સભ્યો સાથે પોતાના દ્રવ્યથી જ ભગવત્સેવા કરવી જોઈએ. કોઈને દ્રવ્ય આપીને કે લઈને કરવામાં આવતી સેવા જે ભગવત્સેવા તો કદાપિ નથી જ પણ શ્રીમહાપ્રભુજીનો દ્રોહ હોલાથી ગુરુ અપરાધથી ત્રસ્ત બનાવી આડુફપતિત બનાવે છે. અને આ ભક્તિમાર્ગથી જાણ કરે છે. પોતાનું ગુજરાત ચલાવવા માટે કરવામાં આવતી ધંધાદારી સેવાથી તો ચાંડાલ સમાન હીન દેવલક થઈ જાય છે. અતઃ ભગવત્સેવા પોતાના ધરમાં અને પોતાના દ્રવ્ય અને તન થી જ થઈ રહે.

સેવાની નોભ જ કયા પણ પોતે અથવા નિષ્કામ ભગવહીયો સાથે મળીને જ કરવી જોઈએ. ધંધાદારી કથકારો પાસે દ્રવ્ય આપીને કરાવવામાં આવતી કથા પણ રાજમાં થી હોમ્યા બરાબર છે. આવી કથાઓ, પલસ્યાણો, કીર્તિનો કે સભાદી પુટિમાર્ગીપ સિદ્ધાન્તથી સંદર્ભ વિરુદ્ધ છે. અતઃ સેવા અને કથા બન્ને, દ્રવ્ય આપીને કે લઈને કસ્ત્વાથી કોઈ પણ અલોકિક પુટિફણની પ્રાપ્તિ સ્વભેદ ન થઈ રહે પણ બહિમુખ અલરય થયાય.

(ખ) અમે તો રાજના ખાસા ખવાસ મુક્તિ મન ન આવે રે" પ્રનાથિપનું સેવન કરનારા અમે મુક્તિ માંગતા નથી. છતાં પુટિમાર્ગીવિ પણ વો બાગવત સપ્તાહ બેસાડીને પોતાના પિતૃઓને મોકાનાર્થે મોકાવે છે! પિતૃમોકાન્યે બાગવત સપ્તાહ! કોઈ એક સો આછ! કોઈ એક હલર આછ! ... આપણા પિતૃઓ તો ગોલોક માં લાય છે એમને પાછા મોકામાં રાખ માટે મોકલો

છો? ... ભાગવત સન્ધાહ પૂરી કરીને પછી મારા પહેરામણી કરે અને કહે કે ગોલોકઘામ.. હવે ગોલોક ઘામમાં મોકલવા છે! એટલે પિતૃઓને અરીથી ત્યાં હેડા-દેડી જ કરાવવી છે! આપણું કોઈ ધ્યેય જ નક્કી નથી!! આપણે શ્રીમાણપ્રભુજીના ગ્રન્થો ખોલ્યા નથી એનું આ દુઃખનિષ્ઠામણે કે જે આપણા પૂર્વનેને પાર બોગલવું પડે છે.

(પૂ.પા.ગો.ચિ.શ્રીપુણ્યોત્તમલાલજી, જુનાગઢ શ્રીધર્મનાથક પ્રવાન, રાજકોટ, ૨૦૦૯)

પૂ.પા.ગો.ચિ.શ્રીઅક્ષયકુમારજી મહોદ્ય

(રાજકોટ)

અ ૧૯૮૫ જી ૨૧ તે
ભ્રલસમ્ભાન્ધદીકા પ્રદાન કરવામાં
આવે છે એમાંથી ધારા ખરા દીકારીઓ
એવા હોય છે નેમને પુષ્ટિમાર્ગ શું છે,
દીકા પછી એમણું કર્તવ્ય શું છે,
પુષ્ટિમાર્ગના પાયાગત સિદ્ધાંતો શું છે
એના સાથે એમને કોઈ પણ પ્રકારની
નિરખત નથી હોતી. આવા દીકારીઓ
તો ફક્ત જાતને વૈષ્ણવ કહેડાવવાની
ઓપચારિકતા પૂરી કરે છે. ...નેમનો
ધ્યેય રાસ-ગરબા, દર્શાન અને પ્રસાદ
પૂરતો જ સીમિત છે. આપણા સેવ્ય

પ્રભુમાં નિરોધ સિદ્ધ થાય, પ્રભુનો સાનુભાવ-સાક્ષાત્ પ્રકટ થવું-થાય એ જ
પુષ્ટિમાર્ગાધેનું ફળ છે અને એ જ દુસેક પુષ્ટિમાર્ગનો ધ્યેય હોવો જોઈએ.
...પુષ્ટિમાર્ગના સાચા ધ્યેયને જ આજે પુષ્ટિમાર્ગાધો વિસરી ગયા છે. ...માર્ગના
ગ્રન્થોના અધ્યયનમાં અનુયાયી વર્ગની ઘટતી જતી રૂચિ આ પરિસ્થિતિની ધારા
અંગે જવાબદાર છે. શ્રીઆચાર્યમચારણોના ઉપદેશો જ આપણને આ પરિસ્થિતિમાંથી
ઉગાડી રક્ષે. ...પોતાના સિદ્ધાન્તનો નિરચય કરતા શ્રીવત્સલ આપણને
“કૃષુસેવા સંગ કાખી”નો જ ઉપદેશ કરે છે. પણ માર્ગમાં વધતા જતા
વ્યાપારીકરણને કારણે શ્રીવત્સલાધીરણા ગૃહસેવાના સિદ્ધાન્તને કેટલી હાની પહોંચી
છે તે આપણે સહુ જોઈ શકીએ છીએ. ...શ્રીઆચાર્યમચારણની કૃપાથી જગતના
અધિપતિ એવા સાક્ષાત્ પૂર્ણપુરુષોત્તમ આપણે ત્યાં પદ્ધતારી આપણી સેવા અંગીકાર
કરે છે એથી વિરોધ કૃપા બીજી કરી હોઈ રહે? ...એવા પુષ્ટિપ્રભુને પોતાને ધરે

પદ્મરાવી સર્વરસભાર્પણ પૂર્વક એમની સેવા કરવાને બહલે જાહેર સ્થાનો (હવેલીઓ) માં પેસા દ્વારા દ્વારા કરાવીને જ અનુયાયીર્વાં સંતોષ માની લે છે. પછી ઘરે સેવા કરવાની એમને કોઈ જરૂર નથી લાગતી. શ્રીવલ્લભની આજ્ઞા પર નિષ્ઠાપૂર્વક ચાલવાવાળા (સિદ્ધાન્તવાહી) પણ આજે માર્ગમાં ઘણા અનુયાયીઓ છે. પણ માર્ગ (હવેલીઓ) માં સેવાના નામે થતા જાહેર પ્રદર્શનોથી એમના હવ્ય પણ વીધાય છે. એવા જાહેર મહિદોરો કે જ્યાં બધાને નફા-નુફાનનો વિચાર છે, મનોરથીનો વિચાર છે પણ પ્રભુના સુખનો કોઈ વિચાર નથી. એવા વાતાવરણમાં શ્રીમહાપ્રભુલુનો “ચેતસ્ત તત્પ્રવણં સેવા” નો ઉપદેશ કેટલી હુદે રાક્ષય છે? એવા વાતાવરણમાં ચિત્તની પ્રવણતા કેવી રીતે થઈ શકે છે કે જ્યાં ધર્મના નામે (હવેલી-કથા-યાત્રા-કીર્તન-દાહીલીલા-રાસલીલ વગેરેમાં) વેપાર ચાલતો હોય ધર્મના નામે થતી આવી વ્યાપસારિક પ્રવજી ચાલતી લોઈને લાગે છે કે આપણા આચાર્યચરણ પ્રત્યેની આપણી નિષ્ઠા મરી પરવારી છે.

શ્રીમહાપ્રભુલું આજ્ઞા કરે છે કે જેમાં ચિત્ત પ્રસોલાઈ જાય એ જ સેવા છે. ચિત્તની પ્રવણતા કેવી રીતે થાય? “તત્સિદ્ધયૈ તનુચિત્તા”...પોતાના દેહ(શરીર)થી અને ગોતાના વિત્ત(ધન)થી પ્રભુસેવા કરવી જોઈએ. શ્રીપ્રભુચરણ આજ્ઞા કરે છે...ધન દઈને અથવા લઈને કરવામાં આવતી સેવા ફલકૃપા માનસી સેવાને સાધી શકતી નથી એટલા માટે શ્રીઆચાર્યચરણે “તનુજ-ચિત્તા” અલગ ન કહી ‘તનુચિત્તા’ સમસ્તપદ કહ્યું. આ વિષયપર શ્રીપુરુષોત્તમચરણ લેખે છે ...જો વિત્ત વેતનની જેમ દઈને સેવા કરાવવામાં આવે તો તેનાથી ચિત્તમાં રાજ્ય વધે છે, આહુકાર આવે છે, અને જો વિત્ત વેતનની જેમ લઈને સેવા કરવામાં આવે તો જેવી રીતે પ્રાભુણું વરણ હોય પણ તેને યજાનું ફળ નથી મળતું (તેમ સેવા-મનોરથના નામે પેસા લેનાર ગો.બા., ટ્રસ્ટ, મુખ્યિયા વગેરેની સેવા નિષ્ઠળ જાય છે). આથી સ્વપ્ન થાય છે કે વિત્ત-પેસા દઈને કરાવવામાં આવતી ચિત્તા સેવા અથવા વિત્ત લઈને કરવામાં આવતી તનુજ સેવા માનસીકૃપ ફળને નથી સાધી શકતી. આ બંને સેવા જ્યારે સાથે થાય છે, પોતાના તનથી અને પોતાના ધનથી જ્યારે તનવિતજ્ઞ સાથે કરવામાં આવે છે ત્યારે એ માનસી સિદ્ધ કરે છે. ...પ્રભ કૃપાળું શ્રીવલ્લભે આપણને એમના સર્વરસ્વ એવા પ્રણાધિપતિ પદ્મરાવી આપ્યા. એવા પ્રભુને પોતાના સર્વરસ્વ માનીને એમની સેવા કરવાને બહલે એ પ્રભુનો જ ઉપયોગ કરી પોતાના અર્થ સાધવાવાળા (હવેલીવાળાનોની) શું ગતિ થશે એ તો પ્રભ જ જાણે.

(ખ) ધરણો એવો વર્ગ છે જેને (સેવા-મનોરથ-કથા-કીર્તન વગેરેના) વ્યાપારીકરણનો વિરોધ જરા પણ પસંદ નથી. તેમની દાલીલ હોય છે કે આનાથી પ્રચાર થાય છે, વ્યાપ વધે છે. પણ તેવા વ્યાપ વધારવાથી શું ફાયદો કે જેમાં કોઈ

ફલશ્રૂતિ જ ન હોય! ... પહેલા જથુરે દ્રવ્ય ખૂબજ વધી જતું તો તેનો ભગવદ્
વિનિયોગ થાય તે ભાવથી પ્રભુને છપણભોગ અસોગાવવામાં આવ્યાં. આકે દ્રવ્ય
ઘટી જથુતો છપણભોગ કરવામાં આવે છે અને બીડ બેગી કરવામાં આવે છે. ... આ
(ધંધકીય મનોરથોના) દૂધણના કારણે વધારે પડતા વૈષણવોની એવી માનસિકતા
બંધાઈ ગઈકે બેટ ઘરી દીધી એટલે ધર્મ નિભાવી લીધો. (સેવા-મનોરથ-હરાનને)
વૈષયવાળાણ(હવેલીવાળ)ને ખરીદવાવાળા મળી ગયા એટલે દૂધણ દિવસેને દિવસે
વધતું ગયું. પણ દરેક પુષ્ટિમાર્ગને સમજાનું પડરોકે ફક્ત બેટ ઘરી દેવાથી ધર્મ નથી
થઈ જતો. કેમકે ધર્મ કોઈ વૈષય કે ખરીદવા ની વસ્તુ નથી. ... બીજાને સુધારતા
પહેલા આપણે સુધરીયે તો ... સંપ્રદાય આ વ્યાપારીકરણના દૂધણથી મુક્ત થશે.
(પૂર્વાંગો. શ્રીઅનસયુમારણ મહોદય, શ્રીકૃષ્ણાશ્રયહવેલી, રાજકોટ, ક: શ્રીવલ્લભભાઈ માપુર)

પૂ. પા. ગો. ચિ. શ્રીજયહેવલાલજ શ્રીપ્રજોશકુમારજ (કડી-અમદાવાદ)

“આપ સેવા કરી શીખવે
શીહરિ”, વલ્લભે પોતે સેવા કરી અને
વૈષણવને સેવા શીખવાડી છે.
ઠંકોરણુંએ કીધું કે હું કોઈ દેવી નથી
પણ સાક્ષાત् કલ્યાણસત્યાજીનું સ્વરૂપ
છું. અને તુ વલ્લભની પાસે જ જ
વલ્લભ થકી સહુ પડે સહેલું. અને તુ
એમની જોડે ખ્રલસમબન્ધ લે. અને
પછી તુ મારી બરાબર રીતે સેવા કર.
વલ્લભે બ્રહ્મસમબન્ધ આપ્યું.
પુષ્ટિનિ શિખવાડી અને પછી એ
ઘરમાં આનન્દી “ગૃહે સ્થિત્વા
સ્વર્ધમ્બત: અવ્યાવૃતો ભજેત કૃષ્ણમ” ની રીતે સેવા સુંદર રીતે કરવા લાગી ગયા.
આ વાતાનો ભાવાર્થ એ જ છે કે વલ્લભ લેમ આજા કરે છે એ જ પ્રમાણે સેવા
કરવી અન્યથા સેવા કરવાનો કોઈ લાભ થતો નથી.

(ગો. શ્રીજયહેવલાલજ. વચનસૂત - ૮૪ વૈષણવાતી અન્તર્ગત વાતા : બાબાનેલુ દ્વારા)

સંયુક્ત ધોષણાપત્ર : અમદાવાદ

આજે ફરીથી એ સમય આવ્યો છે. તેનાથી પણ મુરેકેલ સમય આવ્યો છે. તે સમયે તો અન્યમાર્ગીય લોકો મતોને પ્રસ્તુત કરીને જમ ઉત્પન્ન કરતા હતા. પણ આજે તો આપણા સમગ્રયના જ 'સુજાજનો' શ્રીમહાપ્રભુલની વાણીનો વિપરીત અર્થ કરી રહ્યા છે. લોકોને પથખાદ કરી રહ્યા છે, ક્ષીણવોની સાથે ધોર અન્યાય કરી રહ્યા છે. તેથી જ હાતમાં મહાપ્રભુ શ્રીવલ્લદીશના વંશજ પુટિમાર્ગીય પુણા આચાર્યોને એક 'સંબાદસ્થાપકમાર્ગળા'ની સ્થાપના કરીને મુખ્યમંડળમાં ... ચાર ટિબસ સુધી એક પુટિસિદ્ધાન્ત ચર્ચાસભાનું આચોજન કર્યું હતું. ... સભામાં ત્પ મહાનુભાવ આચાર્યો ઉપસ્થિત હતા. ૨૮ ગોરવામી આચાર્ય મહાનુભાવોને ગો. શ્રીશયામમનોહરલુ મહારાજાશ્રી (કિરાનગઢ-પાલો)ના 'સિદ્ધાન્તવચનાવલી'ના ભાવાનુપાણે સહમતિ આપી હતી. કેટલાક આચાર્ય મહાનુભાવોને અસહમતિ આપી હતી અને કેટલાક મૌન રહ્યા હતા. અસહમતિ પ્રકટ કરવાવાળા પૂ. ગો. શ્રીહરિસાયલુ ક્રાંત્બૂપાણલાલલુ મહારાજાશ્રી, જામનગરવાળાને પૂજાય ગોરવામી શ્રીશયામમનોહરલુ મહારાજાશ્રીની સાથે તેમણે કરેલ ભાવાનુપાણા મુદ્દુઓ ઉપર ચર્ચા ગ્રામીન કરી હતી. ... સમગ્રના અભાવે ચર્ચા નિર્ણયપર પહોંચી ન રહી. પરન્તુ વર્તમાનમાં કેટલાક ચર્ચાસ્પદ, સંચાયાસ્પદ મુદ્દુઓની સ્પષ્ટતા આ ચર્ચામાં પ્રાપ્ત થઈ તે અરેખર એક મોટી સિદ્ધિ છે. એટલું જ નહીં પરન્તુ નીચે બતાવેલ મુદ્દુઓના વિશ્લેષણમાં પૂજાય શ્રીશયામમનોહરલુની સાથે સહમત થઈને પૂજાય શ્રીહરિસાયલુએ આપણા સમગ્રાયની ઉત્તમ સેવા કરી છે:

૧. પુટિમાર્ગીય સેવ્યસ્વરૂપ પૂર્ણપુરુષોત્તમ સ્વરૂપથી જ બિસાને છે, તે સ્વરૂપ પછી ગુરુના સેવ્ય હોય કે શિષ્ય (વૈષ્ણવ)ના સેવ્ય હોય. બન્ને (સ્વરૂપો)માંથી કોઈમાં પણ પુરુષોત્તમપણું ન્યૂનાધિક હોતું નથી.
૨. પુટિમાર્ગીય સિદ્ધાન્ત અનુસાર કૃષ્ણસેવા કરવાનું સ્થાન ઘર જ હોઈ રહે છે, સાર્વજનિક(સ્થળ) નહીં.
૩. પુટિમાર્ગીય બગવતસેવાને ધનની પ્રાપ્તિનું સાધન બનાવવું ન જોઈએ.
૪. દેવલક વ્યક્તિ (=બગવતસેવ્યસ્વરૂપને ધનની પ્રાપ્તિનું સાધન અથવા ચાળુવિકાનું સાધન બનાવનાર) ની સેવા નિષિદ્ધ કક્ષાની હોવાથી (તે) સેવાનો અધિકારી નથી.
૫. શ્રીઠકોરલને માટે કોઈ પણ પ્રકારની ઘન-બેટ માંગલી અથવા સ્વીકારવી એ શાખદૂરા નિષિદ્ધ છે. એટલું જ નહીં પરન્તુ લાભ-પૂજાના હેતુથી પોતાનામાટે દ્રવ્ય અથવા કોઈ વસ્તુને સ્વીકારવી તે શાખાની દરિમાં

ત્રણાનુભન્ધી દોષને ઉત્પન્ન કરનાર હોલાથી બન્ધનકારક છે.

૬. પુષ્ટિમાર્ગના સિદ્ધાન્ત અનુસાર શ્રીહકોરલુને નિવેન કરેલા પદ્ધાર્થનું જ સમર્પણ થઈ રહે છે અને સમર્પિત પદ્ધાર્થોનો જ બગવદ ઉચ્ચિષ્ટપમાં પ્રસાદ લઈ શકાય છે. શ્રીહકોરલુ માટે ઘન અથવા બેટ ના ઝૂપમાં આવેલ સામગ્રીને પ્રસાદના ઝૂપમાં લઈ શકાતી નથી કે મને શ્રીહકોરલુ માટે ઘન અથવા બેટના ઝૂપમાં પ્રાપ્ત થયેલ પદ્ધાર્થ(દ્રવ્ય)થી આવેલ સામગ્રીને પ્રસાદના ઝૂપમાં પાછી લેવાથી 'દ્વાપહાર'નું પાપ લાગે છે.

૭. સેવા તો શાસ્ત્રનો વિષય છે. તેથી સેવાના સમ્બન્ધમાં શાસ્ત્રથી- શ્રીમહાપ્રભુજીના ગ્રન્થોથી જ બધો નિર્ણય થઈ રહે છે, અન્ય કોઈ પ્રકારે નથી.

(સંપુર્કત ઘોષણાપત્ર : અમદાવાદ, મિત્ર ફાલ્ગુન સુવીંગ, શ્રીવલ્લભભાઈ ૫૧૪,
દિનાંક : ૧૧ માર્ચ ૧૯૯૨)

ઉપરોક્ત સિદ્ધાન્ત ગર્જના કરનારા ગોસ્વામી મહાનુભાવોના હસ્તાક્ષર

:

નિલી ગો. શ્રીકલજાયણ મહારાજ (અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીપણેન્દ્રકુમારલુ મહારાજ (અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીદ્વિક્તિનનાયાર્યણ, ચાતુર્યોરા (ગોકુલ-અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીપણેશકુમારલુ મહારાજ (કડી-અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીરાજેશકુમારલુ મહારાજ (કડી-અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીવલ્લભલાલલુ મહારાજ (કડી-અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીજયદેવલાલલુ મહારાજ (કામા-વીરમગામ-અમદાવાદ)

પૂ. પા. ગો. શ્રીમથુરેશલુ મહારાજ (કામા-વીરમગામ-અમદાવાદ)

“મહાપ્રભુ શ્રીમહાલતભાગ્યાર્થ વંશજ ગોસ્વામીઓનું સંયુક્ત ઘોષણાપત્ર” ૧૯૮૬

...જ્યાં સુધી સિદ્ધાન્તના નિરિચિત સ્વરૂપ કે વ્યાખ્યાનો પ્રશ્ન છે, અમે બધા ધર્માર્થ, આપણા સમુપ્તયના પ્રવર્તક મહાપ્રભુ શ્રીલલભાગ્યાર્થ તથા પરવતીએન્ય પણ માન્ય બધા વ્યાખ્યાકારોના સન્દેહરહિત વિધાનોના આધારે આ સ્વરૂપ શાખાઓમાં ઘોષિત કરીએ છીએ કે આપણા ધાર્મિક સિદ્ધાન્ત તેમજ પર્યાપ્ત અનુસાર ભગવત્સેવા-સેવાસ્થળ-સેવોપયોગિસમૃપત્તિ-સેવાકર્તા (ગુરુકે વૈજ્ઞાન) તેમજ ભગવત્સ્વરૂપનું ખાનગી અથવા પારિવારિક હોવું એક અનુલલંઘનીય ધાર્મિક અનિવાર્યતા છે. તેથી તેઓમાંથી કોઈને પણ સાર્વજનિક બનાવવું સર્વથા ધર્મવિરુદ્ધ હોવાના કારણે એક ઘોર ધાર્મિક અપરાધ છે.

...વાલ્લબ સમુપ્તયના સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે પોતાના ધરમાં પોતાના ધનને તથા નિજ પરિવારજનોને ભગવત્ સ્વરૂપની સેવામાં ઉપયોગમાં લેવા એ જ આરાધનાનું વાસ્તવિક સ્વરૂપ છે.

...આથી પોતાના ધરમાં પોતાના ધનના વિનિયોગ વિના તથા પોતાના પરિવારના માણસોના સહયોગ વગર કરાતી આરાધના, વાલ્લબ સમુપ્તયની આરાધનાની પરિભાષા પ્રમાણે આરાધના છે જ નહિ. આવી સ્થિતિમાં અમારા ધરમાં આવતા લોકો દ્વારા અમારા સેવ્ય ભગવહૃદસ્વરૂપના દર્શાન કરવા કે બેટ ધરવી વગેરે આચરણ આરાધનાની અન્તર્ગત માન્ય ડિયાકલાપ નથી.

...ભજન(સેવા) જો નિજ ધરમાં નથી કરાતું તો એવા ભગવહૃદબજનને પુષ્ટિમાર્ગીય પરિભાષામાં ભગવહૃદબજન જ નથી કહેવાતું. પુષ્ટિમાર્ગમાં નિજધરમાં રહીને ભગવહૃદબજન કરવાના પ્રકાર સિવાય બીજો કોઈ પ્રકાર છેજનહિ.

...બેટ ધરેલા ધનથી બોગ ધરેલી સામગ્રીને પ્રસાદ્યે ગ્રહણ કરવી અમૃતે ત્યાં બિલકુલ વર્જિંત છે. ...સાર્વજનિક મંહિરમાં દર્શાનાર્થીજનસમુદ્ધાયના પ્રતિનિધિના રૂપમાં સેવા કરવાની પ્રક્રિયાને ન તો વાલ્લબ સમુપ્તયમાં કોઈ અભક્તા છે અને ન એવું આચરણ સિદ્ધાન્તની દર્શિએ પ્રશંસનીય પણ છે. ભગવત્સેવાનું અનુષ્ઠાન ન તો નોકરી કે ન તો ધંધાના રૂપમાં કરી રહ્ય છે. વાલ્લબ સમુપ્તયમાં ગો. મહારાજોને ... ભગવત્સેવાની અવેલુ માં કે પુજારીની હેસિયતમાં કંઈ પણ બેટ સ્વીકારવી માત્ર વર્જિંત જ નથી બલ્કે અધર્મ તથા અયોગ્યતા સંપાદક છે.

...શ્રીમહાપ્રભુ બધા પુષ્ટિમાર્ગાથોની સેદ્ધાન્તિક નિઝા સ્વરૂપનુસરણાનું સામર્થ્ય તથા પારસ્પરિક સૌમનસ્ય પ્રવન કરે.

... बधा पुष्टिभागीयोना निजघरोमां भिराजभान सेव्यस्वपुप हंमेशा
भानगी ज रहे; क्यारेय सार्वजनिक न बनी लाय! “बुद्धिमेत्रक कृष्णस्य पादपद्मं
प्रसीदत्”.

(“महाप्रभु श्रीभगवत्प्रभायार्थं वंशज गोस्वामीयोनुं संयुक्त घोषणापत्र”
१९८६, पुष्टिसिद्धान्तचर्चसभा संक्षिप्त विवरण, पृष्ठ ५६-५८)

भारतनी सर्वोच्च अदालतमां
उपरोक्त सिद्धान्त गर्वना करनारा गोस्वामी महानुभावोना हस्ताक्षर
संयुक्त घोषणापत्रपर मूल हस्ताक्षरोंकी कोटो कोपी

५५५ संख्या.
कृष्णसिद्धान्ती
 अंग्रेजी अल्फेट-हिन्दी
 हिन्दी-अंग्रेजी
 गोस्वामी नवजीवन
 श्रीग्रन्थामी श्रीमद्विष्णु
 (जीवनशिला)
 गोप्त्वामी हरिराम
 लड़ा कंदिर (भंवड)
 गोस्वामी हरिहर
 लड़ा कंदिर

गोस्वामी विजय
 उत्तराधि जीवनशिला कोखदा
 २८.८.२०१२ अ.ग.प्रा. २

गो. वृजाधीरा बंबड
 श. वृजेश्वरजी जी
मुमुक्षुभानी
 श. शशाकुमार कोखदा.
 श. वृजेश्वरकुमार जी
 श. वृजेश्वरकुमारजी - जी
वृजेश्वर
 श. वृजेश्वर सुरत
गोस्वामी विजय
गोस्वामी नवजीवन
 कोखदा - भंवड-भंवड
गोस्वामी विजय
 गो. मुरली मनोहर बंबड
गोस्वामी विजय
 गोस्वामी विजय - भंवड (विजय)
वृजेश्वर
 वृजेश्वर कोखदा
वृजेश्वर
 गो. वृजेश्वर विजय
वृजेश्वर
 वृजेश्वर

ભારતની સર્વોચ્ચ અધ્યાત્મમાં
ઉપરોક્ત સિદ્ધાન્ત ગર્વના કરનારા ગોસ્ત્વામી મહાનુભાવો

૧

૨

૩

૪

૫

૬

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

૧૨

ભારતની સર્વોચ્ચ અદ્યાત્મમાં
ઉપરોક્ત સિદ્ધાન્ત ગર્જના કરનારા ગોસ્ત્વામી મહાનુભાવો

૧૩

૧૪

૧૫

૧૬

૧૭

૧૮

૧૯

૨૦

૨૧

૨૨

૨૩

૨૪

ભારતની સર્વોચ્ચ અધ્યાત્મમાં
ઉપરોક્ત સિદ્ધાન્ત ગર્જના કરનારા ગોસ્ત્વામી મહાનુભાવો

૨૫

શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

૨૬

શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

૨૭

શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

શ્રી. લાલ. ગો. શૈવપાત્રાલાલગ્રામી મહારાજ

એવ અનેકે વાચી વિ. વાટ્સાનું :

ગો. શૈવપાત્રાલાલગ્રામી, શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી, ગો. શૈવપાત્રાલાલગ્રામી,
 શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી, ગો. શૈવપાત્રાલાલગ્રામી તથા શ્રી શૈવપાત્રાલાલગ્રામી

૩૫

૩૬

૩૭

૩૮

૩૯

૪૦

ભારતની સર્વોચ્ચ અદ્યાત્મમાં
ઉપરોક્ત સિદ્ધાન્ત ગર્જના કરનારા ગોસ્ત્વામી મહાનુભાવો

૪૧

૪૨

૪૩

૧. ગો. રસલુભારણ શ્રીઅનિદુદ્ધળ (માંડવી)
૨. ગો. ઉત્તોરયન્દ્રળ (નુનાગં)
૩. ગો. અત્યારેકુમારણ શ્રીદ્વામસંદળ (ખદ્રાસ)
૪. ગો. મનોહરણ શ્રીનૃષ્ટગોમાલળ (વસ્રી)
૫. ગો. સ્થામસુલલ શ્રીમુર્ખીધલળ (બોરીવલી)
૬. ગો. કૃષ્ણાયન્દ્રળ શ્રીકૃપાલાલબનળ (મુંબઈ)
૭. ગો. વલભલાલણ શ્રીગોવિંદલાલણ (કડી-અમદાવાદ)
૮. ગો. હરિસામણ શ્રીપોવિંદલાલણ (ખેરબંદ)
૯. નિ.લી.ગો. શ્રીપ્રલાલધીલણ શ્રીકૃપાલાલબનળ (દહિસર)
૧૦. ગો. સ્થામ મનોહરણ શ્રીદીસિંહણ (કિરણગઢ-પાલી)
૧૧. ગો. પ્રદેશકુમારણ શ્રીપોવિંદલાલણ (કડી-અમદાવાદ)
૧૨. નિ.લી.ગો. શ્રીકૃપાલાલણ શ્રીરમદ્દલાલણ (કાંઠીવલી- કામવન)
૧૩. ગો. રાશેરકુમારણ શ્રીગોવિંદલાલણ (કડી-અમદાવાદ)
૧૪. ગો. વિલઘ્રકુમારણ શ્રીરમદ્દલાલણ (કડી-અમદાવાદ)
૧૫. ગો. થોરેશરાણ શ્રીમધ્યુરેશરાણ (ખડોદા-સુરત)
૧૬. ગો. રઘુનાથલાલણ શ્રીરમદ્દલાલણ (મુંબઈ-ગોકુલ- કામવન)
૧૭. ગો. હેપ્કોનન્ડનાયર (ગોકુલ-અમદાવાદ)
૧૮. ગો. નવનીતલાલણ શ્રીગોવિંદલાલણ (કામવન- ભાવનગર)
૧૯. ગો. અન્દરગોમાલણ શ્રીમુર્ખીધરણ (ખેરબંદ)
૨૦. ગો. મુર્ખીમનોહરણ શ્રીપ્રલાલધીશણ (દહિસર)
૨૧. નિ.લી.ગો. શ્રીમાધવરાણણ શ્રીગોકુલનાથણ (નારિક-મુંબઈ)
૨૨. ગો. રમેરાકુમારણ શ્રીગોપીનાયણ (મુંબુદ્-નારિક)
૨૩. ગો. કટ્યાગુરાયણ (વીરમગામ-અમદાવાદ)
૨૪. ગો. થોરેરકુમારણ રિસાકુમારણ (કાંઠીવલી)
૨૫. ગો. પ્રલાજિશણ શ્રીમુર્ખીધરણ (બોરીવલી)
૨૬. ગો. પાલેરકુમારણ (વીરમગામ-અમદાવાદ)
૨૭. ગો. અનિદુદ્ધલાલણ શ્રીદ્વામેશલાલણ (માંડવી)^{***}
૨૮. નિ.લી.ગો. શ્રીપ્રલાભૂતલાલણ મહિરાજ (જાત્મનગર)^{***}

२६. गो. विठ्ठलनायक श्रीकृष्णभूपालसाहालल महाराज (वुनागढ)^{१०१}
 ३०. गो. हरिसायल श्रीकृष्णभूपालसाहाल महाराज (बाबनगर)^{१०२}
 ३१. गो. श्रीस्यामभनोहरल श्रीकृष्णभूपालसाहाल महाराज (काशी)^{१०३}
 ३२. गो. प्रतारेतलल श्रीकृष्णभूपालसाहाल महाराज (नडीयाद)^{१०४}
 ३३. गो. नवनीतलसाहाल श्रीकृष्णभूपालसाहाल महाराज (वुनागढ)^{१०५}
 ३४. गो. बालभूषण श्रीकृष्णभूपालसाहाल महाराज (जेतपुर)^{१०६}
 ३५. गो. नीराळकुमारल श्रीभवधरायल (मुंबई-नांगड)^{१०७}
 ३६. गो. भद्रभूहनल श्रीकृष्णनन्दल (चेन्नई)^{१०८}
 ३७. नि.ली.गो.श्रीभद्रेशल (वीरभग्न-अमदाबाद)^{१०९}
 ३८. नि.ली.गो.श्रीनृथगोपालल श्रीकृष्णनन्दल (मुंबई)^{११०}
 ४०. गो.परारहुभारल (शीलूबाबा) श्रीभुस्तीधरल (भोरबंध)^{१११}
 ४१. नि.ली.गो.श्रीभालभूषणसाहाल श्रीगोविंदलपल (सुरत)^{११२}
 ४२. नि.ली.गो.श्रीगोविंदलसाहाल (कोटा)^{११३}
 ४३. गो. हरिसायल श्रीकृष्णलक्ष्मी (मुंबई-भेगोळ)

• श्री गोविंदलालजी नाहाराज :

• श्री गोविंदलालजी :

गोविंदलालजी नाहाराज

नमस्कार रह -

श्री गोविंदलालजी नाहाराज	श्री वकुलालजी	श्री वामद्वारीजी वहा नाहाराज
कोटा जारावरी राज	34/3114	वामद्वारी, बोदा (गुजरात)
मो. (सम. कुलन) रो. 382715	वीकुल वीकुल न्यु विल्हे. ए. ए.	रो. 324886
४२ ५ ११५	५७६४५१ रो. ११००५	16. 11. 1986

ममादरणीय श्री २याम सनोहुरजी,

आपका दिनांक अक्टूबर २३, १९८६ कामाइकलो-
 एटाइल्ड पत्र ग्रन्थ विवरणों के साथ छाल हुआ।
 आपको निर्दित ही है कि हमारा स्वास्थ्य जरा नख
 रहता है। कुम कारण से हमारे बाबा आपके
 पास उपस्थित हुए थे तथा आपकी नियादधारा
 से हमारी ओर से शब्द अपनी इच्छी ओर
 से सहमत हुए थे।

किरभी हसपत्र देपा हम अपनी ओर से आपके
 मरुदाम विषयक इस कार्य की उल्लंशा करते
 हैं तथा मरुमति उदान करते हैं।

केवल कार्य की छगति आप हमें शुचित करते रहेंगे
 और आशा है।

गो. गोविंदलालजी

ભારતની સર્વોચ્ચ અધ્યાત્મમાં આમેજ કરવા તૈયાર કરેલ
પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત સંયુક્તધોખણાપત્રને સમ્મતિ આપતા પત્રો
નિ. લી. ગોશ્રીબ્રહ્માણાલાલ મહારાજ (બામનગર-ચોપાસની)

વિનાને બી એવા વ્યોહાર: હતુ: ॥ વિનાને બી શરૂસેહન: હતુ: ॥

ગોસ્વામી બી હજમુખણલાલગી મહારાજથી
 (બાપાસની)

બાળાદ કેન ન. ૧૩૧૬

બોડી ફેલી,

આવાનગર _____

બોલ્દુર (રામચન્દ્ર) કેન ન. ૧૩૧૬૦

દાઢી બંધિર

→ બોલ્દુર ૧ - ૧૨ - ૮૬

દ્વારાણ આમન્તુ આદૃણીય ચિ. પ્રમામસણો/હરજી
 સઠોદેશુ પ્રા. વિ. પ્રમાણવન્દ ર્ણુમારિદ્ધ. ચ. એટ.
 પરંચ પૂજાદી

આપણા પત્ર દિનાંક ૨૩-૧૦-૨૫ એટ. લિટ. ન.
 મિલા. નયા રુપીમણે શિજાનીમાત્રા ચાચનુ/ ૧૦૮
 કીસાદિનંદેજ સમુદ્ધેણએજએજ(અન્ધકુદુ)

દિ. ૨૬-૧૦-૨૦-નો મેને પત્રાલીદેવ ક્રિ. ઉદ્યોગ. ૩૮
 છેણા હુમારા રૂસાંથે પ્રાણસ્તુતીઓ હોણા. તનાયાં ૮૮
 સે જોયા ઉગણો પ્રાણ હો વિ. સુરવેનાલીદેવ ૯૦
 અન્ધ. ચોપાસનાંસેંદોછી. રુધીમણે માચિન્દુ નદ
 હોણી. રોજ જોંની કેન્દ્રે બ્રેગેડાનછી કુંગારોણ
 વૃષયા વિદરણાલીનુ પત્રાલીદેવાની નસ્ત. ૧.
 પોરણ સપદે ઉગસનોં દુસારે સમાંદ્ર. કાલ
 રસાયાનિંસે નાટ્યાગ વજરનોં નેંબાટુછે. ૩૮
 નદ શુરેલતાંદે. કુલ્કાટનીચુલ્લેદેં

પ્રાણી. પ્રા. પ્રમાણવન્દ

ભારતની સર્વોચ્ચ અધ્યક્ષતમાં આમેન કરવા તૈથાર કરેલ
પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત સંયુક્તધોખણાપત્રને સમ્મતિ આપતા પત્રો
નિ.લી.ગો.શ્રીબન્ધુરાજલાલજી મહારાજ (જમનગર-ચોપાસની)

એવાં ની રૂપાં બાળ રમેણ રમુ ॥ વિશ્વાં ની બદલાણ રમુ ।

ગોચરાણી ઓ ઇજનુચણનાનાની મહારાજાણી

૧૯૦૫.૧. (ચોપાસની)

બાળનાન કેવાં ન ૨૩૧૬

શેખર (જમનગર) કેવાં ન ૨૧૨૧૦

બાળી રંગાણી.

શાયાણી બદિણ

બાળનાન _____

→ શેખર ૨૬-૭૦-૨૬

દ્વારાં જો નાનાન એચ-ફ્રેન્સામબાબાને — ગૃહીણ જીજાન
ના જુનારીબે — બાનદાયરીની નાન
આપણો જુનારી નેરો રુજું કોચતો, જે
સેચો । સેં હિ. ૨૩-૨૧-૨૯ રુ ૨૨-૭૦-૮૯ નાન
નુલંકણાણો — ૨૪-૭૦ → ૮૮-૧૧-
૧૨-૮૮ ૧૨-૧૦-૮૮ ।
બાંદનાર રાબ હૈરાણી કાંચોને તાર્ઝાં કદાને
પ્રદેશની જો જરૂરી જુણ કાતનુરીનો — આંદ
નાન સાચિનો પુનઃ હોરણતાણો ! આણે હોરણતાણ
નોંઠો સેરેઝો નુંઠો હોરણો આંદ રુજુલાદાયાર
લિંગના લાઘાણો રાફનોરો । આંદના | જોરણાને
મહાનુભાજાનો પ્રદાન ઉરાના ચાહેરે ઘટાડો । આ
પણ કટાં રાધાનુહેણ સેવદે વિચાર નિદાહી
હેલા । દુંગો જીંદિં મેં રાંકોં ના રાહુલાણ હુંદો
આલ્યુ ક્રીસ્ટ, હો । જાહેરીનીં રાંબદ્ધ તુંદુ
ઠોરા નિર્ધિલેનાદોતો મેં બડકુન્ઝા । જાસનાનોં

ભારતની સર્વોચ્ચ અધ્યાત્મમાં આમેજ કરવા તૈયાર કરેલ
પુષ્ટિસિદ્ધાન્ત સંયુક્તધોષણાપત્રને સમૃતિ આપતા પત્રો
નિ.લી.ગોશ્રીબ્રહ્માણાલલ મહારાજ (બામનગર-ચોપાસના)

તૃપ્તા વિવરણાટ્મક રીતે આતો રીતાપગાન
આતો શુરૂ દ્વિલાં મેં દાઉજીમં.ને આથ
આરો કંકુનું ગાડું જે આપને પોત્કાળની કાત
જણે — અત્યારે દાદાનું હૈ દ્વિજોઝાણે
ઝતની મણેના નરને સંપૂર્ણાદને સીધાલાંગું
ઝાટમેં રામઝ્ઞામ | આરોશ જુઓલાંદી
પ્રથુન્ન જોષ્પુણી ક્લેર્કો જાને જાહેરો.
સેવા કુરીની હોતો નંદ છે દેખેનું
જોણ ઉચ્ચિત રામઝ્ઞા | વરણ મણે કાઢો
ફુલા અપને ઘેરે ગણે તુંગાંન?

એચ. હીરેરામજી રિનાયક રાધ ક્લેર્ક ફણ પુનર્માલા	શાસ્ત્રજ્ઞ જી. ઓ. ક્રી. રા. મણી
---	------------------------------------

પુષ્ટિસિદ્ધાંત ચર્ચાસભામાં ગોક્રીશ્વામ મનોહરલુ (કુરાનગડ-પાલા) એ
વિચારાથે પ્રસ્તુત કરેલ 'સિદ્ધાંતવચ્ચનાથલી' ના વિવિધ વિષયોના ભાવાનુભાવમાં
ઉપસ્થિત માદાનુભાવોએ દરખિલ પોતાની સહમતિ ✓ / અસહમતિ X નું

સંખ્યા	બાળક	વિચારાથે પ્રસ્તુત કરેલ 'સિદ્ધાંતવચ્ચનાથલી'											
		અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	અનુભાવ	
૧	બાળક ૧	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨	બાળક ૨	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩	બાળક ૩	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪	બાળક ૪	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૫	બાળક ૫	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૬	બાળક ૬	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૭	બાળક ૭	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૮	બાળક ૮	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૯	બાળક ૯	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૦	બાળક ૧૦	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૧	બાળક ૧૧	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૨	બાળક ૧૨	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૩	બાળક ૧૩	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૪	બાળક ૧૪	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૫	બાળક ૧૫	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૬	બાળક ૧૬	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૭	બાળક ૧૭	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૮	બાળક ૧૮	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૧૯	બાળક ૧૯	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૦	બાળક ૨૦	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૧	બાળક ૨૧	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૨	બાળક ૨૨	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૩	બાળક ૨૩	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૪	બાળક ૨૪	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૫	બાળક ૨૫	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૬	બાળક ૨૬	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૭	બાળક ૨૭	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૮	બાળક ૨૮	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૨૯	બાળક ૨૯	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૦	બાળક ૩૦	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૧	બાળક ૩૧	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૨	બાળક ૩૨	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૩	બાળક ૩૩	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૪	બાળક ૩૪	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૫	બાળક ૩૫	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૬	બાળક ૩૬	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૭	બાળક ૩૭	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૮	બાળક ૩૮	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૩૯	બાળક ૩૯	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૦	બાળક ૪૦	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૧	બાળક ૪૧	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૨	બાળક ૪૨	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૩	બાળક ૪૩	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૪	બાળક ૪૪	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૫	બાળક ૪૫	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૬	બાળક ૪૬	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૭	બાળક ૪૭	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૮	બાળક ૪૮	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૪૯	બાળક ૪૯	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
૫૦	બાળક ૫૦	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

૧૫૮૪

શ્રીમહપ્રભુજીના સિદ્ધાન્તથી સર્વથા વિપરીત હોવા છતાંથી જાહેર ટ્રસ્ટ મંદિરો / જાહેર ખાનગી મંદિરો માં થતા બગવત્સેવાના ભવાડામાં ભેગા થઈને, ત્યાં નિત્યનિયમે દર્શન કરવા જવાના દુરાગાલથી, ધનોપાર્ણનમાટે કરવામાં આવતા મનોરથોની જાંખીના ઘરિંગને આધિક કે બીજુ રીતે સર્કિય પ્રોત્સાહન આપી, દેવદ્રવ્યથી ઘરથામાં આવેલ બોગ-સામગ્રીને કે જેનો પ્રસાદ લેતાં, શ્રીમહપ્રભુજી આપણને ‘મહાપતિત’ ગણે, તેને પણ મોહવરા લઈને તેમજ બંડોળી ભાગથત કથાચોને આધિક કે બીજુ રીતે પ્રોત્સાહન આપી આપણે આપણા શ્રીમદાચાર્યરણ સાથે જબરદસ્ત વિરવાસધાતક્યો છે.

તેના પરિણામ રૂપે જાહેર આપણા દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતે આપણા સિદ્ધાન્તોની અવગણના કરીને ગૃહ-ત્રણ ચુકાડાઓ આપણા વિરુદ્ધ આપ્યા છે. ...પારિવારિક ભાવનાથી પૂર્વમાં ફક્ત દર્શન માટે આપવામાં આવેલી છૂટના દુષ્પરિણામ રૂપે જાહેર સમ્પ્રદાયના ધર્મગુરુઓને પુલતરીપણાની હલકી પદ્ધતિ ઊપર બધી રીતે પટકી હેવા માટે સમ્પ્રદાય વિરોધી કુનેહ સફળ થયા જાય છે. જતે દાહેર હતારા ગોસ્થામીલર્ગ પોતાને દેવલક પુલતરી માની બેસવાની માનસિકતાથી ધેરઈ જશે, આપણા દિવ્ય સમ્પ્રદાયની આવી દુર્ગતિ કરવાની જવાબદારી વેણુંબો ઊપર છે કે મહારાજાશ્રીએ ઊપર એ વિવાહનો વિષય હવે વીતી ગયો છે.

આવો આપણે શ્રીમહપ્રભુજીથી આપણા દુષ્કૃત્યોની કષમા-યાચના માંગીયે, સોંગં લઈએકે

(૧) પોતાના માથે બિરાજતા ન હોય તેવા કોઈ પણ શ્રીકોરણુજીના દર્શનનો નિત્યનિયમ નહીં લઈએ, કે જેથી પુષ્ટિપ્રભુને નન્દાયલ છોડી જાહેર અનાથાલયમાં બિરાજવાનો પરિશ્રમ થાય, કેમકે આપણા આવા દુષ્કૃત્યથી (તે શ્રીકોરણુજીના દર્શન-સેવા કરવાનો) જાહેર જનતાનો કાનૂની અધિકાર ઉભો થતો હોય છે.

(૨) ને મનોરથો મનોરથીના પોતાના ધનથી પોતાના માથે અને પોતાને ધરે બિરાજતા સ્વરૂપોના પોતાના અંગત બગવદીઓ સાથે ઉજવવામાટે નથી તેવા મનોરથોમાં બેટ-સામગ્રી આપી કે દર્શન કરવા જઈને શ્રીમહપ્રભુજીના શીનિધિસ્વરૂપ, સમ્પ્રદાય કે સિદ્ધાન્ત ને હવે આપણે કાંઈ દગ્દો નહીં આપીએ.

(૩) જાહેર મંદિરોમાં શ્રીમહપ્રભુજીના સિદ્ધાન્તોથી વિપરીત, દેવદ્રવ્યથી

સામગ્રી શ્રીપુષ્ટિપ્રભુ અસોગતાં જ નથી. તેથી તે પ્રસાદ છે જ નહિ, બલે કોઈ પણ સંકોચમાં પાતિત્યકાસ્ક જ છે. તેથી હવે આપણે તે (દૈવદ્રવ્યનો પ્રસાદ) કાદિ પણ લઈશું નહીં.

(૪) બંડોળ બેગું કરવા માટે લાહેરમાં કરવામાં આવતા ભગવન્મનોરથો કે ભાગવતકથા માં દર્શાન-શ્રવજા માટે હવે કાદિ પણ બેગા થઈશું નહીંકે જેથી તેવી દુઃપ્રવૃત્તિઓને પ્રાત્સાહન (આર્થિક કે સાહિય સહયોગના રૂપે) મળી રહે.

આજ દિવસ સુધી આમ જે શ્રીમહાપ્રભુજીની આજ્ઞાનું ઉત્ત્વાધન અજ્ઞાનવશ કે મોહવશ થઈ ગયું તે અમારા અપરાધને શ્રીપુષ્ટિપ્રભુ શ્રીમહાપ્રભુજી અને શ્રીપ્રભુચરણો કશ્મા કરે! તેઓ પોતાની પુષ્ટિસુધિના લુચોને પુષ્ટિપથની યાત્રામાં અગ્રસર થવા મતિ, રતિ અને કિયારાક્તિ પ્રદાન કરે! “બુદ્ધિપ્રેરકૃભગુસ્ય પાપદમ્ પ્રસીદતુ”!

(રાખ્યાપત્ર સ્થળ : મનુ અવલ, ભગતસિંહ રોડ, પાસલે (પારિવહ), મુંબઈ-૩,
તારીખ : ૧૨-૬-૧૯૮૬)

શપથ લેનારની સહી :

કિશોરલાલચન્દ્ર ગોસ્તવામી
ગોસ્તવામી

શ્વબનાથ ગોસ્તવામી

સ્વામી ભન્તે

(જુનાગઢ)

ઓમપ્રકાશ ગોસ્તવામી (ગોકુળ-પાલા)

(કિરાનગઢ-પાલા)

શરદ ગોસ્તવામી (માંડવી)